

Dr. Marczell Mihály:

NAGYBÖJT I. rész: BÖJTELOŐ vasárnapok

I/2. rész: egyes vasárnapok: SEXAGESIMA VASÁRNAP

I. sorozat: vasárnapok, ünnepnapok

(Általános bevezetés eléje olvasása szükséges: 1. kötet!)

27. kötet

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK	2
Előszó	5
A/ rész: az ünnep jellegét érintő beszédek	5
1. beszéd: Kitartás a munkában	5
Beszédsorozat tervek (1953.)	7
I. sorozat címe: Isten teremtette ember életkincsei	7
II. sorozat címe: Isten teremtette élet ellenségei	7
III. sorozat címe: Isten teremtette élet sarjadozása	7
IV. sorozat címe: Isten teremtette élet kifejlődése	7
B/ rész – a/ csoportja: kis liturgia szövegéhez írt beszédek	7
1. (Introitus) beszéd: Isten állandó igénylése	7
2. (Introitus) beszéd: Isten közelségének megérezése	8
3. (Introitus) beszéd: Éber lelkünk sohase forduljon el Tőled!	8
4. (Introitus) beszéd: Füleink hallották szavadat!	9
1. (Graduale) beszéd: Mi ismerünk, Uram!	10
2. (Graduale) beszéd: De ismerjenek meg a népek	11
1. (Tractus) beszéd: A világ ereje Te vagy, Uram!	11
2. (Tractus) beszéd: Az ember meggyógyítója Te vagy, Uram!	12
1. (Offertorium) beszéd: Utadat mutasd!	13
2. (Offertorium) beszéd: Lábaikat arra indítsd!	14
3. (Offertorium) beszéd: Füleid hallják szavaimat!	14
1. (Communio) beszéd: Oltárodhoz járulok	15
2. (Communio) beszéd: Jelenlétedben hódolok	15
3. (Communio) beszéd: Ifjúságom virágait hozom	16
1. (Postcommunio) beszéd: Az örök ifjúság örömeit élvezem	17
B/ rész – b/ csoportja: az Evangéliumra írt beszédek	17
Különálló beszédek	18
a) alcsoport: az isteni ige, az evangéliumi magvak magyarázata	18
1. beszéd: Mit jelent e szó: isteni Ige?	18
2. beszéd: Miképpen száll a lélekbe az isteni ige?	18
3. beszéd: Hol csendül az ige?	19
4. beszéd: Hogyan szóródik az isteni ige a lélek televényébe?	20
5. beszéd: Hogyan lesz „élő életté” az ige a lélek televényében?	20
– Igen rövid reáutalások az isteni ige kérdéseire	22
6. beszéd: Az Úrhoz sereglés belső törvénye	22
7. beszéd: A tanító Mester öröme	22
8. beszéd: A tanítás alaphangja	22
9. beszéd: A földi boldogság alapfeltételei	22
10. beszéd: Az égi boldogság alapfeltételei	22
11. beszéd: És az isteni magvetés ellenségei?	22
12. beszéd: Megindulás és kalászba szökkenés	23
b) alcsoport: A példabeszéd gyökéretéből merített vagy az emberi lélek gyökéretéig hatoló hatásokat érintő beszédvázlatok	23
1. beszéd: Kicsoda az emberi lélek Magvetője?	23
2. beszéd: A „halottak” feltámadnak	25
3. beszéd: A talajmunkások	25
4. beszéd: Értékekkel telített lélekszentély	25
5. beszéd: Emberlelkek különfélesége	26
6. beszéd: A lélektelevény előkészítése	27
7. beszéd: A lélektelevény bevetése	28
8. beszéd: Az isteni magvak története	28
c) alcsoport: Új ötleteket és új keretekbe foglalunk az Evangélium változatlan igazságaival	29
1. beszéd: Az Isten igéjének hirdetése	29
2. beszéd: „Tavaszt” váró lélek	29
3. beszéd: Az ég madarai és az útszéli állatok	30
4. beszéd: Az Úr legszentebb szántófölde	30
5. beszéd: A jóságos Magvető	30

6. beszéd: Megdolgozott lélektelevény.....	31
7. beszéd: Az útszélre hullott magvak	31
8. beszéd: Tövises lélektalaj.....	31
9. beszéd: Gyümölcstermő élet	32
d) alcsoport: Részletesen az isteni ige jellegéről és értelmezési módjáról.....	32
1. beszéd: Az isteni kinyilatkoztatás.....	32
2. beszéd: Az Úr titkainak letéteményesei	33
3. beszéd: Az Úr igéinek magyarázata.....	33
4. beszéd: „Látván ne lássanak”	34
e) alcsoport: További gondolatok az ige jellegéről	34
1. beszéd: Ige – az élete	34
2. beszéd: Ige és az örök élet.....	34
3. beszéd: Az én igém élet	34
4. beszéd: A Magvető örök csürje	35
f) alcsoport: Neveléstani szempontok: más és más az eltérő életkeretekben dolgozó emberek életformája és így a kezelésük is.....	35
1. beszéd: A városok neme	35
2. beszéd: A föld egyszerű népe.....	35
3. beszéd: Mindenki keresi az Istent.....	35
4. beszéd: De hol találjuk az Istent?.....	36
5. beszéd: Az isteni igében jelentkező Isten	36
6. beszéd: Az Isten televénye	36
7. beszéd: Minden élettelevény Gazdája.....	36
8. beszéd: Az isteni mag értéke	36
9. beszéd: Az isteni tanok sorsa.....	36
10. beszéd: A közreműködő ember.....	37
1. beszéd: A teremtő Atya	37
2. beszéd: Az Atya teremtette ember	37
3. beszéd: A fejlődést gondozó Teremtő.....	37
4. beszéd: Az életmagvakat szóró „Magvető”.....	37
5. beszéd: Az emberek életbontakozásának állomásai	37
6. beszéd: Sorslény, vagy kegyelmi lény?.....	37
Diákexhortációk.....	37
1. beszéd: Halló fülek.....	38
2. beszéd: Lélekcsapások.....	39
3. beszéd: Országút lelkek	40
4. beszéd: A környezet	42
Beszédláncok.....	43
I. beszédlánc címe: Hogyan áll az Isten az ember segítségére?	43
1. beszéd: Az istenien elgondolt természettel	43
2. beszéd: Az istenien küldött Igével	44
3. beszéd: Az Egyház által hirdetett igével	44
II. beszédlánc címe: Mik az ember lelki életének gátjai?.....	44
1. beszéd: A kemény talaj	44
2. beszéd: A kőszikla szárazsága.....	44
3. beszéd: Az ég és az útszél állatnemzedéke.....	44
III. beszédlánc címe: Az emberi élet tartalma	45
1. beszéd: Folytonos gazdagodás	45
2. beszéd: Erősebb uralom gyakorlás.....	45
3. beszéd: Tökéletesebb cselekvési mód.....	45
4. beszéd: Teljes Istenhez fűződés	45
B/ rész – c/ csoportja: a napi Szentleckéhez írt beszédek.....	45
a) alcsoport: Dogmatikai tétel: Isten kegyelmével minden lehetséges!	46
1. beszéd: A kegyelem.....	46
2. beszéd: Az emberi szabadság és a kegyelem.....	47
3. beszéd: Csak kegyelemmel lehetünk Isten fiai	47
4. beszéd: De kegyelemmel minden elérhető.....	48
b) alcsoport: Saját talentumaim.....	49
1. beszéd: Az életét ismertető apostol.....	49
2. beszéd: De ki vagyok én?	50

3. beszéd: Ósforrás, vagy gazdagított tartály?.....	50
4. beszéd: Isten az én mindenem.....	51
5. beszéd: Kié a dicsőség?	51
6. beszéd: Kié a jutalom?.....	52
c) alcsoport: További erkölcsi kérdések és Szentleckéből levonható elvi tételek.....	53
1. beszéd: A bölcsék eljárása	53
2. beszéd: A bántalmak viselése.....	53
3. beszéd: A hivalkodók hangja.....	54
4. beszéd: A „veszedelmek” forrásai.....	54
5. beszéd: A dicsekvés értelmetlensége.....	54
6. beszéd: A paradicsom titkai.....	55
7. beszéd: Az Úr adományainak ismerete.....	55
8. beszéd: A megáldott és megalázott.....	55
9. beszéd: A felfohászkozó apostol	56
10. beszéd: A gyengeségek ereje.....	56
11. beszéd: Az Isten szerepe az ember életében.....	57
a) beszédvázlat sorozat Szt. Pál életéről,.....	58
b) az előzőből merített gondolatokból	58
a) Szt.Pál életéről:.....	58
1. beszéd: Saulus életcélja	58
2. beszéd: Damaszkuszi úton.....	58
3. beszéd: Imádkozó és böjtölő Saulus	58
4. beszéd: Saulus – Paulus	58
5. beszéd: Nemzetek apostola	59
6. beszéd: Pál apostol útjai	59
7. beszéd: A próbák embere	59
8. beszéd: A belső küzdelem bajnoka.....	59
9. beszéd: A dicsőség koronájának várományosa.....	59
10. beszéd: Dicsekedhet-e az apostol szenvedéseivel?.....	60
b) Szt.Pál életéből merített gondolatok beszédláncokban.....	60
I. beszédlánc címe: Az égi bölcsesség jelei	60
1. beszéd: Elviselem a bántalmakat.....	60
2. beszéd: Elviselem – a rabigákat.....	60
3. beszéd: Elviselem – az arculverést	60
4. beszéd: Elviselem – a megvettetést.....	60
II. beszédlánc címe: Az Úrhoz tartozók körzete	61
1. beszéd: „Választott” vagyok	61
III. beszédlánc címe: Az Úr harcosa	61
1. beszéd: Csak a Mesterért!	61
2. beszéd: Csak a lelkekért.....	61
3. beszéd: Csak áldozatos munkával.....	61
4. beszéd: Csak az örök életért!.....	62
IV. beszédlánc címe: Az égbe ragadott ember.....	62
1. beszéd: Tüzet hozott az apostol	62
2. beszéd: A „harmadik ég” titkos hangja.....	62
3. beszéd: A „titkos hang” visszhang dala	62
4. beszéd: Az „isteni melódia” örök szolgája	62

Előszó

Ez a vasárnap a farsangi idő második vasárnapja. Le kell szögeznünk, hogy Egyházunk ezen a napon sem a **vigasság** gondolatait ünnepli, hanem az **Isten és ember** kapcsolatát tárja elénk. – Főgondolat ez: **Nélküled nem élhetünk, Uram!**

A/ rész: az ünnep jellegéről szól. – **B/ rész:** – **a/ csoportja:** a „kis liturgia” miseszövegeihez gondolatokkal a következő területek tárulnak elénk: Isten a mi erőnk! Bizonytalan a mi sorsunk! Talán elfordult tőlünk Urunk? Minden távozzék, csak Te maradj! Exurge! Nem látsz minket, Urunk? Mi tudjuk, hogy Te velünk vagy! Atyáinktól is ezt hallottuk. – Természetes, hogy ezek a gondolatok olyan formában lehetnek beszédeink tételei, hogy felvetendők azok a kérdések, vajon az ember egyedül, vagy Istennel érheti-e el életcélját? Sőt részletesen azt a kérdést kellene fejtegetnünk, hogy egy-egy tragikusabb mozzanatban hogyan fordulhatunk Isten felé, és hogyan áll mellénk égi Atyánk? Lám! A **bizakodó ember számíthat a segítő Atyára!** – **B/ rész – b/ csoportja:** **Evangélium** szövegére fordítja figyelmünket (erről szeret szólni a legtöbb lelkipásztor). Tartsuk szemünk előtt, hogy a napi Evangélium a magvető munkájáról és a talaj minőségének szerepéről beszél. Ez a példabeszéd figyelmeztethet: az Isten tervezte emberi lélek befogadóképességére, a lélektalaj minőségére, a lélektalaj gondozására, a lélek életének külső tényezőire, a lélek életének belső erőire. – Majd figyelmeztethet: az isteni titkok értékére és értelmezésére, kinek adatott ez a jog? (Krisztusnak, tanítványoknak, tanítványok utódainak, Egyháznak, pápának, – **csak** a híveknek?...). – De ugyancsak szó emelhető az igehirdetés isteni parancsáról. Ez a kérdés azután finoman részletezhető a családi tanítás, az iskolai oktatás, a szószéki beszéd, sőt egyesületi, közületi és egyéni oktatás formájában is! – (Családlátogató tanítás!). – Végül igen szép beszédtelemek találhatók a lélekfejlődés gátlásának kérdéseit tekintve. De mivel negatívumok, azért ezeket csak utolsósorban említjük. – **B/ rész – c/ csoportja:** a **Szentlecke** szövegét veszi alapul. Itt a következőkre kell gondolnunk gondolkodásunk és elmélkedésünk irányításában: a Szentlecke elég hosszú szövege az üldöztetés kérdését veti fel. Mintha azt mondaná Szt. Pál ajkán: „Ha valaki utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye föl keresztyét és kövessen engem” (Mt 16,24). „Nem különb a tanítvány mesterénél, sem a szolgál uránál” (Mt 10,24). – Miről lehetne tehát beszélni? Magáról az életútról, az út küzdelmeiről, a mindig tapasztalható isteni segítségről, a vértanúságról, az Isten látás csodáiról, az ember gyengeségéről és az Isten segítő jobbjáról, az elbizakodott gyarlóságról, az ösztön ébresztgető értékéről, az isteni kegyelem mindenhatóságáról stb. – Természetes, hogy **dogmatikailag** a kegyelem lehetne a gondolatok központja, de idekapcsolódhat a szenvedések, továbbá az „appetitus ordinatus és inordinatus” kérdése, végül a „megváltó szenvedés” problémája is. – **Erkölcstani** szempontból bőséges anyagot ad a Szentlecke az emberi erők gyöngeségéről, az esetleges megingás lehetőségéről, a hit erejéről, a lélekküzdelmek nagyságáról, de a biztos és végső diadalról! – Íme! Olyan nagy kitekintésű lehetőségek ezek, amelyek mellett a **mintának** hozott beszédanyag csak szerény és igénytelen példamutatás, nem pedig a tételek teljes kimerítése. – Ami pedig az egész ünnepnek alaphangulatát és így az oktató lelkipásztor lélekhúrozatának rezdülését illeti, arra nézve ez a mondat adjon irányítást: **bármilyen nehéznek látszik is szenvedéses és küzdelmes életünk, állandóan segíséget nyújtó készséggel mellettünk áll égi Atyánk.**

* * *

A/ rész: az ünnep jellegét érintő beszédek

[Ez a rész csaknem hiányzik!]

1. beszéd: Kitartás a munkában

(Az állandó munka értéke)

Bev.: Az emberi természet egyetemes vonása, hogy boldognak érzi magát, ha munkáját dicsérik; de elkeseredettség lesz úrrá rajta, ha „naplopónak” kárhoztatják. Jelei az ember természetének, hogy **munkára**, mégpedig **állandó munkára teremtett az Úr**. – A múlt vasárnapi beszédünk az ember **készséges indulását**, a mai tanítás pedig a **munka állandó folytatását** írja köteleességként elénk. Mikor dicsekvés nélküli értékeit sorolja az apostol, akkor így ír önmagáról: „Emlékezhettek testvérek keserves munkánkra és fáradozásunkra. Éjjel-nappal dolgoztunk, hogy senkit se terheljünk közületek, s

úgy hirdettük nektek Isten evangéliumát” (1Tessz. 2,9). – Vizsgáljuk életünket: jellemző vonásunk-e az **állandó munka**?

1. Az élet egész tartalma – munka.

Azt világosan tudjuk, hogy Isten parancsa a munka. Azt is látjuk, hogy munka nélkül elernyednek a testi és lelki erők. Az is világos, hogy készsége a lelkünk a nekilendülésre, de kérdés, hogy erős-e a kitartó áldozatosságra? – Az egyik mese szerint a **csodaváros felfedezésére** indul a „félénkség”, a „lelkessedő tűz”, a „bátor kitartás”. A mese szerint testvérek voltak, és a valóság szerint mind a három Isten teremtménye. A vár kapujától messze **elszaladt** a „félénkség”, mert védő oroszláznak hírét hallotta... A kapuk közelében **lelohadt** a „lelkessedő tűz” ereje, mert nem volt tartalék olaja. Így egyikük sem jutott be a csodavárba. Csak a „bátor kitartás” törte be a kaput és lett a vár boldog birtokosa...

a) A Mindenható terve szerint **„örök dolgozó az ember”**. A pihenés – erőgyűjtés, de az elpihenés – lanyhulás és ellankadás. Az élet természetéhez tartozik, hogy állandó feladat elé állít, az ember természete pedig azt parancsolja, állandóan tevékenykedjék a kar, a lélek és a szellem! Azért mondja az Írás: „Küldd őt munkára, hogy ne henyéljen, mert a semmittevés sok gazságra tanít!” (Sir. 33,28-29). – Nem átfutó kötelesség a munka. Lukács evangélista mondja: „hat nap van munkára rendelve” (Lk 13,14). – Majd a Mester így folytatja: „Atyám szüntelen munkálkodik, ezért én is munkálkodom” (Jn 5,17). – De még a hetedik nap sem **teljesen** pihenés; az a léleké és az Istené...

b) Még a lélek munkájában is Istenhez való emelkedő ima szent cselekvésében sem az átfutó vagy váratlan esemény folytán égbeszálló fohász az igazi érték, mert Szt. Pál így ír erről: **„Szüntelenül** imádkozzatok. Adjatok hálát mindenért, mert Isten ezt kívánja mindnyájatoktól Jézus Krisztusban” (1Tessz. 5,17-18). Szt. Jakab pedig így ír: „...imádkozzatok egymásért, hogy meggyógyuljatok. Sokat tehet az igaznak odaadó könyörgése” (Jak. 5,16). – Mit akar mindez jelenteni? Röviden ennyit: állandó munkára küldött az Úr, mert életed tartalmává, jövő életed mércéjévé teremtette a munkát.

c) De ne essél abba a tévedésbe, hogy a **pihenést** kizárja az Úr! Még Önmagáról is így szól az Úr: „És befejezé az Isten a hetedik napra munkáját, melyet végzett és megnyugovék a hetedik napon minden munkájától, melyet folytatott” (1Móz. 2,2). Nem zárja ki az emberi és földi birtoklást sem. Így szól erről az Írás: „megérdemli a munkás az ellátást” (Mt. 10,10). Más helyen így szól: „Ne kösd be a marha száját, amikor gabonádat nyomtatja a szérún” (5Móz. 25,4). – De azt akarja az Úr, hogy a föld megmunkálásával az **„egy szükséges”** feladatot sohase felejtjük el. Azért mondja az Írás: „Keressétek először inkább Isten országát és az ő igazságát, és ezeket mind hozzákapjátok” (Lk 12,31).

2. Az állandó munka jutalma – a bőséges aratás.

A tavaszi ébredéskor munkába álló földműves idejének teljességét a földnek szenteli. Ébredése, hajnalhasadása, pihenése, az est sötétjének leszállása szinte egy időbe esik. Imáit és étkezéseit a szabad időből veszi, az ebéd utáni leheveredést pedig testi erőgyűjtésnek kínálja. – De ilyen áldozat várhatja is az aratás áldásos bőségét. A föld drága és egyszerű népe érti és érzi is ezt, mert csak akkor bír bőséges aratást, ha mélyre szántott az eke, ha nemes magot fogadott be a barázda, és esőben-napsugárban bővelkedett a gabona, és szelek ringatta lett az aranykalászos rendje. – Az emberek hivatása szerint más és más a munka területe. Bárhova is állított az Isten, **ott végezd** munkádat! Ott várd bőséges áldásaidat! Építőmunka vagy vasmunka, szellemi munka vagy papi hivatás – egy vonalon mozog: szolgál, dolgozik, hogy bőséges legyen az aratás... – Az emberi végső és igazi aratás azonban nem a földi munka földi jutalma, hanem az örök élet égi koronájának elnyerése. Szt. Pálra kell gondolni, aki így ír a célról: „Boldog az az ember, aki állja a megpróbáltatást, mert ha hűnek bizonyul, elnyeri az élet koronáját, melyet Isten azoknak ígért meg, akik szeretik őt” (Jak. 1,12). De így ír a diadáról: „A jó harcot megharcoltam, a pályát végigfutottam, a hitet megtartottam. Most készen vár az igaz élet koronája, melyet azon a napon megad nekem az Úr, az igazságos bíró, de nemcsak nekem, hanem mindazoknak, akik örömmel várják eljövételét” (2Tim. 4,7-8). – Bár a lelkiéletre vonatkozik, de az emberi munka állandóságára is kiszélesíthető ez az evangéliumi mondás: „Miattam meggyűlöl mindenki titeket, de aki állhatatos marad mindvégig, az üdvözülni fog” (Mt 10,22). Mégpedig azért idézem ezt a szent szöveget, hogy buzdítsalak titeket, hogy kitartók legyetek testi és lelki munkátokban. – „Valamennyit, ki nevetem segítségül hívja, kit dicsőségemre teremtettem, alkottam és készítettem” (Iz. 43,7). – De azt is mondja az Úr, hogy **fiává emel**, hogy részesei legyünk örök dicsőségének. „Nos, szent testvéreim, a mennyei hivatás részesei, tekintsetek csak hitünk követésére és főpapjára, Jézusra” (Zsid. 3,1). Lehet-e ennél nagyobb és értékesebb aratás, mint belekerülni – a **tudat teljességével** – az Úr magtárába? Nem a holt mag némaságával, hanem az élő lélek dicsőséget zengő himnuszával!

Bef.: Látván tehát, hogy az állandó életszolgálat éri el az örök jutalmat, akkor végezetül kérdés marad: vajon **elpihenő nyugalom-e az örök élet?**... Imánk látszólag ezt mondja: „Örök nyugodalmat adj, Uram, nekik!”, de a Mester szava így irányítja helyes irányba a gondolatot: **örök élet** vár reád, ahol **elpihensz a földi gondoktól**, s végül is az **élet** az örök boldogság! – Olyan élet, amely állandóan töltekezik, virágzik Isten látásának boldogságával. – Nincs tehát nyugalom. A földön kifelé feszülő munka, az örök életben lelkekből és lélekbe áradó, Istent látó boldogságban **bontakozó emberi élet van**.

*

Beszédsorozat tervek (1953.)

I. sorozat címe: Isten teremtette ember életkincsei

1. beszéd: Természetes kincseink
2. beszéd: Lélekszárny feszüléseink
3. beszéd: A megszentelő kegyelem birtokosai

II. sorozat címe: Isten teremtette élet ellenségei

1. beszéd: Durva lélektalaj
2. beszéd: Élvezetek csábításai
3. beszéd: A bűnös szokások sziklatalaja

III. sorozat címe: Isten teremtette élet sarjadozása

1. beszéd: A megindulás egyetemessége
2. beszéd: Az Úr harmatjának segítése
3. beszéd: A dolgozó ember megáldása

IV. sorozat címe: Isten teremtette élet kifejlődése

1. beszéd: Lélek televényt teremt az Isten
2. beszéd: Lélek művelést végez az ember
3. beszéd: Életmagvakat szór az Isten
4. beszéd: Élettermést hoz Isten és ember

*

* * *

B/ rész – a/ csoportja: kis liturgia szövegéhez írt beszédek

1. (Introitus) beszéd: Isten állandó igénylése (Erkölcsei beszéd: Isten a mi igényünk)

„Ébredje fel, miért alszol, Uram? Ébredj fel, ne taszíts el végképp! Miért fordítod el arcodat, s felejtetted el ínségünket és szorongatásunkat? Hisz lelkünk a porba hanyatlott, testünk a földhöz tapadt. Kelj fel, Uram, nyújts segítséget, és tennevedért ments meg minket!” (Zsolt. 43,23-26).

Bev.: Az ember növekedése nyilvánvalóan gyarapodás. – De nagy kérdés marad: vajon csak anyagi vonalon érvényesül-e ez a gyarapodás? Így is feltehető a kérdés: vajon magasabb vonalra, a Végtelel világba belenőhet-e az ember?

1. Ha visszahúzódónak látunk Uram, ébresztgetünk.

Akár érezzük Isten jelenlétét, akár nem, mindig igényeljük. Ez azt jelenti: tartozékai vagyunk!

a) Ébredj és segíts! Szavunk így cseng Felé. – Ez az Ószövetség hangja. És az Úr felelete: veletek vagyok! Szinte reánk is áll az ezekieli Jeruzsálemet jellemző név: „És ez lesz a város neve attól a naptól fogva: Az Úr vagyon ottan” (Ez. 48,35).

b) Ébredj és hazasegíts! Ez az Újszövetség hangja! És a Mester felelete: „Békesség veletek!” (Lk 24,36). És: „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

2. Mert jelenlétedet igényelve igényeljük.

A nagy világ minden szépsége és nagyszerűsége – Isten közelségét hirdeti. De **személyes** közelségének tudata is igényünk.

a) Tudatos legyen, hogy velünk vagy! „Maradjatok bennem, akkor én is bennetek maradok” (Jn. 15,4). „Maradjatok meg szeretetemben” (Jn. 15,9).

b) Biztos legyen, hogy mindig velünk van. – „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20). „Hiszen itt nincs maradandó hazánk” (Zsid. 13,14). „Igen, gyermekeim, maradjatok öbened, hogy amikor megjelenik, bizalommal töltsön el, és eljövetelekor meg ne szégyenüljünk” (1Jn. 2,28). „Aki vallja, hogy Jézus Isten Fia, abban Isten él, és ő Istenben” (1Jn. 4,15).

Bef.: Ilyen jelenlét mellett ugyanis könnyű az élet terhe, biztos az élet réve és boldogság az élet tartalma. Lényeges vágyunk: velünk érezzük az Urat!

2. (Introitus) beszéd: Isten közelségének megérezése

(Erkölcsei beszéd: Isten jóságának jelei)

Bev.: Miről tudom, hogy itt az Isten? Egyszerű a felelet: ahol diadalt arat a jóság, ott érezhető a jelenlévő Isten. – De keresve keressük: vajon a mi életünkben érezzük-e Isten jelenlétét?

1. Érezzük segítő kezdet – a föld adományozásában.

Izaiás szavaival kezdem: „Emeljétek fel szemeteket a magasba, és nézzétek: Ki teremtette ezeket? Ő az, aki megszámloltan kivezeti seregüket, és nevéen szólítja valamennyiüket” (Iz. 40,26). Szépsége, értéke, hasznossága engem szolgál.

a) Mindent kínál a föld. De miért? Mert szolgálammá és életem fejlesztőjévé teremtette égi Atyám. „...uralkodjatok a tenger halain, az ég madarain és minden állaton, mely mozog a földön” (1Móz. 1,28).

b) Mert terített asztallá tette az Úr. Sőt azt is meg lehet állapítanom, hogy életem terített asztala a föld. Ringó kalászt teremt a nyár, gyümölcsöt ringat a termő ágcsoport, itallal kínál a zúgó patak... Csak egyet vár az ég Ura: csatlakozzék a kínáló szóhoz a munkás daloló hangja. „És bölcsességeddel alkottad az embert, hogy uralkodjék a teremtményeken, melyeket alkottál” (Bölcs. 9,2). A munka teszi **élvezhetővé, készsé** a terítés terítékét. „...népedet angyalok eledelével tápláltad, és fáradság nélkül készült kenyeret adtál nekik az égből, melyben minden gyönyörűség megvolt és minden íz édessége” (Bölcs. 16,20). De fontos: „Mikor földed terményeit aratod, ne arasd le egész a föld színéig és ne szedd össze az elmaradt kalászokat...” (3Móz. 19,9).

2. Érezzük lelked lehetét – lelkünk Feléd fordulásában.

A földi „éleasztal” mellett állandó igényünk – a lélek asztala is. „Látszólag ugyan ettem és ittam veletek, én azonban láthatatlan étellel és itallal élek, mely rejtve van az ember szeme előtt” (Tób. 12,19). De miért?

a) Képed a lelkünk. Így tehát olyan kenyér is kell nekünk, amely Hozzád hasonló. Ha ebből kérünk, mindig meghallgattál. „Meghallgattál igazságom Istene, valahányszor segítségül hívtalak” (Zsolt. 4,2).

b) Hozzád tör az életünk. Érezzük atyai vonzásodat. „Értsd meg hát Isten jóságát és szigorúságát: szigorúságát a vétkesek iránt, irántad pedig Isten jóságát, föltéve ha megmaradsz a jóban” (Róm. 11,22). – Vesszük atyai ajándékait. Ezért zenghetjük: „Én azonban bízom irgalmadban; szívem ujjong, mert megszabadítás. Éneklek az Úrnak, ki jót tesz velem, s a fölséges Úr nevét zsoltárral dicsérem” (Zsolt. 12,6).

Bef.: Isten jelenlétét az élet és lélek virágbaszökkenésében keresd és találd!

3. (Introitus) beszéd: Éber lelkünk sohase forduljon el Tőled!

(Erkölcsei beszéd: Isten közelsége)

Bev.: Hol van hozzád viszonyítva az Isten? A bölcsen élők így felelnek: a tiszta ember lelkében. – De kérdezzük: vajon érezték-e embertestvérek és érezzük-e mi is, hogy közelünkben van az Isten?

1. Atyáink elmondották hozzájuk ereszkedését.

Az Írás könyvét nézem történelemnek és abból olvasom nektek, hogy Isten mindegyre közeledik az emberhez.

a) Ábrahám, Izsák, Jákob segítőtje voltál. „Rajta! Menjünk fel az Úr hegyére, és Jákob Istenének házához, hogy megtanítson minket utaira, és ösvényein járjunk” (Iz. 2,3). – „...többféleképpen és különböző módon szólt hajdan Isten a próféták útján az atyákhoz...” (Zsid. 1,1).

b) De elesett apáink megemelője is lettél. Babiloni fogság stb... Mindez röviden ezt jelenti: „Bőséget ad néked az Úr minden jóban, méhed gyümölcsében, barmaid ellésében s földed gyümölcsében, azon a földön, amely felől megesküdött az Úr atyáidnak, hogy néked adja” (5Móz. 28,11).

2. Unokáink hálával dicsőítik szent nevedet.

Annyit mindnyájan megérezünk, hogy Rólad alkotott tudásunk így fogható egybe: „Vára voltál a szegénynek, szorongatásában vára a szűkölködőnek, menedéke a viharban, árnyéka a forróságban, mikor úgy tomboltak ellene az erőszakosok, mint ahogy a szélvész ostromolja a falat” (Iz. 25,4).

a) Jóságod örök törzsből fakasztott bennünket. Testben – Izrael törzse. Lélekben – Isten lehelete. „Megalkotta tehát az Úr Isten az embert a föld agyagából, arcára lehelte az élet leheletét és élőlényy lett az ember” (1Móz. 2,7).

b) Jóságod az élet tengerén átvezet mindnyájunkat. Vörös tengeren... „Mikor pedig Mózes kinyújtotta kezét a tenger fölé, az Úr egész éjszaka fúvó erős és forró szél által elhajtá és szárazzá tevő a tengert és a víz kétfelé válék” (2Móz. 14,21). – Az élet viharos tengerén... „Jézus nyomban kinyújtotta kezét, megragadta és azt mondta neki: „Te kicsinyhitű, miért kételkedtél?” (Mt 14,31). – Megmutattad – a galileai tengeren... „Mit félték, ti kicsinyhitűek!” Aztán fölkelt, parancsolt a szélvésznek és a víznek, mire nagy csend lett” (Mt 8,26). – Megmutattad egyéni életünkben... Igazság ez: „Sima az igaznak útja, könnyen járható az igaz ösvénye” (Iz. 26,7). „Közeledjete Istenhez, s ő is közeledni fog hozzátok” (Jak. 4,7).

Bef.: Lásd életünket és figyeld kiáltásunkat és hazasegítsd Hozzád vágyó lelkünket!

4. (Introitus) beszéd: Füleink hallották szavadat!

(Erkölcsei beszéd: Az isteni ige csendülése)

Bev.: Prófétáid beszéltek, és szerető jóságod adományokat szórt szerteszét. Nagy világ lelked szépségének, jóságának műve. – És embervoltunk hogyan hallotta és észlelte atyai jóságodat?

1. Felénk csengett csengő prófétai szóban.

Most az Úr jelenben élő prófétáira gondolj! Krisztus küldötte az Egyházat, Ő küldi felszentelt szolgálóit.

a) Közöttünk élve szóltak! Szóltak és szólnak! Tanító szavak – iskolában, templomban, az élet piacán is csendülnek. Hallgasd szavukat!

b) De mindig nevedben beszéltek. Eszükben szent Evangéliumod és ajkukon örök és változatlan tanításod. „De az Úr igéje örökké megmarad. Ez pedig az az ige, amelyet nektek hirdettek” (1Pét. 1,25). Úgy értelmezve: ahogyan az Isten közeledett az emberhez (kinyilatkoztatott szeretet!) és azt az utat, ahogyan embernek kell közelednie Istenhez. – És ígérték Isten jutalmát! „S ha megjelenik majd a legfőbb Pásztor, elnyeritek a dicsőség hervadhatatlan koszorúját” (1Pét. 5,4). – De hirdették hatalmad erejét. „Gyászol majd a szüret, elhervad a szőlőtő, sóhajtoznak mindazok, kiknek szíve vidám volt. Elhallgat a vidám dobszó, megszűnik az örvendők zaja, elnémul a hárfa édes hangja. Nem isznak többé dőlve bort, keserű lesz az ital az ivóknak. Romokban hever a hiúság városa” (Iz. 24,7-10).

2. És felém csengett a szeretet kiadásában.

Minden próféta – Isten szavát hozza. És ha fenyegetően cseng, végül Isten kegyelmét ígéri. „Új szívet adok nektek, és új lelket adok belétek; elveszem testetekből a kőszívet, és hússzívet adok nektek” (Ez. 36,26). És az Újszövetségben? Jézus Krisztus Önmagát adja. „Miután többféleképpen és különböző módon szólt hajdan Isten a próféták útján az atyákhoz, e végső korszakban Fia által szólt hozzánk. Őt rendelte a mindenség örökösévé, hiszen általa teremtette a világot is” (Zsid. 1,1-2). – Tanításának alaphangja: „Ezek közé tartoztok ti is, Jézus Krisztus meghívottjai” (Róm. 1,6). Tanításának lényege: „Nem veszendő magból születettek ugyanis újjá, hanem Isten élő és maradandó igéje által” (1Pét. 1,23). És az újjászületés eredménye: „Ti azonban választott nemzetség, királyi papság, szent

nemzet, tulajdonul lefoglalt nép vagytok, hogy annak dicsőségét hirdessétek, aki a sötétségből csodálatos világosságára hívott titeket. Ti, akik valaha nem voltatok nép, most Isten népe vagytok; akik azelőtt nem nyertetek irgalmat, most irgalomra találtok” (1Pét. 2,9-10). – Végső célérésünk: „Ha tehát meghaltunk Krisztussal, hisszük, hogy Krisztussal együtt élni is fogunk” (Róm. 6,8).

Bef.: Milyenek Isten szavai? „Égi jó hírt hirdető” és Isten édességéről zengve – embert hazahívók. „... tapasztaltátok, hogy jó az Úr” (1Pét. 2,3).

*

1. (Graduale) beszéd: Mi ismerünk, Uram!

(Dogmatikus beszéd: Isten ismeret)

„Hadd tudják meg, hogy Úrnak hívnak téged, az egész földön csak te vagy fölséges! Én Istenem, tedd őket olyanokká, mint a forgatag, s amilyen a polyva a szél előtt!” (Zsolt. 82,19 és 14).

Bev.: Szt. Pál tanítása két tételt tanít az Isten megismeréséről: „Hiszen ami benne láthatatlan: örök ereje és isteni mivolta, a világ teremtése óta művei alapján értelemmel fölismerhető. Éppen ezért nincs mentség számukra” (Róm. 1,20-21). „Noha fölismerték az Istent, nem dicsőítették őt, mint Istent, s nem adtak hálát neki, hanem szégyent vallottak oktalanságukban és oktalan szívük elborult” (Róm. 1,21). – Miként látjuk Őt akkor mi, kik a hit kegyelmét hordozzuk?

1. Neved fenségét ismerjük.

Atyánk vagy! „Mi Atyánk, ki vagy a mennyekben” (Mt 6,9). – Egyszülötted Megváltónk! „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16). – Szentleked – megszentelünk. „Mikor eljön a Vigasztaló, akit az Atyától küldök nektek, az igazság Lelke, aki Atyától származik, ő tanúságot tesz rólam. Ti is tegyetek tanúságot rólam, hiszen kezdettől velem vagytok” (Jn 15,26-27).

a) Legfenségesebb – mindenekfelett.

b) Legtiszteltebb minden név felett. Ószövetségben csak hasonlattal hódoltak előtte. Újszövetségben minden térd meghajlik előtte. „Jézus nevére hajoljon meg minden térd a mennyben, a földön és az alvilágban, s minden nyelv hirdesse az Atyaisten dicsőségére, hogy Jézus Krisztus az Úr” (Fil. 2,10-11).

2. Hatalmad végtelenségét tudjuk.

Amikor szemünk végigjár a nagy mindenségen, akkor Izaiás szava jut az eszünkbe. „Kemény és nem rothadó fát választ az ügyes művész; módot keres, miként állítsa fel a bálványszobrot, úgy hogy ne inogjon” (Iz. 40,20).

a) Teremtő erőd létesít és fenntart. Idekapcsolható a próféta fenséges leírása a világ városának, Jeruzsálemnek gondozásáról. „Hadd énekeljem el kedvesemnek az én szerelmesem énekét szőlőjéről, szőlője volt szerelmesemnek igen termékeny hegytetőn. Sövényvel körülvette, a köveket kiszedte belőle, és szépen beültette; közepén tornyot épített, és sajtót vágott ki benne: és várta, hogy szőlőt hozzon, és vadszőlőt hozott” (Iz. 5,1-2).

b) Kemény törvényei mindig érvényesülnek. Igaz a próféta szava – a szerető Istennel szemben. „A ti gonoszságaitok hiúsították meg ezt, és bűneitek tartják vissza tőletek a jót” (Jer. 5,25). – De igaz az is, hogy hálátlanok vagytok. „Halljátok meg az Úr igéjét, Jákob háza, és Izrael házának valamennyi nemzetsége! Így szól az Úr: minő gonoszságot találtak bennem atyáitok, hogy eltávoztak tőlem? Semmiség után jártak és semmivé lettek. És nem mondták: Hol van az Úr, ki felhozott minket Egyiptom földéről, ki átvezetett minket a sivatagon, lakhatatlan és úttalan földön, kiszikkadt földön, a halál országához hasonló földön, melyen senki sem jár, és ember nem lakik? Bevezettelek titeket a Kármel földére, hogy egyétek annak gyümölcsét és nagy javait; Ti aztán bevonultatok és megfertőztettétek földemet, és tulajdonomat utálatossággá tettétek” (Jer. 2,4-7). – És büntetésem várható: „Mert az én oktalan népem nem ismer engem; esztelen fiúk ők és balgatagok. Értenek ahhoz, hogy rosszat cselekedjenek, de jót tenni nem tudnak” (Jer. 4,22). – Isten lát: „Vajon csak a közelből vagyok-e én Isten? – Úgymond az Úr, – és nem vagyok-e Isten a távolból is? Vajon elrejtőzhetik-e bárki is rejtkehelyen, úgyhogy ne lássam őt? – úgymond az Úr. Vajon nem én töltöm-e be az eget és a földet? – Úgymond az Úr” (Jer. 23,23-24). – Isten ítél: „Azért is mindenkit a saját utai szerint ítélek majd meg, Izrael háza! – úgymond az Úr Isten. Térjete meg és tartsatok bűnbánatot minden gonoszságotok fölött, és nem leszen romlásokra a gonoszság” (Ez. 18,30). „Mert olyanok lestek, mint a lombját vesztett tölgy, és mint a

kert, melynek nincsen vize. És erősségetek olyan lesz, mint a csepű hamva, és művetek olyan, mint a szikra; mindkettő egyszerre lánggra lobban, és nem lesz senki sem, aki eloltsa” (Iz. 1,30-31).

Bef.: És örök szeretetedet?... Életünk segítségével és lelkünk megnevelésében észleljük.

2. (Graduale) beszéd: De ismerjenek meg a népek

(Erkölcsi beszéd: Isten egyetemleges ismerete)

Bev.: Isten ereje és nagysága mindenekfeletti. Ezt minden Istent hívő lélek érzi. – De kérdéssé tehető, hogyan leszen egészen nyilvánvaló az Isten hatalmának döntő ereje? A felelet ez: összeomlik a gonoszság, és győz az igazság.

1. Polyvaként szóródjanak szét a gonoszok.

A lélek áhítóságának gyökérzete: a bűnök várának összeomlása, a bűnös emberek, várlakók megtérése. Kik ezek?

a) A föld „rabjai”... „Holofernes pedig felvidult mellette és oly nagy mennyiségű bort ivott, amennyit életében még sohasem ivott” (Judit 12,20).

„Szabadságot ígérnek nekik, maguk meg a romlottság rabjai. Annak rabjai ugyanis mindenki, aki őt legyőzte” (2Pét. 2,19). – De büntetésük is előrevetíti árnyékát. „Bizonyos ugyanis, hogy a mi Istenünket a bűn annyira bántja, hogy megizente prófétái által népének: bűnei miatt kiszolgáltatja őket” (Judit 12,8).

b) Az ösztönök „szolgái”. – Klingsor alvilágának ösztön népe (Wagner: „Parsifal”). „Kerüljétek a paráznaságot! Minden bűn, amit az ember elkövet, a testen kívül van, a parázna azonban tulajdon teste ellen vét” (1Kor. 6,18). – Mert ítéletnek: „Nem tudjátok, hogy a gonoszok nem részesülnek Isten országában? Ne ámitsátok magatokat, sem parázna, sem bálványimádó, sem házasságtörő, sem kéjelgő, sem fajtalan, sem tolvaj, sem kapzsi, sem részeges, sem átkozódó, sem rabló nem részesül Isten országában” (1Kor. 6,9-10).

c) A gonoszlelkűség „feketéi”. – Itt a rosszakaratú emberekre kell gondolni. – Azokra a sötét lelkűkre, akik mások gyalázatával és megrontásával keresik életük boldogságát és örömét. „Hiszen a vétkezes angyaloknak sem kegyelmezett Isten, hanem sötét alvilági mélységekbe taszította őket, hogy őrizetben maradjanak az ítéletig” (2Pét. 2,4). „El is pusztulnak majd, épp úgy, mint azok, és megkapják gonoszságuk jutalmát. Élvezetnek tartják a mindennapos mulatozást: gyönyörködnek szétfolyó piszok- és szennyfoltok, amikor veletek lakmároznak. Szemük házasságtörő vággyal teli, és éhes a bűnre. Az ingatag lelkeket megtévesztik. Szívük kapzsiságra szokott. Az átok fiaik ők!” (2Pét. 2,13-14).

2. De hódolatosaiddá legyének az igazak.

Isten „élő képe” minden ember, de Isten „hódolatos” az engedelmes ember. – De kik ezek?

a) A keresők... Lehet keresni, mert nem találtuk, majd megtaláljuk! „Hűségét megtartja örökre, igazságot szerez a méltatlanul szenvedőknek, eledelt az éhezőknek. Az Úr megszabadítja a foglyokat” (Zsolt. 145,7). – Lehet keresni, mert elvesztettük. „Mert büntet ugyan haragjában, de jóakarátú élet-hossziglan. Este sírás tér be, de reggelre vidámság” (Zsolt. 29,6). „Örvend is a szívem, ujjong is a nyelvem, sőt testem is reménységben pihen: Mert nem hagyod az alvilágban lelkemet, s nem engeded, hogy romlást lásson szented” (Zsolt. 15,9-10).

b) Az áhítózók... Földünk – lemez (érzéki élet!). Az égiek – felfelé lendítenek. „Amint kívánczik a szarvas a forrás vizéhez, úgy kívánczik a lelkem tehozzád, Istenem” (Zsolt. 41,2).

c) A téves meggyőződésben élők. – De vannak, kik teljes hittel és **meggyőződéssel élnek** „Isten útját”. Ezek – Isten népei (lelki Egyház).

d) Végül az igaz utat járók. „Az Úr angyala táboroz azok körül, kik őt félik, és szabadulást hoz nekik” (Zsolt. 33,8). „Ti mind, kik félitek az Istent, jertek, halljátok, elbeszélem, mily nagy dolgokat cselekedett velem!” (Zsolt. 65,16).

Bef.: Akármerre járunk, végre Istenhez térünk. Közmondás: „minden út Rómába vezet”. – Igazság: minden életút – Istenhez juttat.

*

1. (Tractus) beszéd: A világ ereje Te vagy, Uram!

(Dogmatikus beszéd: A világ fenntartója – az Isten!)

„Megmozgattad, megrendítetted az országot, gyógyítsd meg sebeit, mert egyre remeg... Hogy az íjak elől megmeneküljenek. Hogy szeretteid megszabaduljanak” (Zsolt. 59,4 és 6).

Bev.: Izaiás szövegével kellene kezdeni a mai szentbeszédet: „Nem tudjátok-e, nem hallottátok-e? Nem hirdették-e nektek kezdettől fogva? Nem értették-e meg a föld megalapítása óta? Ő az, ki a földkerekség felett oly magasan trónol, hogy lakói akkorák előtte, mint a sáskák; ki az egeket, mint kárpitot, kiterjeszti, és lakóhelyül, mint sátrat, kifeszíti, ki a fejedelmeket semmivé teszi, a föld bírját a semmivel egyenlővé teszi, és alighogy elültette, alighogy elvetette őket, és alighogy gyökeret vert törzsük a földben, hirtelen reájuk fuvall és ők kiszáradnak, és a szélvész, mint a polyvát, elragadja őket” (Iz. 40,21-24). – Kérdezzük csak részletesen, hol jelentkezik égi Urunk hatalmas ereje?

1. Minden mozdulás – a Te erőd...

A „nagyminőség” és a „kisvilág” eredetben, működésben a Végtelen függvénye. – Hogyan lehet ezt értelmezni?

a) A világ törvényei – mozdító erők. Végül is mindig célra török. Még akkor is, ha **esetleg** egyes utakon pusztítanak... Mert még elpusztulásuk is más és tökéletesebb élet szolgálója (élettelen, élő, ember).

b) A világ erői – hatalmát dicsérik. Olyan nagyszerű a mindenség, hogy himnuszba fakad az elmerülő ember lelke. – „Nagyvilág” törvényei: „Énekeljétek az Úrnak új éneket, dicsérjétek őt a föld végső határaitól, kik a tengerre szálltok és azt betöltitek, ti szigetek és lakók!” (Iz. 42,10). A „kisvilágok” törvényei: ezek az ember életének Isten felé irányító útmutatói. „Lábamnak szövétnek a te igéd, s ösvényeimnek fényesség” (Zsolt. 118,105). – És a magam életlendülete?...

2. Minden lélekindítás is a Te hatalmad.

De mindennél nagyobb érték a földön az ember. Mit létesít bennünk az isteni indítás?

a) Tüzet lobbant az igaz látásra. Meglátjuk ezt a szent igazságot: „Nekünk azonban egy az Istenünk: az Atya, akitől minden származik, s mi érte vagyunk; egy az Urunk: Jézus Krisztus, aki által minden van, és mi is általa vagyunk” (1Kor. 8,6).

b) Indítja lelkünket – az Isten bírására. Mégpedig hogyan? „Az Úr is úgy rendelte, hogy az evangélium hirdetői az evangéliumból éljenek” (1Kor. 9,14).

c) Segíti életünket az örök diadalra. Legyen földi életek boldog tudata: „Nem tudjátok, hogy Isten temploma vagytok és Isten Lelke lakik bennetek?” (1Kor. 3,16). És legyen kegyelmi indításának végső diadala és éltetek gyümölcse: „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

Bef.: Így boldogító tartalmat talál az a szentül áhított lélekvágy: örök indító, vonzó, segítő erőd – végnélküli életbe vezet bennünket!

2. (Tractus) beszéd: Az ember meggyógyítója Te vagy, Uram!

(Erkölsi beszéd: Minden bajunkat Isten orvosolja)

Bev.: A Mester életének színezésével lehet kezdeni, amelyet így fog egy mondatba az Írás: „Előző könyvemben, kedves Teofil, elbeszéltem, mi mindent tett és tanított Jézus egészen mennybevétele napjáig” (Ap.Csel. 1,1). – És ezek a tettek mire terjednek ki?

1. A fájó sebeket gyógyítod.

A testi és lelki betegek nagy-nagy csoportjába oszlik az emberiség. Mindezek Pásztorja az égi Mester. Testnek gyógyítója elsősorban. Miért? Mert igaz: „Rer materialia ad spiritualia”. „Illés hozzánk hasonló (gyarló) ember volt. Buzgón könyörgött, hogy eső ne hulljon a földre. Nem is hullott három éven át és hat hónapon keresztül. Majd újból imádkozott, mire az ég esőt adott, s a föld megtermette gyümölcset” (Jak. 5,17-18). – Sőt imájában is helyet talál: „Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma” (Mt 6,11).

És lelkiket gyógyít – mindenekfelett. „Mindaz, aki e vízből iszik, ismét megszomjazik. De aki abból a vízből iszik, melyet én adok, nem szomjazik soha többé. Az a víz, amelyet én adok, örök életre szökő vízforrás lesz benne” (Jn 4,13-14). – „A meggyógyult azonban nem tudta ki volt, mert Jézus a helyszínen összegyűlt néptömeg miatt eltávozott. Később Jézus a templomban találkozott vele és megszólította: „Látod, meggyógyultál. Ne vétkezzél többet, hogy rosszabbul ne jáj” (Jn 5,13-14). – És a „gyógyult” és „Isten szeretetében élő” jutalma mi lesz? „De elmúlik a világ és annak bűnös kívánsága. Csak aki megteszi Isten akaratát, az él örökké” (1Jn. 2,17).

2. A fenyegető veszélyeket eltávolítod.

De Isten személyes szeretete a közvetlen kapcsolatot és segítséget is biztosítja. Gondoljunk csak az éhező tömegre. Kenyeret ad. Gondoljunk a háborgó tengerre. Csendesítő kegyet ad.

a) Testi életünket fenyegeti sok ilyen veszély. Minket is. Gazdasági élet bajai. Háborús veszélyek rémei. Azért imádkozunk mondván: „A dögvésztől, éhségtől és háborútól ments meg minket Jézus!”

b) Lelki életünket zavarja. Ilyen veszélyek is örvénylenek körülöttünk. Kísértések. „Senki se mondja a kísértés idején: az Isten kísért engem. Isten nem kísérhető a rosszra, de maga sem kísért senkit” (Jak. 1,13). – De segít az Isten. „Boldog az az ember, aki állja a megpróbáltatásokat, mert ha hűnek bizonyul, elnyeri az élet koronáját, melyet Isten azoknak ígért meg, akik szeretik őt” (Jak. 1,12). – Gonosz támadások és bántalmak; méltán kérdi az apostol: „Vajon ki árthat nektek, ha buzgók vagytok a jóban?” (1Pét. 3,13). – Biztos léssen ez: „Az Úr szemei az igazakon, és fülei a könyörgő szavukon, de arca fenyegetően virraszt a rosszakon” (1Pét. 3,12). – Lelki gyarlóságok; és ezeken így segít az ige: „Ezért vessetek el minden tisztátalanságot és mindenféle gonoszságot, s fogadjátok szelíd készséggel a belétek oltott ígét, mely meg tudja menteni lelketekeket” (Jak. 1,21). – És ezekkel mit tesz az ég Ura? Felhöként üzi el fejünk felől, ha bizakodó hittel könyörgő a lelkünk.

Bef.: Gyógyítóm és erőm vagy, Uram!

*

1. (Offertorium) beszéd: Utadat mutasd!

(Erkölcsi beszéd: Az ember útválasztása)

„Add, hogy ösvényeiden szilárd léptekkel járjak, és meg ne inogjon a lábam. Hajtsd hozzám füledet, hallgasd meg szavamat. Mutasd meg csodás irgalmadat, hisz megmented a benne bízókat” (Zsolt. 16,5,6-7).

Bev.: Embervoltunk legnagyobb kérdése: merre törünk? Születés és halál, bölcső és koporsó ismert. Azt is tudjuk, földanyánk a testünk. Oda tér tetemünk. De azt is tudjuk, hogy Istenatyánktól a lelkünk. – Mit kérjek tehát? Milyen ismeretet?

1. Lássam életutamat.

Ez az első kérésem. – Ez – fénykérés.

a) Te, Uram, megszabod életutamat! „Lábamnak szövétnek a te igéd, s ösvényeimnek fényesség” (Zsolt. 118,105). „Mert a parancs szövétnek, a tanítás világosság s a fegyelem feddése az életre vezető út” (Péld. 6,23).

b) De lássam is életem ösvényét. Imám ezért száll az égbe: „Küldd el világosságodat és igazságot, hadd vezessenek és vigyenek el engem szent hegyedre s hajlékaidba” (Zsolt. 42,3). „Benne élet volt, és az élet volt az emberek világossága” (Jn 1,4). „Én vagyok az út, az igazság és az élet. Senki sem jut az Atyához, csak énáltalam” (Jn 14,6). Ezért kell ismerni az Istent és az Úr Jézust.

„Az örök élet az, hogy ismerjenek téged, egyedül igaz Istent és akit küldtél, Jézus Krisztust” (Jn 17,3). „Ismerje meg... a világ, hogy te küldtél engem, és hogy szereted őket, amint engem szerettél” (Jn 17,23).

2. Kemény lábbal járjam ösvényeidet!

De elég-e látni, vagy kell-e rajta járni? Többféle csalogat, de én a Mester fényét követem. „Az igazi világosság, mely minden embert megvilágosít, a világba jött” (Jn 1,9).

a) A fényes utat járom. Világít a Mester. „Én vagyok a világ világossága. Aki engem követ, nem jár sötétben, hanem övé lesz az élet világossága” (Jn 8,12). És ha szűk is az ösvény, mégis fényesen vezet céloom felé. „A szűk kapun lépjétek be! Tágas a kapu és széles az út, mely a pusztulásba visz, – bizony sokan mennek be rajta. De milyen szűk a kapu és milyen keskeny az út, mely az életre visz, – bizony kevesen találják meg azt” (Mt 7,13-14).

b) Semmi lidércfény miatt el nem hagyom. Csábító örömök miatt... „Mindenki úgy esik kísértésbe, hogy saját kívánsága vonzza és csábítja” (Jak. 1,14). A gonosz szellem csábító szavai miatt... „Óvatosak és éberek legyetek. Ellenségetek, az ördög, mint ordító oroszlán jár körül, keresve, kit nyeljen el. Szálljatok vele szembe keményen a hit erejével, hiszen tudjátok, hogy testvéreitek szerte a világon ugyanez szenvedéssel érintettek” (1Pét. 5,8-9).

Bef.: És az úton való járás eredménye? „Isten pedig, minden kegyelemnek szerzője, aki rövid

szenvédések után (Jézus) Krisztusban örök dicsőségre hívott meg titeket, maga készít majd föl, maga erősít, izmosít és szilárdít meg. Neki legyen (dicsőség és) hatalom mindörökkön-örökké. Amen” (1Pét. 5,10-11).

2. (Offertorium) beszéd: Lábaimat arra indítsd!

(Erkölcsi beszéd: Isten a helyes útra indított)

Bev.: De mik jelzik az Isten útját? Az Úr adta törvények. „Lábamnak szövétnek a te igéd, s ösvényeimnek fénység” (Zsolt. 118,105). – Tízparancsolat és egyházi törvények. – Mit kérjek tehát?

1. Mindig az Úr ösvényét járjam.

„Vezess engem parancsaid ösvényére, mert benne lelem kedvemet” (Zsolt. 118,35). Jelszavam: „Utaidat, Uram, mutasd meg nekem, s ösvényeidre taníts meg engem. Vezess és oktass engem igazságodra, mert te vagy az én üdvözítő Istenem” (Zsolt. 24,4-5).

a) Döntéssel erre léptem. Már a keresztségben is: ismertetendő a keresztségi fogadalom. Azután a jó neveléssel: ismertetendő a jó család. Végül a készséges odaadással: ismertetendő a jóakarát. – Ezek mind odatanácsoló kötelékek.

b) Kitartással azon járok. „Készítsétek el az Úr útját! Egyengessétek ösvényeit!” (Mt 3,3). – Ifjú korban: ismertetendők a fejlődés éveinek küzdelmei. Élemedett korom: ismertetendők az életgátak. Sírig: ismertetendő – a jó halál.

2. Mindig a törvény hűségének találtassam.

Mindent törvény köt. „Amikor a tengert körülvette határaival, és törvényt szabott a vizeknek...” (Péld. 8,29). – És magam hajlok erre.

a) Nekem irányt szab a törvény. „Az Úr törvényében leli kedvét, s éjjel-nappal eszébe forgatja törvényét!” (Zsolt. 1,2). „Hogy akarodat teljesítem, ezt akarom, én Istenem, törvényed itt van szívemben” (Zsolt. 39,9).

b) De reám nem teher a törvény. „A bölcsnek tanítása élet forrása, mert halálos törtől visszatart” (Péld. 13,14). – Majd azért is, mert: „Mindaz, aki Istentől született, bűnt nem követ el, mert isteni csira van benne” (1Jn. 3,9). Sőt az is általánosan igaz: „...a törvényt nem az igaz emberért hozták, hanem a gonoszokért, lázadóokért, istentelenekért, bűnösökért, vallástalanokért, a szentség ellenségeiért, azokért, akik apjukra-anyjukra kezét emelnek, gyilkosokért...” (1Tim. 1,9). Miért? Mert **szerelemből** úgyis azt teszi, amit a törvény parancsolna!

Bef.: Uram, add, hogy lássam és járjam törvényeid ösvényét!

3. (Offertorium) beszéd: Füleid hallják szavaimat!

(Erkölcsi beszéd: Ember szava egek felé)

Bev.: Személy az Isten és így meghallja az emberszemély hangját. Minden az Isten, és azért fordul Hozzá bizalommal az ember. Szeretet az Isten, és ezért kér Tőle szeretetet az ember. – Mit kér tehát az ember, és mit hall az Isten?

1. Hozzád kiált a szavam.

a) Gyengeségemben erőt keresek... Azért fordulok Hozzád, mert Tebened bízhatom. „Kérjetelek és adnak nektek, keressetek és találtok, és a zörgetőnek ajtó nyílik” (Mt 7,7). – Azért fordulok Hozzád, mert Tőled nyert hit kegyelme a mi diadalunk. „Minden ugyanis, ami Istentől született, győzedelmeskedik a világon. A győzelem, amely diadalt arat a világon: a mi hitünk” (1Jn. 5,4).

b) Tőled kérem mindenben segítségemet. Kiterjedhet mindenre, de hassa át a bizakodó hit ereje. „Ha pedig valamelyiktek bölcsességre szorul, kérjen Istentől, aki mindenkinek bőven, szemrehányó szavak nélkül ad, – és meg is kapja, csak bizalommal kérjen és csöppet se kételkedjék. Aki ugyanis kételkedik, hasonlít a tenger hullámához, melyet fölver a szél és idestova hány” (Jak. 1,5-6). – Még szenvedésben is segítséget nyerünk, mert ezek **átértékelődve** könnyen viselhetők. „De ha mint keresztség szenved, ne szégyellje, hanem dicsőítse meg az Istent ezzel a hitvallással” (1Pét. 4,16). „Ezért azok is, akik Isten akarata szerint szenvednek, ajánlják lelküket jócselekedeteikkel a hűséges Teremtőnek” (1Pét. 4,19).

2. Kegyesen hallja a lelked.

Azt világosan tudjuk, hogy Isten mindenütt jelen van és így mindentudó. De az emberi imádság mit kér Tőle?

a) Fordítsd felém füledet! Ez a felfigyelés kegye. „És most ezt mondja az Úr, a te teremtőd, Jákob, és alkotód, Izrael: ne félj, mert megváltottalak; neveden szólítottalak, az enyém vagy. Ha vizeken kelsz át, én veled vagyok, és folyamok nem borítanak el téged; ha tűzben jársz, nem égsz meg, és a láng nem perzsel” (Iz. 43,1-2). – Van ebben sok „antropomorf” fogalom, de van benne egy mélyeséges igazság: a **személyi áramlások rezonanciája**.

b) Hogy halljad lelkem könyörgéseit. „Mélységekből kiáltok hozzád, Uram! Uram, hallgasd meg szavam! Legyen füled figyelmes hangos esedezésemre” (Zsolt. 129,2-3). „Benned bíztak atyáink, bíztak, és te megszabadítottad őket. Hozzád kiáltottak és megszabadultak, benned bíztak és meg nem szégyenültek” (Zsolt. 21,5-6). – „De az erős szél láttán megijedt, s mikor merülni kezdett, így kiáltott: „Uram, ments meg!” (Mt 14,30).

Bef.: Íme az igazság ez: „Lám a munkabér, amelyet a földjeiteket learató munkásoktól visszatartottak, az égre kiált, s az aratók jajszava a seregek Urának fülébe jut” (Jak. 5,4). – Legyen tehát olyan könyörgő az ember, akin igazolódik, hogy hallja és megsegíti őt az Isten.

*

1. (Communio) beszéd: Oltárodhoz járulok

(Liturgikus beszéd: Az oltáron)

„Bemegyek az Isten oltárához, az Istenhez, ki ifjúi örömmel tölt el engem” (Zsolt. 42,4).

Bev.: Templomaink igazi szentélye az oltár. Itt lesz vérnélküli áldozat az isteni Báránnyal, kinek a „vére csordulása” – életemnek váltsága. – De mi nekem **anyagilag** az oltár?

1. Ez az én imádságom szent helye.

a) Itt keresem az Istent. „És sírjanak az előcsarnok és az oltár között a papok, az Úr szolgálói, és mondják: könyörülj, Uram, könyörülj népeden; ne engedd, hogy gyalázzák örökrészedet, és uralkodjanak rajta a nemzetek! Miért mondják a népek között: hol van az ő Istenük?” (Jóel 2,17). – „Bemegyek az Isten oltárához, az Istenhez, ki ifjúi örömmel tölt el engem” (Zsolt. 42,4).

b) Itt találok az Üdvözítőmet. Titkos jelképben (felhő). „Sohasem hiányzék nappal a felhőoszlop, éjjel meg a tűzoszlop, a nép elől” (2Móz. 13,22). – Élő valóságban (Oltáriszentség). „Aztán kenyeret vett kezébe, hálát adott, megtörte és ezekkel a szavakkal adta neki: „Ez az én testem, amelyet értetek adok. Ezt cselekedjétek emlékezetemre”. Ugyanígy vacsora után fogta a kelyhet és így szólt: „Ez a kehely az új szövetség az én véremben, amelyet értetek ontok” (Lk 22,19-20). – Ezért imáim szent helye az oltár. Tömjénfüst és ima térdrehullásban – az alázat alázata.

2. Ez az én áldozatom szent magaslata. Ahová az isteni Főpap papja lép, ott **valóságos az áldozat**.

a) Én csak bekapcsolódom az égi liturgiába. De legyen tiszta a lelkem! „Levágottfülű vagy farkú szarvasmarhát s aprómarhát jószántadból bemutathatsz, de fogadalmat nem lehet leróni vele” (3Móz. 22,23). – „Ha tehát ajándékokat az oltárhoz viszed és ott eszedbe jut, hogy felebarátodnak valami panasz van ellened, hagyd ott ajándékokat az oltár előtt, menj, békülj ki előbb felebarátoddal, aztán jöjj viszsza és ajánld föl ajándékokat” (Mt 5,23-24).

b) Én csak a magam gyengeségeit és kikezdéseit kínálom az áldozat kicsi kíséretének. Bűneimet törölte az áldozat. „Hiszen tudjátok, hogy nem múlandó dolog, ezüst vagy arany váltott meg öröklött, értéktelen életmódoktól, hanem a hibátlan és szeplőtelen Báránynak, Krisztusnak drága vére” (1Pét. 1,18-19). – Erényeim zsengejét szeretettel fogadta. „Ezért annál inkább iparkodjatok, testvéreim, hogy hivatásokat és kiválasztásokat (jócselekedetekkel) biztosítsátok, mert ha ezt teszitek, sohasem fogtok többé elbotlani” (2Pét. 1,10).

Bef.: A mi templomunk legszentebb helye és az én életemnek is áhítozott helye – az oltár. Itt áldozom én is az Úrnak!

2. (Communio) beszéd: Jelenlétedben hódolok

(Erkölcsei beszéd: Az igazi hódolat)

Bev.: Beethoven zengi fenségesen: „Dicsőít Téged, nagy égi Teremtő...!” Dicsőít a lelkem, mert mindenben látlak és magamban érzek. „Közeledjétek Istenhez, s ő is közeledni fog hozzátok. Mossá-

tok le kezeteiket, ti bűnösök, s tisztítsátok meg szíveteket, ti ingadozó lelkűek!” (Jak. 4,7-8). – Hogyan van ez a valóságban?

1. Mindenben látlak és hódolva tisztellek.

Az evangélista szépen jelzi, hogy milyen a mi viszonyunk Istennel: „Benne élünk, mozgunk és vagyunk” (Ap.Csel. 17,28).

a) A felület-szemlélő is a sok szépséget látja. „Tudjuk azt is, hogy Isten Fia eljött, és érzéket adott nekünk, hogy megismerjük az igaz Istent. Ezzel az ő igaz Fiában, Jézus Krisztusban vagyunk: ő az igaz Isten és az örök élet” (1Jn. 5,20).

b) A mélységet járó pedig a rejtélyekben találja. „Aknákat vág a sziklákban, és a szeme mindenféle drágaságra mered; megvizsgálja a folyók fenekét és rejtett dolgokat hoz napvilágra” (Jób 28,10-11).

c) A természetfeletti kegyelemmel telített pedig – titkos egyesülésben találja. „Nem tudjátok-e, hogy az Isten temploma vagytok, és az Isten Lelke lakik bennetek?” (1Kor. 3,16).

2. Lelkem szentélyében is imádlak.

De ha kívülem látlak és magamban észlellek, akkor mire hangolódik a lelkem?

a) Külső jelekkel hódolva imádlak. – Liturgia: „... állhatatosan imádkozott és könnyek között könnyögött az Istenhez, hogy szabadítsa meg ettől a gyalázattól” (Tób. 3,11). „Jobb dolog a böjttel kapcsolatos ima meg az alamizsna, mint az aranykincsek gyűjtése” (Tób. 12,8). „Amikor te könnyek között imádkoztál, és eltemetted a halottakat, sőt még étkezésedet is félbeszakítottad, és napközben ott rejtegetted a holttesteket házádban, éjnek idején pedig eltemetted őket, én az Úr elé vittem imádságodat” (Tób. 12,12). – „Szálljon illatáldozatként színed elé imádságom, és kezem felemelése legyen olyan, mint az esti áldozat” (Zsolt. 140,2). – „Nem azt mondja az Írás: Az én házam minden nép számára az imádság háza”? (Mk 11,17).

b) Belső lélekimádással – imádvá imádlak. „A megalázkodó imádsága áthatol a felhőkön, és meg nem nyugszik, míg oda nem jut, és nem tágit, míg a Magasságbeli rá nem tekint” (Sir. 35,21). – (Belső, elmélyedő ima) „Eljön az óra, sőt már itt is van, amikor az igazi imádók lélekben és igazságban imádják az Atyát. Az Atya ilyen imádozókat kíván. Lélek az Isten: akik imádják, lélekben és igazságban kell imádniuk” (Jn 4,23-24). – „Jött egy másik angyal arany tömjénezővel, s megállt az oltár előtt. Sok tömjént adott neki, hogy tegye az összes szentek imádságával a trón előtt álló arany oltárra. A tömjénáldozat füstje a szentek imádságával fölszállt az angyal kezéből Isten színe elé” (Jel. 8,3-4).

Bef.: Amit a nagy művész kottára fogott, azt gyarló emberi lelkem is akkordban dalolja. – Követem a nagy természet szavát: „Énekeljétek az Úrnak új éneket, dicsérjétek őt a föld végső határaitól, kik a tengerre szálltok és azt betöltitek, ti szigetek és lakóik!” (Iz. 42,10).

3. (Communio) beszéd: Ifjúságom virágait hozom

(Erkölcsi beszéd: A tiszta ifjúság)

Bev.: Tavaszi kirándulások drága gyerekjátéka a mezei virág fonta koszorú ékítés vagy a május királyné választás. – De vajon van-e belső lélektavas, és ha igen, mi annak az igazi értéke?

1. Életem erényei – lelkem virágai.

Lélektelevényünk Isten templomának virágait fakasztják. Ezek az én erényeim.

a) Lelkem szentélye virágba szökken. „Olyan az ember élete, mint a fűé, virítása olyan, mint a mező virágé” (Zsolt. 102,15). „A sivatagban cédrust növeszték, akácot, mirtust és olajfát. A pusztában fenyőt, szilfát és puszpángot is ültettek” (Iz. 41,19). – Minden erény egy-egy virág. „Virág vagyok én a mezőn, és liliom a völgyben” (Én. 2,1). Szerénység: ibolya, tisztaság: liliom stb.

b) Lelkem szentélye életem virágkertje. Valóban én vagyok az Isten virágoskertje, és lelkem televényéből fakadnak életem erény-színompásai. Átvittem reám is áll a próféta szava: „De vessző kél majd Jessze törzsökéből, és virág nő ki gyökeréből” (Iz. 11,1).

2. Ezek az én lelkem igazi áldozatai.

De miért gyűjtöm és bontogatom szirmokká?

a) Hogy a magam élete színompázó legyen. „Virul majd az igaz, mint a pálma, gyarapszik, mint a Libanon cédrusa” (Zsolt. 91,13). „Virágoztok, mint a liliom, illatot ontotok, és levéldíszbe öltöztök! Zengjétek dalt és áldjátok az Urat műveikért!” (Sir. 39,19). És így „**Isten virágos kertje**” Istent dicsőítsen. Lélektökéletesség – Isten tökéletességének nagyobb és nagyobb dicsérete. „Örvendezik akkor majd az igaz az Úrban, ki benne reménykedett, és dicsekszenek az igaz szívűek mindnyájan” (Zsolt. 63,11). „Dicsérjétek az Urat, ti szolgálók, dicsérjétek az Úr nevét!” (Zsolt. 112,1). – „Hadd éljen a lel-

kem, hogy téged dicsérjen, s ítéleteid segítsenek meg engem” (Zsolt. 118,175).

b) **Így áldozatul adom magamat** Istennek, de Isten végnélküli étellel jutalmazva visszaadja – saját boldogságomat. „Aki eszi az én testemet és issza az én véreimet, annak örök élete van, és én föltámasztom az utolsó napon” (Jn 6,54). – A valóság ez: Istennek adott felajánlás – visszatérő életboldogság. Azt is mondhatnám: nem adhatok Istennek, hogy vissza ne kapjam magamnak.

Bef.: Tavasz kirándulások mezei virággal, virágfüzérrel ékített gyermekei vagyunk... De legyünk Istennek **végnélküli életben élő koszorúzottjai**, Isten paradicsomában.

*

1. (Postcommunio) beszéd: Az örök ifjúság örömeit élvezem

Bev.: Wagner az „Istenek alkonya”-ban azt a mondatot adja Wotan ajkára: mindent, aranyat, gyöngyöt megkaphatnak a Wallhalla építő óriásai, csak az örök tavasz istennőjét nem. Miért? Mert a „tavasz” az értékek egyike. – És a lelki örök tavasz?

1. Már a földön élvezem az erények gyönyörűségét.

Minden mozdulás, útnak indulás, kezdés – tavasz.

a) Lélektavasz, a sok jónak – érvényre bontása. Ez a talajtöréssel kezdődik. „...Egyengessétek ösvényeit” /Mt 3,3/. Ez a virágba bontakozás szépségével tökéletesedik. „Virágoztok, mint a lilium, illatot ontotok, és levéldíszbe öltöztök! Zengjétek dalt és áldjátok az Urat műveiért!” (Sir. 39,19).

b) A virágos élet pedig az örömök forrása. Már a természetes élet ifjúsága is öröme, dalra indító. „Rajta tehát! Élünk a jelen javakkal. Élvezzük a teremtést sietve, míg fiatalok vagyunk!” (Bölcs. 2,6). – A természetfeletti újjászületés pedig a jövő boldogságát sugárzó. „Nézzétek, mekkora szeretetet tanúsított irántunk az Atya: Isten fiainak hívnak és azok is vagyunk” (1Jn. 3,1).

2. Az örök életben birtoklom életem ifjúságát.

Mit jelent az örök élet?

a) Az elaggottak menháza? Ellenkezőleg! Igényünk ilyen: „Vasból és ércből legyen a saruja, aggkorod is olyan legyen, mint amilyen ifjúkorod” (5Móz. 33,25).

b) A lekaszált ifjúság hazaérkezése? Ellenkezőleg! Igényünk ilyen: maradjon állandó ifjúságod öröme. „Örvendj, ifjú, fiatal korodban és légy jó kedvvel ifjúságod napjain! Kövesd szíved hajlamát és azt, mit szemed lát! De tudd meg, hogy mindezekért Isten törvény elé idéz!” (Préd. 11,9).

c) Valóban pedig az örök Isten világának és valóságának tudatos élvezése. – És részleteiben hogyan közelíthető meg az örök élet? Személyes öntudat – ez az első mozzanat. „Bemegyek az Isten oltárához, az Istenhez, ki ifjúi örömmel tölt el engem, és lantszóval dicsérlek téged, Isten, én Istenem” (Zsolt. 42,4). – Boldogság – a másik jegy. „Boldogok a tisztaszívűek: ők meglátják Istent” (Mt 5,8). – Végnélküli tavasz öröm – a döntő. „Ne gondoljatok a múltra, s a régi dolgokat ne nézzétek. Íme én újat cselekszem, most keletkezik az, bizony megtudjátok. Utat készítek a sivatagban, és folyamokat a járatlan helyen” (Iz. 43,18-19).

Bef.: A pogány mesék – léleksegítések, és az isteni Mester beszéde – életvalóság.

* * *

B/ rész – b/ csoportja: az Evangéliumra írt beszédek

Az Evangélium szövege így szól: „Amikor egyszer a városból kivonult nagy tömeg köréje gyűlt, ezt a példabeszédet mondta nekik: „Kiment a magvető magot vetni. Amint vetett, némely szem az útfélre esett, eltaposták és az égi madarak fölcsipegették. Némely meg köves helyre esett. Alighogy kikelt, elszáradt, mert nem volt nedvessége. Némely pedig tövisek közé hullott. A tövisek felnőttek vele együtt és elfojtották. A többi jó földbe hullott, kikelt és százszoros termést hozott.” E szavak után így kiáltott: „Akinak füle van, hallja meg!” Akkor megkérdezték tanítványai, mi a példabeszéd értelme. Így válaszolt: „Nektek jutott, hogy megértsétek Isten országának titkait, a többieknek csak példabeszédekben: Nézzenek, de ne lássanak, halljanak, de ne értsenek. A példabeszéd értelme ez: A mag Isten igéje. Az útfélre esők azok, akik hallgatják, de aztán jön az ördög és kiveszi a szívükbe hullott igét, hogy ne higgyenek és így ne is üdvözljenek. A köves talajra hullottak azok, akik meghallgatják az igét, be is fogadják örömmel, de nem ver bennük gyökeret. Egy ideig hisznek, de a kísértés idején elpártolnak. A

tövisék közé esők azok, akik meghallgatják, de az élet gondjai, gazdagsága és élvezetei között fejlődésükben megakadnak és termést nem hoznak. A jó földbe esők végül azok, akik meghallgatják az igét, jó és erényes szívvel meg is tartják és termést is hoznak állhatatosságban” (Lk 8,4 15).

Az albeosztásokban természetesen figyelemmel fogjuk kísérni az Evangéliumnak egy-egy központi gondolatát és így fogjuk rendezni a homiliaszerű beszédtervezeteinket. A sorozatok elején egy-két jól kidolgozott és **részletes beszédvázlatot** közlünk, azután rövid **gondolatkapcsolatra** hívjuk fel a teljes önállóságra törő szónok figyelmét. – Lássunk most néhány tervezetet.

Különálló beszédek

a) alcsoport: az isteni ige, az evangéliumi magvak magyarázata

Amint azt a Mester maga is megteszi. Így tehát a most következő bővebb vázlatok felsőbbrendű homiliaszerűen kezelik a kérdést. – Lényeg: kiemelnek egy-egy gondolatot vagy képet és ahhoz fűzik a dogmatikai, erkölcsi, liturgiai vagy neveléstani magyarázatot.

1. beszéd: Mit jelent e szó: isteni Ige?

(Dogmatikus beszéd: Ige és ige)

Bev.: Az Írás szövegében olvasom: „A mag Isten igéje” (Lk 8,11)... Nem folytatom tovább a szöveget, hanem azt kérdezem önmagamtól: mit jelent ez a szó: **Ige**? Nem nyelvtanra, hanem kinyilatkoztatott igazságra gondolok. És így feleletem kettős:

1. Az Ige – az Isten második Személye.

a) Az Írás szerint: „És az Ige testté lett” (Jn 1,14). Egyházunk tanítása: a második isteni Személy a Fiúisten, Isten **Igéje**. – Azt mondja a Hiszekegy: „...és a Jézus Krisztusban, Ő egy Fiában”. Ez a személy: az isteni **Ige**. „Kezdetben volt az Ige, és az Ige Istennél volt, és Isten volt az Ige” (Jn 1,1). – Tanító Egyházunk mindig így értelmezte a Szentháromság titkát: „Hárman tanúskodnak tehát (a mennyben): az Atya, az Ige és a Szentlélek. És ez a három egy” (1Jn. 5,7).

b) Gyarló emberi elménk csak a kinyilatkoztatást értelmezi. – Az isteni Ige **megjelenését** karácsonykor ünnepli. Majd egész hosszú időszakon csendülő beszédben, a „nagy pászka” előnapjáig **hallgatja**, és végül húsvét hajnaltól újra **látja** az égi **Ige** csodás jelenlétét. – Ettől kezdve titkos jelenléte: kenyér alakja és kehely tartalva: és az égi kegyelem-csordítás vétele. – Ez az isteni **Ige**.

2. Az ige – az égi Ige szócsendítése.

a) Mi a valóságos jelentkezése? Isten kinyilatkoztatása – ige (próféták szava). Krisztus tanítása – ige (Evangélium szava). Apostolok és Egyház beszéde – ige (az élő tanítás).

b) Mi a kiható értéke? Tanítás, iskola, templom – ige hirdetés szolgálata. De nem szabad, hogy **holt mondatok** maradjanak az Úr igéi. Mint élő az Ige, úgy élő és éltető legyen az ige is. Ember hallja, és ennek nyomán az ember élete **istenivé alakuljon!** – Valóban tehát az ige fényvetés, mely a lelkiélet fakasztásnak megindító isteni ajándéka.

Bef.: Így értelmezve az ige fogalmát, térdre esem az Ige előtt és kitárult lélekkel fogadom az isteni igét. Az egyik az Isten Egyszülöttje, a másik az ember átnemesítésének a megindítója. – Hála Neked, Uram, az Ige földreszállásáért!

2. beszéd: Miképpen száll a lélekbe az isteni ige?

(Dogmatikus beszéd: Isten igéjének lélekbeszállása)

Bev.: Szántó vető embertestvér, jól tudom, ugart tör az eke vasával; barázdát fektet egymásra a földet túró vaslemez, majd porhanyós talajba kerül az acélos búzaszem. – De ha az Isten igéjét is maghoz hasonlítja az isteni Mester, akkor kérdés lehet: miképpen jut drága lelked televényébe az Isten igéje?

1. A teremtő Atya adományaként adja a lélektelevényt.

a) Mert honnét a lelkünk? – **Isten adta**. „Arcára lehelte az élet leheletét” (1Móz. 2,7). Ne felejtse: ez a lélek az értelem és akarat hordozója, tehát későbbi isteni indítás befogadója.

b) De tovább kérdezem: honnét az örök élet területét érintő **érdeklődésünk?**... Vágyunk?... Hazatörésünk?... **Isten adta**, úgy mint a vándormadár ösztönét a melegebb tájak felé...

c) Végül kérdezem: a **kegyelmi erő**, az **igazi életolaj**, a titkos lendítő erő, átnemesítő hatalom, amely képesít erre az útra? – Istentől, Krisztuson át. „Ha valaki újra nem születik, nem látja meg Isten országát” (Jn 3,3). – „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van” (Jn 6,54). Figyeljük csak: mindig Isten az Adakozó! Lám, a nagy Adakozó teszi alkalmassá az embert a földre szálló Igének a befogadására. – De van-e szerepe az embernek is?

2. Az értelmes ember fejlődésben segíti az isteni veteményt.

a) A készsleges **kitárulás**. – Csak égi Atyámhoz emelem kezemet és lelkemet. „Ha Istenünk nevét felednők, ha kezünket más istenhez emelnők: nemde számon kérné azt az Isten?” (Zsolt. 43,21). – Csak égi Atyám előtt nyitom meg lelkemet. „Harmatozzatok, egek, onnan felülről, és csepegjék a felhők az igazat” (Iz. 45,8). – Ki vagyok tehát? Földet imádó? Nem! Istent váró égi zarándok.

b) A készsleges **bezáró fogadás**. „...akik meghallgatják az igét, jó és erényes szívvel meg is tartják és termést is hoznak állhatatosságban” (Lk 8,15). – En is így! Gyakorlatban? Hallgatom, megjegyzem és életem elvévé teszem az isteni igét.

c) A gondos **ápolgatás!...** Nem átfutó munkaelfogadás. Tehát áldozatos gondozás. Nem engedek időt a konkolyozásnak. „Óvatosak és éberek legyetek. Ellenségetek, az ördög, mint ordító oroszlán jár körül, keresve, kit nyeljen el” (1Pét. 5,8).

d) A szerető **fejlesztgetés!...** Ez pedig mit jelent? Életgyümölcs-hozást. „A többi jó földbe hullott, kikelt és százszoros termést hozott” (Lk 8,8). Minden életrezdülést az Ige értelmében végzek. Így életté lesz a leszállt Ige által az ige. – Az Istentől a jó talajkészítés, embertől a befogadás és gondozás. Eredmény: Istené a dicsőség, emberé a boldogság! Természetes, hogy mindezt átjárja az **újjászületett ember** lelkében élő kegyelem, amely az istenivé való bontakozás kegyelmét adja. „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén részeseivé legyetek az isteni természetnek ” (2Pét. 1,4).

Bef.: Mit vigyetek ma magatokkal? Azt az ismeretet, hogy Isten tette szent **élettelevény talajj**á lelketeket, és magatok zsendítsétek **kalászos vetésbe** az isteni magvaknak, a szent igéknek égi adományát.

3. beszéd: Hol csendül az ige?

(Dogmatikus beszéd: Az isteni ige felcsendítője)

Bev.: Világzengés, égi háború, hangok összevisszasága, zajos értelmetlensége – csengés, zengő-bongó hangegyveleg... De ez-e az isteni ige csendülésének módja? Illés próféta hallja az egek Urától: „Jöjj ki s állj a hegyre az Úr elé, s íme ott elvonul az Úr, s az Úr előtt nagy és erős szélvész, mely hegyeket forgat fel és sziklákat zúz össze s a szélvészben nincs az Úr, – s a szélvész után földrengés s a földrengésben nincs az Úr, – s a földrengés után tűz s a tűzben nincs az Úr, – s a tűz után enyhe szellő susogása. Mikor ezt Illés meghallotta, palástjával eltakará arcát s kiméne s kiállt a barlang ajtajába s íme egy hang szóla hozzá...” (3Kir. 19,11-13). – Az élet valóságában hol csendül a lélek mélyére szálló isteni ige?

1. Krisztus szavaiban.

a) Bár az Ószövetség is Isten szava, de minden ereje Krisztustól van, mert annak előkészítését szolgálja. Így tehát a választott néphez intézett isteni szó – végül is krisztusi jellegű. „Miután többféleképpen és különböző módon szólt hajdan Isten a próféták útján az atyákhoz, e végső korszakban Fia által szólt hozzánk” (Zsid. 1,1-2).

b) A földön jár Krisztus szavaiban. Mit mond róla az isteni hagyomány? **Tanított!** Bejárta Júdeát, Galileát... És kiket? Mindenkit! Még a pogányokat is (Lásd: a kafarnaumi századost stb.)!

c) És mit adott szent parancsban? Kettőt! „Ezt cselekedjétek emlékezetemre” (Lk 22,19). Ez az **áldozatbemutatás**. „Menjete, tegyete tanítványommá minden népet” (Mt 28,19). Ez az **igehirdetés**. Ezért van az, hogy az Isten igéje másodsorban szól.

2. Az Egyház tanításában.

a) Írásunk szent szövege: az ige ősenek elsőrendű szent tartálya, de csak rögzített szövegezése – az **élő tanításnak**. A tanító Egyház hagyományos **élő tanítása**, az ige létté teremtő közlése (hitvallások, zsinati döntések, pápa „ex cathedra” definitio-k). – Honnan tudod? Krisztus parancsából: „Menjete, tegyete tanítványommá minden népet” (Mt 28,19). Sőt ezt is írja az apostol: „Jézus még sok mást is cselekedett. Ha egyenként mind megírnák, azt hiszem, hogy az egész világ sem tudná befogadni a könyveket, amelyeket írni kellene” (Jn 21,25). Ezért kell ama kegy is: „A Vigasztaló pedig, akit az Atya nevemben küld, megtanít majd mindenre és eszetekbe juttat mindent, amit mondtam nektek” (Jn

14,26).

b) És gyakorlatban mi ennek a helye? Templomi **szószék** az eleven tanítás helye. – Az iskola – a gyermeklélek megnevelője. – A szülői otthon – a hallott ige tovaterjesztője. A lényeges ez: hivatottak őrzik és meghirdetik, a lélekben felelősek magukban élette alakítják és gyermekeik lelkébe plántálják.

Bef.: Az Egyház a nagy és szent hangszóró, az Úr Jézus a szent Leadó. És az ember? A „felfogó”. – De a lényeg ez legyen: **élette teremtő!**

4. beszéd: Hogyan szóródik az isteni ige a lélek televényébe?

(Erkölcsei beszéd: Az isteni ige értékesítése)

Bev.: Harmathullás, záporverés, végül is Isten áldás. Talajnevelés és a jövő magyszórás szent előzménye. De a lélek televényébe hulló isteni magvak is különféle módon hullanak és értékesülnek a lélek talajában. – Kérdéssé tehető: mi ennek a módja a mai életben?

1. Zengő beszéddel szórják az Isten áldotta ajkak.

Az ige hasonlat. Az isteni ige csengő jelentkezése „valóság!” Ezt keresd: hogyan száll lelkedbe az isteni ige? Ezt hirdeti az Isten kinyilatkoztatásban, az Egyház élő tanításában. De a hallatás módjának kérdése is fontos. Keresd csak, hogyan történik ez a lelki munka?

a) Ez a mód: a **szórási, hangos beszéd, oktató szó**. Hallgasd csak! Templomi szó, ének, mind, mind ige hirdetés, ige hullatás. „Figyelmetekbe ajánlom testvérek az evangéliumot, melyet hirdettem nektek. Elfogadtátok...” (1Kor. 15,1). – „Mily kedves a lépte annak, aki békét hirdet, aki jó hírt hoz” (Róm. 10,15). „Hamarosan hirdetni kezdte a zsinagógákban Jézusról, hogy ő az Isten Fia” (Ap.Csel. 9,20).

b) Ez a hatás: a **felébredés, a lélekben csendülő isteni indítás**. Ez rezonancia és lelki átalakulás alaprezdítése. Ez fontos! Sőt döntő!

c) De ne csak a **kívülről jövő** hangokra, hanem a **belülről csendülőkre** is figyelj! De lelkiismereted jó tanácsára is ügyelj! Mert semmi sem ér neked többet annál! „A jámbor embert lelkiismerete néha különben tájékoztatja, mint hét ór, ki magas helyén ülve kémlel” (Sir. 27,18). Ezt is Isten igéjének hallgasd! A fentiek tárgyiak, az utóbbi alanyi magvetés, vagy közvetett és közvetlen.

2. Táruzó készséggel fogadják magukba az Isten áldotta lélek.

a) Harsonázó igék, vagy csendes melódiában zengő dalok nem mennek el értelmetlen hangfoszlányként lelkükön át. „Vágyva-vágytam” – mondá a lélek, hogy ezt az égi muzsikát halljam!... „Nekem kevés a föld és egekhez tartozandóságomat dalolja az ég” (Ward Mária). Az ő szava jut az eszembe, aki a szent bölcsék lelkével írta „gyermekeinek”: „nekem minden kevés, ami Istennél kisebb”.

b) Az ember életének végét a koporsó jelzi. Erre hullnak zörögve, dübörögve a föld göröngyei. Az emberi élet magasrendűségét jelzi az isteni ige, hogy a kopogató hangok zajába beleszendíti az életre törő és az életet ígérő égi öröm énekét. Figyeld meg! Ez a feltámasztó, lendítő erő! Nem temetés, hanem feltámasztás! Ezt zengi a mai szentmisében az Egyház Introitus-a: „Ébredj fel, miért alszol, Uram? Ébredj fel, ne taszíts el végképpen! Miért fordítod el arcodat, s felejtetted el inségünket és szorongatásunkat?” (Zsolt. 43,23-24). – De jól jegyezd meg: „Hiszen kegyelemből üdvözültetek a hit által, s ez nem a magatok érdeme, hanem Isten ajándéka. Nem tetteiteknek köszönhetitek, hogy senki se dicsekedhessék” (Ef. 2,8-9).

Bef.: De valójában hol zeng az isteni ige? Különösen a szent templom csendjében, és a lelked szentélyében. A **szószék csendíti**, a lélek **befogadja** és az Úr **élette erősíti** benned! Égből harmatozik, isteni rendelet szerint száll, és Isten szeretetéből életet teremt az isteni ige.

5. beszéd: Hogyan lesz „élő élette” az ige a lélek televényében?

(Erkölcsei beszéd: Az ige életet fakasztó ereje)

Bev.: Az újkori bölcséletben igen jelentékeny értékűnek mondják a **mélységkutatást**. Ez annyit jelent: az **életbehatások nem múlnak el nyomtalanul**, hanem a lélek mélyén halmozódva tevékeny erőként pihennek, illetve tevékenykednek. Ezt a lélektani munkát tudományos alakban így fogalmazzák: **a mindenség helyzeti energiái tevékeny erőkké változnak**. – Mindezt pedig azért mondtuk, hogy a mai evangéliumi gondolatnak megfelelően feleletet kapjunk arra a kérdésre, hogyan alakul át az emberi lélekbe szálló **istenti ige helyzeti energiája** a kialakulást mutató emberi élet **tevékeny ener-**

giamennyiségévé?

1. A felelet első része így szól: **Az ige a hallás után a lélek mélyére ereszkedik.**

Ennek a tételnek történeti egymásutánja így jelenik meg a következőkben előttünk:

a) Lelkünk kapuján állandó kopogtatással zörget az élet. Események, behatások, történések, beszédek, szavak: bebocsátást sürgetnek... Az emberi szemek, fülek: beengedést adó eszközök, de az „én” valóságos kapuőri munkát végez, hogy – tudatosan – lemérje a kopogtatók célját és a hozzánk hozott kincsek értékét... Igaz ugyan, hogy sok behatás **betörőként** ront reánk, de az igazi szeretettel fogadott vendéget: az „én” **tudatos döntése** engedi a lélek szentélyébe. – Boldog lehet az az ember, aki a **lelki igék égi követének** nyit kaput. – Ezeknek tarisznyái telítve vannak az ember értékéről szóló tanításokkal, az élet hivatásáról és a végnélküli életről szóló tanításokkal, az élet hivatásáról és a végnélküli életről szóló szent igékkel... Az Evangéliumban így hangzanak ezek: „Akiket Isten Lelke vezérel, azok Isten fiai” (Róm. 8,14). „Kegyelméből megigazulva reménybeli örökösei vagyunk az örök életnek” (Tit. 3,7).

b) A behozott életkincsek azonban nem raktárkaput vagy múzeum portát tárnak fel. Azokon át ugyanis **csak** leltárszerű gyarapodásként érkeznek és értékeltetnek a gyarapodást adó életkincsek. Itt, a lélekben, a gyarapodás végül is életlendület fokozódását ígéri. Olvasd csak az Írást: „gyarapodjatok Urunk és Üdvözítőnk, Jézus Krisztus kegyelmében és ismeretében” (2Pét. 3,18). – A lélekbe szálló hangok, emlékek, élmények és kegyelmek a lélekvilág csendes víztükrében **alámerülnek** és a mélyen **helyzeti energiákká** szerényednek... – De nem lakik-e itt a **feledés tündére**? Nem! Csak az **átfutóan** feledést adó tündér otthona ez. Figyeld csak: a nagy írók: Lombroso, Ibsen, Huysmans, továbbá a szentek Szt. Ágostona, stb. mindig arról szólnak, hogy a lélek mélyén lévő „múlt-temető” az **élővilágok sírboltja**. Ez az a „limbus”, amelynek Ibsen szerint csak a rémei kelnek életre. De Krisztus szerint – a jó behatások, az ige ereje is, **egyet kérnek**. Ezért mondja az Írás: „Ne gondolatok a múltra, s a régi dolgokat ne nézzétek. Íme én újat cselekszem, most keletkezik az, bizony megtudjátok. Utat készítek a sivatagban, és folyamokat a járatlan helyen” (Iz. 43,18-19). A szent gyűjtőmedence **tartalma** tehát az isteni ige is, amely az Isten harsonája folytán életre kelve eget kér a maga számára. Ugyancsak igaz Izaiás szava: „És amint lehull a zápor és a hó az égből, és oda többé vissza nem tér, hanem megítatja a földet, megöntözi és megtermékenyíti, és magot ad a magvetőnek és kenyeret az evőnek: úgy lesz az én igém is, mely szájamból kimegy; nem tér az vissza hozzám eredménytelenül, hanem végbeviszi mindazt, amit akarok, és végrehajtja azt, amire küldöm” (Iz. 55,10-11).

2. A másik részfelelet ez: **Az ige a mélységben való pihenés után új életté igényeskedik.**

Longfellow versével kezdem a magyarázatot. A „reggeli szellő” ébresztgeti a várost, az erdőt, a vadat, az eltemetett embert („The Daybreak”). Minden ébred a szellő susogására, csak a temető tagadja meg az ébredést, mondván: „Még nem! Engem majd az **Úr élő követé** ébreszt életre!” – Krisztus evangéliumi szavaival erősítem **döntővé** az igazságot: „Exurge Domine!” Ő pihen a lelkünk mélyén és Ő zengi majd nekünk az életreébredés szent igéit!

a) Az Úr lehelete lélektemető-ébredtő jel. – Longfellow verse szerint mindent felébredt a **reggeli** szellő, de a temetői látogatásra – amint mondtam – ezt zsongja a sírhalom: még nincs itt a mi időnk! – De Krisztus szavára ez a felelet: itt a lélektemető ébredési ideje. – Anyánk szeretetének szavakba öntött formája az otthon szava, a templom igéje, az elvetett mag az isteni szó... Mind, mind krisztusi csodás hatalom vagy ébredést sugalmazó szent indító. – A mag csírázásának csodája is – érthetetlen, **belső áramlási valóságát** nem értjük. Csak azt tudjuk a magról, hogy megérik, földbe kerül, csírába hajt, levéget követel és életté lépzen... **Bergson** az élet titokzatos erejéről azt mondja: „la vie jaillissate”.

b) Az embert tekintve ez az átnemesedő **életkibontakozás** a kegyelmi átnemesedés. Ez az, amelynek **végso** kiteljesülését **örök életnek** nevezi az ég Ura. „Vita mutatur, non tollitur” – zengi az Egyház. Mintha belezengene ez a himnusz is: „Venite exultemus Domino!” (Zsolt. 97,1). – A temetés alkalmából csendül föl földi édesanyánk, az Egyház ajkán. Azért, mert az **élet diadalát** várja a Mester Egyháza. Ugyanis csodás munka indul! Minden „**eltemetett múlt**” varázslatos erővel életerővé lendül és az emberi lélekben pihenő erőkre, égi harsonaszóra, isteni teremtés csodamunkájára feszül.

Bef.: Mivel zárjuk a mai beszédünket? – Drága otthontok képe vagy egy-egy jelenete legyen a befejező kép! – Ott nem beszéd, hallgatás, igecsengés és sírba táruuló temetés történik, hanem **lélekmélységbe-szállás**, ahonnan Isten szeretete alapján – biztos a későbbi **feltámadás!** – Ez az isteni ige élelet fakasztó története.

– Igen rövid reáutalások az isteni ige kérdéseire
(Folytatásként, ezért folyamatos a beszédek sorszámozása.)

6. beszéd: Az Úrhoz sereglés belső törvénye

Bev.: Kérdezzük, van-e lélektani törvénye annak, hogy sereglünk az isteni ige hallgatására?

1. Desideria vitae.

„Amint a szarvas a forrás vizéhez, úgy kívánczik a lelkem tehozád, Istenem” (Zsolt. 41,2).

2. Resonantia animae.

„Közeledjete Istenhez, s ő is közeledni fog hozzátok. Mossátok le kezeteket, ti ingadozó lelkűek!” (Jak. 4,8).

Bef.: Megállapíthatjuk, hogy a vágyakozás természetünkbe van oltva.

7. beszéd: A tanító Mester öröme

Bev.: Színezzük, milyen örömmel állt Mesterünk az igehirdetés szolgálatába...

1. Mindig tanított.

„Később megint kiment a tóhoz. Az egész sokaság utána tódult, ő pedig tanította őket” (Mk 2,13).

2. Tanítva ígér is.

„Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

Bef.: Utaljunk arra, hogy itt is ott is, mindig égi ígét csendített.

8. beszéd: A tanítás alaphangja

Bev.: Keressük meg a Mester tanításának alaphangját. – Utaljunk szavaira...

1. Nincs itt maradandó otthonunk.

„Hiszen itt nincs maradandó hazánk” (Zsid. 13,14).

2. Isten örök háza a mi lakóházunk.

„...hozá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

Bef.: Diadalmas örömet hirdessen ajkunk, mert végnélküli az Isten adta életünk.

9. beszéd: A földi boldogság alapfeltételei

Bev.: Kérdezzük: földi életünkben mi tudná előfutamozni az Isten adta végnélküli boldogságot?

1. Békét a lelkeknek!

„...a földön békesség a jóakarató embereknek” (Lk 2,14).

2. És adjunk dicsőséget az Istennek!

„Dicsőség a magasságban Istennek” (Lk 2,14).

Bef.: Vezessük le és fogjuk egybe: így a földön is Isten országát éljük boldogan.

10. beszéd: Az égi boldogság alapfeltételei

Bev.: Kérdezzük tovább: az örök boldogságnak mik az alapfeltételei?

1. Fogadd be az ég ígét.

„...a jó földbe hullott az, aki az ígét meghallgatja, megszívleli és termést is hoz: egyik százszorosát, másik hatvanszorosát, némelyik meg harmincszorosát” (Mt 13,23).

2. Alakítsd ki az istenember képét.

„Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen, annak aki hisz őbenne” (Jn 1,12).

Bef.: Boldogan mondható: Isten segítségével ez a cél elérhető.

11. beszéd: És az isteni magvetés ellenségei?...

Bev.: Állapítsuk meg: nem minden lélekben zsendül az isteni vetés... Mi ennek az oka?

1. Az áldatlan ugar keménysége.

„A köves talajra hullott mag az, aki meghallgatja az igét és szívesen be is fogadja, de nem ver benne gyökeret, csak ideig-óráig tart. Mikor az ige miatt baj és üldözés támad, csakhamar eltántorodik” (Mt 13,20-21).

2. Az útszéli állatnép durvasága.

„A tövisek közé hullott pedig az, aki meghallgatja az igét, de a világi gondok és a csalóka gazdagság elfojtják az igét és meddő marad (Mt 13,22).

Bef.: Megállapítható: törheti a törekvő ember...

12. beszéd: Megindulás és kalászbá szökkenés

Bev.: Keresünk, mi az életzendülés alfája és omegája?

1. Emberi munka előzi a megindulást.

„Én ültettem, Apolló öntözte, de a növekedést Isten adta” (1Kor. 3,6).

2. Isten áldása adja a kalászbászökkenést.

„Ezért nem az számít, aki ültet, sem az, aki öntöz, hanem csak Isten, aki a növekedést adja” (1Kor. 3,7).

Bef.: Folytassuk a történetet mondván: a csűrbegyűjtés. De ez is kezdet. – A végnélküli élet kezdete.

* *

b) alcsoport: A példabeszéd gyökérzetéből merített vagy az emberi lélek gyökérzetéig hatoló hatásokat érintő beszédvázlatok

Talán azt mondhatnók: oly tételeket érint ez a vázlat, amelyek az élet legmélyebben fekvő kérdéseit támogatják, de alapjában a mai Evangélium szövegével bizonyítanak. –Lássuk ezeket egyenként.

1. beszéd: Kicsoda az emberi lélek Magvetője?

(Dogmatikus beszéd: Az Isten terve az ember lelkében)

Bev.: Egyszerű és érthető példabeszédekben szól a Mester a tanítványaihoz és mégis igen nehéz és oldozgatandó kérdést szül az ember lelkében. – Még ha a mindenségről így is zeng Jób: „Ki helyezte a bölcsességet az emberek belsejébe, vagy ki adott értelmet a kakasnak? Ki számlálja meg a felhőket bölcsességgel? Ki fekteti le az égnek tömlőit?” (Jób 38,36-37). – Az egész nagyvilág parányai, fűszálai, színes virágai, lankái, erdei, hegyei és az égbolt vándorcillagjai csak örvénylő változatok, de **önnönmaguk** élethivatása, a Teremtő rajzolta életcélja, majd pompásan bontakozó színpompázása, hangolása, örömdala és siránkozása, sikere és lehangoltsága hogyan fogható olyan egységbe, mely az ember **egész életéről** ebben az életzendülésben megállapíthatná, hogy az aki indította, kicsoda; micsoda az isteni Magvető? Ezután a kérdés pedig így szól: milyen égi tervvel jelenik meg a föld zarándoka a Terra bolygón és kicsoda az, aki „isteni magvakat” szór lelkének televényébe?

1. Vet az Isten – a teremtés szent munkájával.

a) Ahol az Isten járt, azt az Úr, az élet Urának nyomai mutatják. Ahol létezés és élet van, ott az élet Ura járt. „Úgy van az Isten országával, mint azzal az emberrel, aki magot vet földjébe. Akár alszik, akár virraszt, s éjszaka van vagy nappal, a mag kicsirázik és szárba szökken, maga sem tudja, hogyan” (Mk 4,26-27).

b) Életteleneknek látszó avar erdők, ékes szikék nyomán a drága állatok vackaihoz vezetnek. – Áramló folyók a tengerhez kísérek... Tavaszi szellők az ébredő erdők dalát keltegetik. „Kört vont a vizek köré, odáig, hol fény és sötétség érintkeznek. Reszketnek az ég oszlopai, és megrémülnek intésére. Ereje által gyűltek egybe a tengerek hirtelen, és bölcsességével sújtotta a büszkét; lehelete ékesítette fel az eget, és keze segítségével jött a világra a tekergő kígyó” (Jób 26,10-13). – Az embernek élet belső és tudatos önbírársra ébredése az éltető Isten magvetésének eredménye.

2. De vet az Isten –az ember élettervének megvalósulásában.

„Alkossunk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra” (1Móz. 1,26). Legyen övé a föld és teremjen neki eledelt –mondja a Zsoltáros... „Füvet sarjasztasz a barmok számára, és növényzetet az

ember szolgálatára, hogy kenyeret termelj a földből, és bor vidámitsa az ember szívét; hogy ragyogjon arca olajtól, és kenyér erősítse az ember szívét” (Zsolt. 103,14-15).

a) Adjuk neki a szellem erejét... „Meg is teremté az Isten az embert, a maga képére, az Isten képre teremtette” (1Móz. 1,27). „Tiszta szívet teremts belém, Isten, s újítsd meg az igaz lelket bensőmben” (Zsolt. 50,12).

b) Biztosítsuk számára –az uralom kincsét és boldogságát. „...töltsétek be a földet, s hajtátok uralmatok alá és uralkodjatok a tenger halain, az ég madarain s minden állaton, mely mozog a földön” (1Móz. 1,28).

c) Növeszt az Isten – a nagy világ televényének adományozásában. Ebben érvényesülhet az ember. „Megalkotta ugyanis az Úr Isten a földből a föld minden állatát s az ég minden madarát, és odavezette őket Ádámhoz, hogy lássa, minek nevezi el őket, – mert minden élőlénynek az lett a neve, aminek Ádám elnevezte” (1Móz. 2,19). A „nagyvilág” ura tehát! Ebben a nagy távlatban – igényeskedhet az ember! „Nekem kicsi minden, ami Istennél kisebb!” (Ward Mária).

3. Majd vet az Isten – a személyes tanítás életmag-hintésével.

Mert nem elég az embernek, és hiányos volna az isteni szeretetnek is, **csak** az az érintkezés, amely a tárgyakon, műveken keresztül érvényesülne a két személy, az ember és a végtelen Isten között. Személyek kapcsolata a szeretet, ennek forrása pedig az értelmes lélek.

a) Van tehát Isten – a prófétákon és különösen az ég Egyszülöttjének tanításán keresztül. „Miután többféleképpen és különböző módon szólt hajdan Isten a próféták útján az atyákhoz, e végső korszakban Fia által szólt hozzánk. Őt rendelte a mindenség örökösévé, hiszen általa teremtette a világot is” (Zsid. 1,1-2).

b) Vetés – az igény ébresztgetése. Az Ószövetség csendesítésében igen erős ütemet diktál – a földi élet. „Megszaporítalak s megsokasítalak s népek seregévé teszek és neked és utódaidnak adom majd ezt a földet örökös birtokul” (1Móz. 48,4).

c) Vetés – az igényemelés. A Mester szavaiban igen erős a lélekértékek értékesítésének a hangoztatása. „Ne gondoljátok, hogy azért jöttem, hogy megszüntessem a törvényt vagy a prófétákat. Nem azért jöttem, hogy megszüntessem, hanem, hogy tökéletessé tegyem” (Mt 5,17). „Hallottátok a régieknek szóló parancsot: Ne ölj! Aki öl, állítsátok a törvényszék elé” (Mt 5,21). „Hallottátok a parancsot: Szeresd felebarátodat és gyűlöld ellenségedet! Én pedig azt mondom nektek: Szeressétek ellenségeiteket, tegyetek jót haragosaitokkal és imádkozzatok üldözőitekért és rágalmazóitekért” (Mt 5,43-44).

d) Vetés – a legmagasztosabb életigény ébresztgetése. Ez már mindig jövőt ígérő és hirdető. „Örüljete és ujjongjatek: nagy lesz jutalmatok a mennyben. Hiszen így üldözték előttem a prófétákat is” (Mt 5,12).

e) De termő életet fakaszt kegyelmével, melynek segítő ereje és „élő televénye” az ember tudatos munkáján keresztül. Itt minden az Isten. „Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők. Aki énbennem marad és én őbenne, az bő termést hoz. Hiszen nélkülem semmit sem tehettek” (Jn 15,5). – Tőle az indulás és Vele a találás. Benne a tökéletes kibontakozás. – „És azon a napon: a hegyek édes musttól csepegnek, s a halmokon tej folyik, és Júda minden patakjában víz ömlik; és forrás fakad az Úr házából, és megöntözi a Tövisek völgyét” (Jóel 3,18). – „A víz, melyet én adok, örök életre szökő vízforrás lesz benne” (Jn 4,14). – „Majd így folytatta: „Beteljesedett. Én az Alfa és az Omega vagyok, a kezdet és a vég. Én a szomjazóknak ingyen adok az élő vizek forrásából” (Jel. 21,6). – De nagyon-nagyon igényes az ember! Föltört ugaraink és bevetett szántóink termése magasba szökkenne és ezernyi hozamot adna, ha maga a **televény diktálhatná** biztos eredménnyel a tempót. – A **föld gazdája gyarapíthatja** a szemet gondos áldozattal, de nem ezerszeresítheti áhítozott igényeivel. – Ha azonban csak a földiekre szűkülne le az ember erőfeszítése, akkor belesikonghat lelkébe a Bölcs szava: „Mi haszna az embernek minden vesződségből, mellyel bajlódik a nap alatt?” (Préd. 1,3). – De a lélektelevény termése az élő **embertelevénytől** függ. Nem zárul ki itt sem az Isten keze! De gondold csak reá! Ő adta a lélek készségeit, Ő dolgoztatta meg az élet ugarait, Ő szórta az élet magvait, Ő adja a növekedés kegyelmét; nemcsak a te munkád igényeltetik az ezerszeres termés biztosításához. – Ember! Az égi magvak szent televényese! Isten munkája után a **saját munkád** biztosítja lélektermésed buja gazdagságát! A szerető Magvető és a szeretett birtokló emberszemély együttese az egész.

Bef.: Egyszerű példabeszédet mondott a Mester, és bővített magyarázatát és **életté teremtését igényli az ember**. „Akinek füle van, hallja meg” (Mk 4,9). És akinek Isten áldotta életre igényes a lelke – az tege!

2. beszéd: A „halottak” feltámadnak

(Erkölcsei beszéd: Az eltemetett erők feltámadása)

Bev.: Szántó vetők nemes munkája a barázdavágás, a mélyszántás, a felületrendezés és a magvetés. Őszi vagy tavaszi szent munka ez, mert mindkettő olyan áldozatos előkészület, amely – Isten áldásának várása után – nyáron bőséges aratást remél. – De nem látja-e ebben a munkában az **embernevelés** példáját? Kövessük csak nyomon a nevelés munkáját és reá fogunk jönni, hogy – jó úton járunk akkor, ha földanyánk példáját követjük nevelőmunkánkban is. – Kérdezem: hogyan is fejlődik az anyagi és élő világ?

1. Az „eltemetett magocska” zsendülésnek indul.

A szántó vető ember világosan tudja, mert évek tapasztalata mutatja, hogy kikel az elvetett mag.

a) A természet ténye és örök törvénye ez. Erre reáhangolódik minden ember és azért kéri az ég Urát, hogy áldó keze segítse vetésének zsendülését. Az ég harmatja és napsugara imádkozó lelkének leesdett égi kegye.

b) De ez a nevelő „magvető” munkája is. Nem hasonló ehhez a nevelő munkája? Van-e ott ugartörés? Ez a készséggé törés munkája. Van-e ott magvetés? Ez a tanító munkája. Van-e ott napsugár és harmat kérés? Ez a környezet csodás reáhatása. – Mi azután az eredmény? Megfogant a mag, és csirába hajt a jó készség.

2. A szántó föld sírboltjából új életté robban.

A szántó föld egyszerű sírbolt (Lagerlöf meséje a búzamazokról...). Föléled és életet követel.

a) Ez is a természet törvénye. Isten adta törvény ez. Nincs végleges halál, hanem állandó az új életre való feltámadás. Sőt! Fokozott életre való feltámadást mutat az aratás „szaporodása”.

b) De ez a nevelődés törvénye is. Vajon az ember lelkében nem életrekeltés, vagy új magvetés hozza-e a százszoros gyümölcsöt? Igen! Igen! Csak bízni kellene ebben a nevelőnek! Nem szabad gyors aratást várni. Sőt attól sem szabad félni, hogy pusztulás is kíséri átfutólag a nevelendő életét.

c) Vannak alvó „rügyek”, és van „újjászületés” is!

Bef.: Szántó vető testvérem munkája: léleknevelő munkánk **tanító irányítása**. Áldozatos előkészület, Isten kegyelmének leesdése, türelmes várakozás bőséges aratást biztosít nekünk.

3. beszéd: A talajmunkások

(Erkölcsei beszéd: A lelkek munkásai)

Bev.: Az emberi élet igazi munkásai azok, akik a lélek talajával foglalkoznak.

1. Az ugartörők.

a) Szülők (a kisgyermek életében).

b) Nevelők (a tanulók életében).

c) Missziós küldöttek (a felnőttek életugarában).

2. A magvetők.

a) Az igehirdetők. Minden isteni tanító.

B9 Lelkipásztorok. Minden hívő saját lelkipásztora.

Bef.: Így biztosan jó talajba jut a mag.

4. beszéd: Értékekkel telített lélekszentély

(Erkölcsei beszéd: Lélektartalmunk)

Bev.: Az emberlélek nem üres „hodály”, ahová behordozkodik az ember, hanem szentély, ahol lélekkincseket gyűjt az ember. Alapjában ez az igazság: „Meg is teremté az Isten az embert: a maga képére, az Isten képére teremtette” (1Móz. 1,27). – Nézzük csak milyen értékek otthona a mi lelkünk Isten alkotta szentélye?

1. Szentképek tekintenek reád falairól...

Persze, lélekszentképekről van szó. – Mik ezek?

a) A jó szülők lélekarcai. „Ki tiszteli atyját, hosszú életű leszen, s aki szót fogad atyjának, felüdíti anyját. Ki féli az Urat, tiszteli szülőit; úgy szolgál nemzőinek, mint urainak” (Sir. 3,7-8).

b) Testvérek képei. Így is együtt lagnak veled. „Íme mily jó és mily gyönyörűséges, ha együtt lagnak a testvérek!” (Zsolt. 132,1).

- c) Tanítók arcvonásai.
- d) Barátok kontúrjai.
- e) Akik adtak vagy akiknek adtál. – Jó példát. „Magad járj elő jó példával mindenben, a tanításban légy kifogástalan és komoly” (Tit. 2,7).

2. Emlékoszlopok meredeznek kicsi padlózatából.

Persze: **lélektérőket** jelző oszlopok ezek. – Mik ezek?

a) Olyan szent **helyek, emlékhelyek** ezek, mint az Írás szerint Jákob sziklája. „...Majd megrémülve mondá: mily félelmetes ez a hely, – nem más ez, mint az Isten háza és a mennyek kapuja” (1Móz. 28,17).

b) Gyermekkor életfordulásának idői. Ifjú szentek élete, – gyermekkorukban Istenhez fordult lelkük (Szt. Alajos, Szt. Ágnes...).

c) Ifjúkori hivatás kérdése. – Merre forduljak? Az evangéliumi ifjú: „Később odalépett hozzá valaki és megkérdezte: „Mester, mi jót kell tennem, hogy eljussak az örök életre?” ...ha el akarsz jutni az életre, tartsd meg a parancsokat... Az ifjú erre kijelentette: „Ezt mind megtartottam fiatalkorom óta. Mit kell még tennem? Jézus így felelt: Ha tökéletes akarsz lenni, menj, add el amid van és árát oszd szét a szegények közt, így kincsed lesz a mennyben. Aztán jöjj, kövess engem!” (Mt 19,16-21).

d) Felnőtt ember útfordulója. Saulusból Paulus!... „Útközben már Damaszkuszhoz közel érkezett, amikor hirtelen mennyei fény ragyogta körül. A földre zuhanva hallotta, hogy egy hang így szól hozzá: „Saul, Saul, miért üldözöl engem?” Erre megkérdezte? „Ki vagy te, Uram?” „Én vagyok Jézus, felelte, akit te üldözöl. (Nehéz neked az ösztöke ellen rugdalóznod.” Erre remegve és álmétkodva így szólt: „Uram, mit akarsz tőlem, mit tegyek?” Az Úr ezt válaszolta:) „Kelj föl, menj be a városba, ott majd megmondják, mit kell tenned” (Ap.Csel. 9,3-6). – Ágostonból – Szt. Ágoston... Mária Magdolnából – Szt. Magdolna...

3. Életélmények robbannak elő a múlt temetőjéből. Persze: **lélekélmények életet adó kiáramlásai.** – Mik ezek?

a) Az elsőáldozás élménye.

b) Jó és káros élmények visszaemlékezései. „Gonoszságaimat elismerem, és bűnöm előttem van szüntelen” (Zsolt. 50,5).

c) Családi élet szent élményei.

d) Tragikus bajok élményei (betegségek, temetések...).

4. Vallásos élet szent eseményei villannak fel a múlt ködéből.

Lélekéltető erőkre kell gondolni. Mik ezek? Ki adta őket? „Imádkoztam és eljött hozzám a bölcsesség lelke” (Bölcs. 7,7).

a) Az Isten hite. „A hit reményeink szilárd alapja és a nem látott dolgok igazolása. Ez adott bizonyosságot őseinknek. Hitből értjük meg, hogy a világot Isten igéje alkotta, vagyis láthatatlanból lett a látható” (Zsid. 11,1-3).

b) Az Úr Jézus hite. „Ki a hazug, ha nem az, aki tagadja, hogy Jézus a Messiás? Ez az antikrisztus: tagadja az Atyát és a Fiút. Mindaz ugyanis, aki tagadja a Fiút, nem ismeri el az Atyát sem. Aki megvallja a Fiút, elismeri az Atyát is” (1Jn. 2,22-23).

c) Az örök élet hite. „Íme abban, aki hitetlen, nem igaz a lélek, az igaz azonban hite által életben marad” (Hab. 2,4). „Isten kegyelmi ajándéka azonban az örök élet Krisztus Jézusban, a mi Urunkban” (Róm. 6,23). Az Úr örök velem létének kegyelme. „De az Úr kegyelme öröktől fogva örökké kíséri azokat, akik őt félik” (Zsolt. 102,17). – Ezek végül is isteni kegyek és isteni jegyek. „Amint hordtuk a földi ember képét, úgy hordani fogjuk a mennyeknek képét is” (1Kor. 15,49).

Bef.: Nem üres hely, hanem telített és indító szentély. Olyan hely, ahol létté lesz minden „gyűjtött kincs” és éltető minden rezdülés.

5. beszéd: Emberlelkek különfélesége

(Erkölcsi beszéd: Az egyéniség különfélesége)

Bev.: Isten népe az ember, de ezernyi változatú az életarc. Ahány ember, annyi különálló élet. – Ez a mondás jellemzi legjobban az ember elkülönülését. De nem szabad sötétnek gondolni ezt a tételt, hanem ebben is azt a mindenfelé emelő és fenséges tényt kell meglátni, hogy az **emberszemély** egészen kiemelkedő és szinte páratlanul álló isteni teremtmény. Eltérésük nehezebb, vagy könnyebb, színezésben, tevékenység módjában szembeszökő, **de ez csak a kidolgozandó feladat különféleségét** és nem

tárgyi elkülönülést enged. – Milyen tehát a lelkek talaja?

1. Szikla talaj.

a) Építésre alkalmas. „Mindaz, aki hallgatja tanításomat és tettekre is váltja, hasonlít a bölcs emberhez, aki házát sziklára építette” (Mt 7,24). Az Egyház is itt épül. „Te Péter vagy. Erre a sziklára építem Egyházamat és a pokol kapui nem vesznek erőt rajta” (Mt 16,18).

b) De termésre nem alkalmas. „Némely meg köves helyre esett. Alighogy kikelt, elszáradt, mert nem volt nedvessége” (Lk 8,6). „A köves talajra hullottak azok, akik meghallgatják az igét, be is fogadják örömmel, de nem ver bennük gyökeret. Egy ideig hisznek, de a kísértés idején elpártolnak” (Lk 8,13).

2. Az útszéli talaj.

Az út elvezet a célhoz, de nem talaja a vetésnek.

a) Célhoz vezetve jó. „Útjai kellemes utak, és minden ösvénye boldogság” (Péld. 3,17). „Az igaz úton járó, istenfélő embert lenézi az, ki gyalázatos úton halad” (Péld. 14,2). „Ő rejt el üdvöt az igazak részére, és pajzsa azoknak, kik jámborságban járnak; megvédi az igazságosság ösvényeit, és örködik a jámborok útja fölött” (Péld. 2,7-8). „Akkor megérted az igazságot és a törvényt, az egyenességet és minden helyes utat” (Péld. 2,9).

b) De nem igénye a lustáknak. „A lusta így szól: Oroszlán van az úton! Oroszlán van az utcán!” (Péld. 26,13).

3. Bozótos talaj.

Nem jó termő terület. Ezért mondta a Mester: „Némely pedig tövisek közé hullott. Amint a tövissek felnőttek, elfojtották” (Mt 13,7). Sőt magyarázatában ugyanezt a gondolatot hangsúlyozom: „A tövissek közé hullott pedig az, aki meghallgatja az igét, de a világi gondok és a csalóka gazdagság elfojtják az igét és meddő marad” (Mt 13,22). „Nincsen jó fa, amely rossz gyümölcsöt teremne, és nincsen rossz fa, amely jó gyümölcsöt hozna. Minden fát gyümölcséről ismerünk meg” (Lk 6,43-44).

4. Porhanyós talaj.

a) Ez a készséges és jóakarátú lélek. Ez a helyes megállapítás. Reá áll az Írás szava: „a jó földbe hullott az, aki az igét meghallgatja, megszívleli és termést is hoz: egyik százszorosat, másik hatvanszorosat, némelyik meg harminc-szorosat” (Mt 13,23). „A jó földbe esők azok, akik meghallgatják az igét, jó és erényes szívvel meg is tartják és termést is hoznak állhatatosságban” (Lk 8,15).

b) De ez elkészítendő! Íme ez a szent feladat! Az első: a **talajválasztás**, azután a **talajművelés**, és így remélhető a **bőséges termés**.

Bef.: A gazda megdolgozza, hogy az égi Magvető bevethesse, de mindehhez igazi termést adó erőt árásszon az ég Ura!

6. beszéd: A lélektelevény előkészítése

(Erkölcsi beszéd: Az ember lélektelevény-készítő munkája)

Bev.: Bár a hasonlatunk a termőföld művelése, mégis a lelkiekre értelmezendő minden egyes szavunk. – Mi tehát a teendő a lélektelevényben?

1. Törd az ugart!

a) Nincs vetés – talajtörés nélkül. „Noé aztán, mint földművelő ember, elkezdé művelni a földet s szőlőt ültete” (1Móz. 9,20). Még Kánaánba érkezvén is dolgoznia kellett... Pihenés és ellanygulás nem hoz bő termést.

b) De van aratás a jó munka nyomán. „Ki megműveli földjét, jóllakhat kenyérrel; ki hiú dolgok után szalad, az ostoba nagyon! Ki borozgatva éldegél, szégyent hagy erődjeiben” (Péld. 12,11). „Ki megműveli földjét, magas asztagot rak terméséből, és ki igazságot teszen, felmagasztaltatik” (Sir. 20,30). – És lelkiekben?... (értelmezendő az egész lelki vonalon. Mégpedig így: lelki megtérés, áldozatos tanítás átvétel és lelki munka).

2. Tisztítsd a vetést!

„Végezzétek el dolgokat még idő előtt, akkor megadja jutalmatokat idejében!” (Sir. 51,38).

A vetést gondozd. „Olyan az ember élete, mint a fű, viritása olyan, mint a mező virágé” (Zsolt. 102,15). – És a lelkiekben? (Bűnök elleni küzdelem, rossz szokások stb.).

3. Öntözd a határt.

Az egész természet ilyen irányú megáldása az Isten műve. De az emberi szellem is keresse a megoldást (felhők gyűjtése stb.). Az emberi munka szállítsa az éltető vizet (csatornázás, öntözés stb.). – És a

lelkiekben?... (a kegyelem forrása táplálja lelked erényvirágait. Imádság, szentelmények, szentségek...).

Bef.: Lelkiteleveníünk gondozói vagyunk! Gondozzuk is odaadó lélekkel!

7. beszéd: A lélektelevény bevetése

(Homiliaszerű beszéd: A gazda munkája)

Bev.: Istenatyánk igazi kertje, paradicsomnál és a nagyvilág gyönyörűségénél is gyönyörűbb: az **emberi lélek szent televénye**. – A szántó méhébe búzát és magvakat szórunk. A lélek televényébe – Isten ígét hinti az örök Magvető. A szántóföldről éltető kenyérmagvakat aratunk, a lélek televényéből pedig a végnélküli életre teremtett isteni embert visszük Isten országába. – Nézzük csak röviden, hogyan is megy végbe a lélektelevény megművelése.

1. Talajt művel a gondos „lélekgazda”.

Minden az Istené, de a munka az emberé. Miért? „Legyetek tehát türelmesek, testvéreim, az Úr eljövételéig. Hiszen a földművelő is nagy türelemmel vár a föld drága termésére, míg a korai és késői esőt meg nem kapja” (Jak. 5,7).

a) Szántja-töri a munkás. „Az Úr a föld s ami azt betölti, a földkerekség és minden lakója” (Zsolt. 23,1). „Az Úr a föld és minden gazdagsága” (1Kor. 10,26).

b) Porhanyítja az ég áldása. Imánk mindig ez: „Adjon néked az Isten az ég harmatából s a föld kövérségéből bőséget a gabonából s borból” (1Móz. 27,28). – De Isten elfordulásának jele: „Gelboe hegyei! Se harmat, se eső ne hulljon reátok, ne hozzanak rajtatok zsenyéket a földek” (2Kor. 1,21).

c) Alakítja maga a televény birtokosa. „Volt egy gazdaember, aki szőlőt ültetett. Bekerítette sövényvel, belül pedig taposógödröt ásott és őrtornyot épített. Aztán bérbeadta szőlőmunkásoknak és elutazott „messzire”. Amikor eljött a szüret, elküldte szolgálait a szőlőmunkásokhoz, hogy beszedje a termést” (Mt 21,33-34). Mert: „Vedd észbe, kérlek, pusztult-e valaha valaki ártatlanul, és tönkrement-e valahol, ki becsületes?” (Jób 4,7). „Az ember úgy születik nyomorúságra, mint a madár repülésre” (Jób 5,7). Úgy értelmezve, hogy munkára gondolj, ha „nyomorúságot” fordít az „író”.

2. Magot vetett az isteni Magvető.

a) Követei által. Egyház és tanítást végző papjai ezek. Róluk mondja a Mester: „Aki titeket hallgat, engem hallgat. Aki titeket megvet, engem vet meg, aki pedig engem megvet, azt veti meg, aki küldött engem” (Lk 10,16).

b) Sugallatai által. Mindenkinek adja. „Semmi sem szorul emberi kéz szolgálatára, hiszen ő ad mindenkinek életet, lehelletet, mindent” (Ap.Csel. 17,25).

3. Isteni életet fejleszt – az emberi lélek.

Ne felejtsetek! „Istennek vagyunk ugyanis munkatársai, ti pedig Isten szántóföldje vagytok” (1Kor. 3,9). Tehát magunk is Istennek szántója vagyunk!

a) Készséges a befogadásra. Ebben egyezik a szántófölddel. Amit Isten ad és kegyelemmel csordít, azt befogadja az ember!

b) De áldozatosan tevékenykedik – tudatos akarással. Ebben felette van az alázatos szántóföldnek. Áldozatosan odahajló a munkára. Éneke leszen: „Készségesen áldozom majd neked, és hálát adok, Uram, jóságos nevedért” (Zsolt. 53,8). – Készséges legyen a lélek!

Bef.: A „szent televény” maga a lélek. És így maga termeli ki – Isten kegyelmével – önmagát: Isten szent emberévé!

8. beszéd: Az isteni magvak története

(Erkölcsi beszéd: A lelki magvetés állomásai)

Bev.: Kérdéssé tehető, hogyan megy végbe a lélektelevény bevetése? Kik az igazi tevékenykedők?

1. Veti a Magvető.

De emberlelkek vetésére gondolj!

a) Jézus – a Magvető. „Én vagyok az igazi szőlőtő, Atyám a szőlőműves” (Jn 15,1).

b) Ige az elvetett mag. „A példabeszéd értelme ez: A mag Isten ígéje” (Lk 8,11).

2. Befogadja a televény.

De „embertelevény” befogadására gondolj.

a) Így égvé leszen az ember lelke. „Ami odafönn van, arra irányuljon figyelmetek, ne a földiekre”

(Kol. 3,2).

b) Így azután istenien érző lesz az ember élete. „Amikor Krisztus, a mi életünk, megjelenik, vele együtt ti is megjelentek a dicsőségben” (Kol. 3,4).

3. Termékenyíti az égi Atya.

a) Az ember várja. „Legyetek tehát türelmesek, testvéreim, az Úr eljövételéig. Hiszen a földművelő is nagy türelemmel vár a föld drága termésére, míg a korai és késői esőt meg nem kapja” (Jak. 5,7). Ez az ember áhítozása.

b) Az Isten adja. Biztosan áll ez, mert az Isten terítékét csak így teheti asztalára a föld zarándoka. Izsák áldásaiban olvassuk: „Adjon néked az Isten az ég harmatából s a föld kövérségéből bőséget a gabonából s borból” (1Móz. 27,28). Persze, ezt is lelkiekre kell magyarázni.

Bef.: Íme! Isten és ember együttes műve az Isten küldötte zarándok életének üdvözítése.

* *

c) *alcsoport: Új ötleteket és új keretekbe foglalunk az Evangélium változatlan igazságaival*

Megindulásokat adnának itt a **rövid** vázlatok. A variáció azért ajánlható, mert az egyik lelket az egyik, a másikat a másik ragadja meg. A rövideggyel pedig a szónoki szabadság és egyéni átdolgozás lehetőségét biztosítjuk.

1. beszéd: Az Isten igéjének hirdetése

(Dogmatikus beszéd: Az igehirdetés parancsa)

Bev.: Ezt a kérdést vethetjük fel: vajon eltűnő és elnémuló hang-e az Isten igéje, vagy állandóan és titkosan csengő életharang? – Tárgyalásunkban – szinte átmenetképpen – kiemelhetnők, hogy hangoztatása isteni parancs, és azután kérdezhetnők: kinek a kötelessége?

1. Kötelessége – az Egyháznak.

„Menjetek tehát, tegyetek tanítványommá minden népet” (Mt 28,19).

2. Kötelessége – a családnak.

„Hiszen nem a gyermekek gyűjtenek kincset a szülőknek, hanem a szülők a gyermekeknek” (2Kor. 12,14). „Fiaid vannak? Neveld meg őket, hajlítsd őket gyermekkoruktól fogva! Leányaid vannak? Őrizd a testüket, és ne mutass nekik nyájas arcot!” (Sir. 7,25-26).

Bef.: Ismertessük azt a fizikai problémát, amely el akarná fogni a világűrben a Mester tanító szavát, hogy közvetlenül csendíttessék meg isteni tanítása. – Mi azonban legyünk boldogok abban a tudatban, hogy hivatott Egyházunkon át halljuk és **élettel léletté** valósítjuk. „Ő azonban hozzáfűzte: „Boldogabb, aki hallgatja és megőrzi Isten igéjét” (Lk 11,28).

2. beszéd: „Tavaszt” váró lélek

(Erkölcsei beszéd: A megdolgolt lélek)

Bev.: Magyarázza a tavasz fogalmát mondván: a tavasz a természet virradásának előhírnöke és ébresztgetője. Majd vigyük át a gondolatot a lélektavasz zsendülésébe. – Tárgyalásunkban azután feleletet adhatunk arra a kérdésre, mi kell tehát a bőséges termés megindításához?

1. Jól megdolgolt talaj.

Ez emberi feladat. „Töltsenek fel minden völgyet, minden hegyet és halmot hordjanak le, ami egyenetlen, legyen egyenessé, ami göröngyös, legyen sima úttá, s meglátja majd minden ember az Isten üdvösségét” (Lk 3,4-6).

2. Bőséggel hulló Isten áldás.

Ez isteni kegyelem. „Az Úr áldása legyen rajtatok, áldást mondunk az Úr nevében reátok!” (Zsolt. 128,8). „Isten áldása az igazat sietve jutalmazza, és haladása rövid óra alatt is gyümölcsöt terem” (Sir. 11,24). „Aki szűken vet, szűken is arat; s aki bőven vet, bőven is arat” (2Kor. 9,6).

Bef.: Magyarázzuk a nyár szerepét mondván: a lélek életében is döntő a termést hozó és áldozatos munkában töltött élet dele...

3. beszéd: Az ég madarai és az útszéli állatok

(Erkölcsei beszéd: A kóros tényezők)

Bev.: Sok, igen sok a mag. – Bőségesen szór az Úr. De életre és kifejlődésre jut-e minden?

1. A kapzsi és durva emberek lelke – terméketlen talaj.

Szikla! Útszél! „A köves talajra hullottak azok, akik meghallgatják az igét, be is fogadják örömmel, de nem ver bennük gyökeret. Egy ideig hisznek, de a kísértés idején elpártolnak” (Lk 8,13).

2. A taposó talpú gondtalanoké pedig pusztító hatalom.

„Az útfélre esők azok, akik hallgatják, de aztán jön az ördög és kiveszi a szívükbe hullott igét, hogy ne higgyenek és ne üdvözüljenek” (Lk 9,12).

Bef.: Aki azonban sziklát tör és taposó, elragadó erőktől védelmez, az termést hoz.

*

Igen szépen lehetne beszélni – az emberi élet eleven lendületéről is! Értsd: átnemesíthető a talaj, és védhető az Isten evangéliumi magvetése is.

*

4. beszéd: Az Úr leghszentebb szántófölde

(Erkölcsei beszéd: Az emberi lélek belső rezdítése)

Bev.: Az ember az Úr televénye. Belőle sarjad a „szent harmadik”, a gyermek. – Mi megy végbe itt?

1. Örök isteni lendület – a vetés tavaszi munkája.

Isten teremti az első embert, de az emberélet televényéből teremti a következőket. „Meg is teremté az Isten az embert: a maga képére, az Isten képére teremtette, férfiúnak, és asszonynak teremtette. És megáldá őket az Isten, és mondá: Szaporodjatok, sokasodjatok s töltsétek be a földet” (1Móz. 1,27-28).

2. Örök kísértő – az isteni tervek megátlása.

„Azzal kérkedtek, hogy bölcssek, de oktalanokká váltak... Ezért Isten szívük hajlama szerint kiszolgáltatta őket a tisztátalanságnak, hadd becstelenítsék meg saját testüket” (Róm. 1,22 és 24).

3. Örök diadala – az Isten terveinek bőséges kalászbá szökkentése és szökkenése.

„Aki pedig befogad egy ilyen gyermeket az én nevemben, engem fogad be. Aki pedig befogad engem, nem engem fogad be, hanem azt, aki küldött engem” (Mk 9,36).

Bef.: A jó gazda **gazdag családdal** mutatja be, hogy Isten terve szerint élő **hűségese** az „Úr szántóföldjének”... Mi lesz a jutalma? – Isten házanépének díszesen pompázó élő koszorújával jelenik meg az Úr előtt és övének boldogságában tündöklük az **élet napjaként** mindörökké. „Az igazak felvillannak, és olyanok, mint a szikra, mely a nádasban tovaaharapószik” (Bölcs. 3,7).

5. beszéd: A jóságos Magvető

(Dogmatikus beszéd: Az isteni Mester lélekműve)

Bev.: Lelkünk igazi művelője az evangéliumi Mester.

1. Gondosan előkészít – a lélek kegyelmi áldásával.

a) Mindent ad (természet)! „Majd mondá az Isten: Íme, nektek adtam minden fűvet, mely magot hoz, a földön, s minden fát, melynek benn a gyümölcsében van fájának megfelelő magva, hogy eledeltekre legyen” (1Móz. 1,29).

b) Természetfeletti kincsekkel gazdagít (kegyelem). „És új szívet adok nektek, és új lelket adok belétek; elveszem testetekből a kőszívet, és hússzívet adok nektek” (Ez. 36,26). „Mindaz, aki Krisztusba van, új teremtmény. A régi tovatűnt, lám valami új valósult meg” (2Kor. 5,17). „Így váltotta be nekünk legnagyobb és legszebb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természetnek részeseivé legyetek és elmeneküljete a romlottság elől, mely a bűnös kívánság által uralkodik a világon” (2Pét. 1,4).

2. És szeretettel gazdagít – az örök élet magvaival.

a) Vet...

b) Fejlődést biztosít... „Én ültettem, Apolló öntözte, de a növekedést Isten adta. Ezért nem az számít, aki ültet, sem az, aki öntöz, hanem csak Isten, aki a növekedést adja” (1Kor. 3,6-7).

Bef.: Összefoglalást adhatunk olyan formában, íme végül is minden az Isten, akinek jóságával dolgozik az ember. A föld „újságai” nem döntő értékűek. „És semmi sem új a nap alatt. Senki sem mondhatja: íme, ez új! Mert megvolt már ama időkben, melyek előttünk elmúltak” (Préd. 1,10). Isten által adott „újjászületés” azonban – örök életet biztosít. „Aki hisz és megkeresztelkedik, üdvözül” (Mk 16,16).

6. beszéd: Megdolgozott lélektelevény

(Erkölcsi beszéd: Kiké a munka?)

Bev.: Isten követein át végzi a lélektelevény megdolgozásának **előmunkáját**. Ő maga a **növekedési erőt** biztosítja. – Hogyan megy ez végbe?

1. Követeinek sokoldalú munkája – az előkészület.

De kik ezek?

a) Igehirdető Egyház. „Menjetek tehát, tegyetek tanítványommá minden népet... hirdessétek az evangéliumot minden teremtménynek” (Mt 28,19 és Mk 16,15).

b) Gondosan nevelő iskola.

c) Szerető munkát végző család. „Aki szereti fiát, nem sajnálja tőle a vesszőt, hogy a végén öröme legyen benne” (Sir. 30,1). „Fenyítsd fiadat, akkor nyugodalmat ad neked és gyönyörűséget szerez lelkednek” (Péld. 29,17).

2. Kegyelmének áldó sugara – fejlődésbe lendítő erő.

a) Itt közvetlen a ható: „Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok, és rám árasztott kegyelme meddő nem maradt” (1Kor. 15,10).

b) Itt erősebb a kifakadó: „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem. Amennyiben most testben élek, Isten Fiának hitében élek, aki szeretett engem s önmagát adta értem” (Gal. 2,20).

Bef.: Hát a „televény” maga néma és mozdulatlan marad? Nem! Nem! Ő a végrehajtója – a földiektől és az égi Atyától jövő indításoknak!... mert Isten szemében nem a törvény meghallgatója igaz, hanem a törvény megtartója igazul meg” (Róm. 2,13).

7. beszéd: Az útszélre hullott magvak

(Erkölcsi beszéd: Isten igéjének – kallódásai)

Bev.: Az Isten igéi emberi lélektelevény életfakasztó magjai. „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen” (Jn 1,12). Magvaik – égi eredetűek és tartalmúak, fejlődésükben – isteni életet fakasztanak. – Hogyan kell értékelni az „útszélre hullott” magvakat?

1. Ezek is igazi evangéliumi magvak.

Mind, mind Isten gondolatát, jóságát hordozzák.

a) Hasonlók a napfényhez, amely sziklát, útszél, televényt egyaránt ér (kifejtendő a rossz környezet, a szerencsétlenek élete).

b) De ugyancsak hasonló a napsugárhoz, mert **élő életet** nem mindenütt fakasztanak. De itt már érinthető, hogy **tárgyi tartalmuk hozhatna életet**, ha segítő munkával állunk mellé (szociális munka).

2. Ezek életre hivatott szent tartalmak.

a) De tárgyi voltukban isteni életet hordozó magvak (itt színezendő: mindenki kap Istentől elegendő erőt).

b) De ezek a televények is: Isten földje. „Némely meg köves helyre esett, ahol nem volt elég földje. Csakhamar kikelt, mert nem jutott olyan mélyen a földbe” (Mk 4,5) – (itt kifejtendő az elhagyatott és eldurvult lelkek segítésének feladata). – „Más juhaim is vannak, amelyek nem ebből az akolból valók. Azokat is ide kell vezetnem. Hallgatni fognak szavamra: egy akol lesz és egy pásztor” (Jn 10,16).

Bef.: Figyelve figyeljük, hogy lelkünk ne legyen az isteni magvak temetője és fejlődő erőinek megölője.

8. beszéd: Tövises lélektalaj

(Erkölcsi beszéd: A lélek fojtogatói...)

Bev.: Azt mindenki tudja, hogy a lélekszántó gondozást igényel. Bőségesen színezendő a gondolat (ugartörés, mélyszántás, gereblyezés stb.)! – És a lélek világa?

1. A külső élet töviskoszorúja övezi.

(Rossz emberek). Itt fejtegetendő:

a) A rossz példát adó. „Ne engedjétek magatokat félrevezetni! A gonosz beszéd megrontja a jó erkölcsöt” (1Kor. 15,33).

b) A rosszra csábító és a rosszat tevő. „Számosan szegődnek társukul a kicsapongásban, és miattuk becsmérlik majd az igaz utat” (2Pét. 2,2). „Boldog az az ember, aki állja a megpróbáltatást, mert ha hűnek bizonyul, elnyeri az élet koronáját” (Jak. 1,12).

2. A belső élet – élettelené vált bozótja.

(A bűnös szokások). Itt fejtegetendő:

a) A bűnök sorozata. „Mindenki úgy esik kísértésbe, hogy saját kívánsága vonzza és csábítja. A kívánság azután, mihelyt megfogant, bűnt szül, a bűn pedig. Ha végrehajtják, halált okoz” (Jak. 1,14-15).

b) A szokások életet ölő ereje. „Mert olyanok lesztek, mint a lombját vesztett tölgy, és mint a kert, melynek nincsen vize. És erősségeitek olyan lesz, mint a csepű hamva, és művetek olyan, mint a szikra; mindkettő egyszerre lángra lobban, és nem lesz senki sem, aki eloltsa” (Iz. 1,30-31).

Bef.: Nem tud erőre kapni a vetés, amíg ilyen a környezet. Ez a gondolat hasonlatszerű, de a lélek veteményére alkalmazandó. Egyesek csak hallják az Isten igéjét, de életté nem teszik. Mi a teendő? A környezet változtatandó – szeretet munkával.

9. beszéd: Gyümölcstermő élet

(Erkölcsei beszéd: A lélek termése)

Bev.: A gyümölcstermő ősz sok feltételtől függően termi áldását. – És az ember életében mi a helyzet?...

1. Isten adja az összes lehetőséget.

a) Ebben szerepet talál maga az ember dolgozó lelke, az elvetett mag és a zsendülésbe szökkenés.

b) Ebben azután szerepet talál a napsugár, a harmat, az eső, a szél... Minden Isten követe és ajándékhozója.

2. De az ember együttműködő munkája is.

a) A lélek termi az élet isteni gyümölcseit.

b) Erényeket a földön.

c) Örök kincseket az égből. „Aki pedig csak egy pohár friss vizet ad is inni egynek a legkisebbek közül, mert az én tanítványom – bizony mondom nektek: nem marad el jutalma” (Mt 10,42). „Szeresétek inkább ellenségeiteket! Tegyetek jót és kölcsönözzetek, a nélkül, hogy valamit is visszavárnátok. Akkor nagy lesz jutalmatok s a Magasságbeli fiaik lesztek: ő is jóságos a hálátlanok és a gonoszok iránt. Legyetek tehát irgalmasok, amint a ti Atyátok is irgalmas” (Lk 6,35-36).

Bef.: Az értékes búzakaralásról szólhatunk. Mennyi Isten áldás és emberi munka halmozódik benne a késő ősztől az aratásig... Azután az őrlésig... Végül mi léssen?... Éltető, drága, illatos kenyér! És az emberből mi léssen? Isten fia, kinek boldogság jut osztályrészül – mindörökké! „Én vagyok a föltámadás és az élet; aki bennem hisz, még ha meg is halt, élni fog” (Jn 11,25).

* *

d) *al csoport: Részletesen az isteni ige jellegéről és értelmezési módjáról...*

Ez a kérdés több Evangéliumnál fölvetődik, és ezért több helyen is érintjük. – De arra figyeljünk, hogy minden alkalommal az adott és fölolvastott szent liturgikus szöveghez alkalmazkodjunk. Így nem leszünk **teljesen** ismétlők; az alapgondolataink azonosak maradnak, de a keret, a közlési mód, alkalom **újszerűvé** alakítja őket.

1. beszéd: Az isteni kinyilatkoztatás

(Dogmatikus beszéd: Mí a kinyilatkoztatás lényege?)

Bev.: Hitünk lényeges tétele: szól az Isten. – Hol? Mikor? Miképpen? Olyan kérdések, amelyek **keretei és melléktételei** ennek a döntő hangnak: mi a kinyilatkoztatás lényege?

1. Az Istenről szóló igazság közlése.

a) Isten arcának felvillantása. „Az örök élet az, hogy ismerjenek téged, egyedül igaz Istent és akit küldtél, Jézus Krisztust” (Jn 17,3).

b) Isten lelkének kitérítése. „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16).

2. És az emberhez szóló életútmutatás.

a) Fényvetés – az életútra. „Én vagyok a világ világossága, aki engem követ, nem jár sötétben, hanem övé lesz az élet világossága” (Jn 8,12).

b) Kegyelem áradás – az élet zarándokútjára. „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van és én föltámasztom az utolsó napon” (Jn 6,54).

Bef.: Az Isten igéje tehát – jó hír. Isten-ismeretet adó, Isten jóságát feltáró és ember-életcélú fénybevonó, továbbá az isteni úton járó emberlelket gazdagító isteni adomány.

2. beszéd: Az Úr titkainak letéteményesei

(Dogmatikus beszéd: Kik közlik az isteni kinyilatkoztatást?)

Bev.: Isten szava leginkább teremtményein keresztül jut hozzánk. Még a legintimebb léleksugallatok is a teremtett lelket használják eszközül. – De rendszeresen kik az Isten hírnökei?

1. A próféták.

„Halljátok, egek, és figyelj füleddel, föld, mert az Úr beszél: fiaikat neveltem és felmagasztaltam, ők azonban megvetettek engem!” (Iz. 1,2). – „Így szólt hozzám az Úr: mielőtt megalkottalak anyád méhében, ismertelek téged, mielőtt kijöttél méhe szájából, megszenteltelek és prófétául rendeltelek a nemzetek között” (Jer. 1,4-5). „És történt a harmincadik esztendőben, a negyedik hónapban, a hónap ötödik napján: miközben a foglyok között voltam a Kobár-folyó mellett, hogy megnyíltak az egek, és isteni látomásokat láttam” (Ez. 1,1). – „Az Úrnak Jóelhez, Fátuel fiához intézett szózata. Halljátok ezt, vének, és fogadjátok fületekbe mindnyájan, kik az országban laktok: Történt-e ilyesmi napjaitokban, avagy atyáitok napjaiban?” (Jóel, 1,1-2).

2. Krisztus.

„Miatán többféleképpen és különböző módon szólt hajdan Isten a próféták útján az atyákhoz, e végső korszakban Fia által szólt hozzánk. Őt rendelte a mindenség örökösévé, hiszen általa teremtette a világot is” (Zsid. 1,1-2). „Nem hiszed, hogy én az Atyában vagyok és az Atya én bennem? A tanítást, amit hirdetek nektek, nem magamtól mondom, és a tetteket is Atyám cselekszi, aki bennem van” (Jn 14,10).

3. Az Egyház.

„Menjetek tehát, tegyetek tanítványommá minden népet” (Mt 28,19). „Aki titeket hallgat, engem hallgat. Aki titeket megvet, engem vet meg, aki pedig engem megvet, azt veti meg, aki küldött engem” (Lk 10,16).

Bef.: Hallgatva hallgassátok. A szavak csengése – emberi, de a szavak tartalma – isteni. Küldöttek, hogy Isten helyett és nevében szóljanak.

3. beszéd: Az Úr igéinek magyarázata

(Dogmatikus beszéd: Hogyan jut hozzánk az Isten szava?)

Bev.: Vajon mindenkinek külön-külön szól az Úr? Az élet leggyökeresebb igazságait meglátja az ész, és gyakorlati értelmezését (szintézis) meglátja a lélek. – De a részletes kérdésekben mi a helyzet?

1. Az élet nagy igazságait közli az Úr.

a) Magáról... (revelatio sui) „Mondá az Úr Mózesnek: Én vagyok „Aki vagyok”. Majd mondá: Eképp mondd Izrael fiainak: Az „Aki van” küldött engem hozzátok” (2Móz. 3,14).

b) Élettervéről (revelatio deconomide divina).

c) Ember üdvözítéséről (redemptio vitae). „Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16).

2. Az égi kincsek magyarázatát adja, és értékesítéséről tanít az Egyház.

a) Erre küldi az Úr: „Menjetez tehát, tegyetez tanítványommá minden népet, kereszteljetez meg öket az Atya és Fiú és Szentlélek nevében” (Mt 28,19).

b) Ezt valósítja a küldött. „...mert a férfi feje az asszonynak, mint Krisztus az Egyháznak: ő ugyanis Testének Megváltója. Amint tehát az Egyház Krisztusnak van alárendelve, úgy az asszony is mindenben férjének. Férfiak! Szeressétez feleségeztez, amint Krisztus is szerette az Egyházat, és föláldozta magát érte, hogy a kereszttségben az (élet) igéje által tisztára mosva megszentelje” (Ef. 5,23-25).

Bef.: Közlő az Úr, letétevényes és értékesítő az Egyház. Így: a „depositum fidei” az emberélet értékesítendő magva lézen.

4. beszéd: „Látván ne lássanak”

(Erkölcsei beszéd: Kik értékesítik az Úr igéjét?)

Bev.: Vajon azt jelenti-e ez: mesterséges és ködösséget szolgálni akaró ez az eljárás? Nem! Nem! Figyelmezzünk arra: a mag is elrejtőzik és csak később sarjad. Van kifejlődés.

1. A kicsinyek lélektartalmat tanítva adják.

Befogadás, életté alakulás – titkos lélekmunka.

a) Gyűjti a kis emberke. Mindent elraktároz és utánözva megjegygez. (Pérez féle tapasztalatok)

b) Dédelgetve őrzí, istápolja a gyermek. Az élmények elmélete (Pierre Janet és Freud). Itt is minden ködösen történik.

2. Végül is nagykorú élet törölhetetlen élményeit biztosítja.

a) A felnőtt értékeli. Ebben már van **tudatos** megvilágítás, vagy tudatos visszautasítás.

b) És tudatosan! Ez azután életérték. Az esetleges „eltemetés” életösszeomlás.

Bef.: Itt reátérhetünk arra, hogy a gyűjtött erők értékesítésében a jóakaratra igen nagy szerepe legyen.

* *

e) alcsoport: További gondolatok az ige jellegéről

Erről és különösen az Ige értelméről és jelentőségéről több helyen szölünk, itt azért rövid a tartalom.

1. beszéd: Ige – az élete

Bev.: Ami Istentől jön, az végül is kegyelem és élet. És az Isten életére is áll ez?

1. Kegyelem az első fellépése.

Akár szóban, akár a hitben jelentkezik.

2. Kegyelem a hallottak életté váltása.

a) Csak halljuk?

b) Életté tegyük!

Bef.: Az ige és élet viszonya tehát ez: az ige indít és az élet bontakozik.

2. beszéd: Ige és az örök élet

Bev.: Mit hoz az isteni ige? – Örök életet. – És vajon mindenki befogadja?

1. Van, aki nem hallgatja Krisztust.

a) Akaratán kívül.

b) Rosszakarattól.

2. De ez nem kapja meg az égi mirtuszt.

a) Krisztus szava.

b) Tehát az élet igazsága.

Bef.: A hallgató befogadóké lesz az örök boldogság.

3. beszéd: Az én igém élet

Bev.: Az Úr üzenete az ige. De mi a belső értéke? „Kezdetben volt az Ige, és az Ige Istennél volt, és Isten volt az Ige” (Jn 1,1).

1. Istentől jött.

a) Szóban.

b) Való életben. „Kezdetben volt az Ige, és az Ige Istennél volt, és Isten volt az Ige” (Jn 1,1).

2. Istenhez vezet.

a) Földön irányít. „Én vagyok a világ világossága; aki engem követ, nem jár sötétben, hanem övé lesz az élet világossága” (Jn 8,12).

b) Égbe segít.

Bef.: Igen! Igen! Az én igéim – élet, mégpedig: örök élet!

4. beszéd: A Magvető örök csűrje

Bev.: Isten a mi mindenünk! Tőle jövünk és Hozzá megyünk! – Mindezt hasonlatban így lehetne fejtegetni:

1. A gabonát onnét hozza.

„Alkossunk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra, s uralkodjék a tenger halain, az ég madarain, az állatokon és az egész földön, meg minden csúszómászon, mely mozog a földön” (1Móz. 1,26). – „Földről, a világosság Atyjától csak jó adomány, csak tökéletes ajándék származik. Nála nincsen változás, sem árnyéka a változandóságnak” (Jak. 1,17).

2. Az aratást odaviszi.

„Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23)

Bef.: Igaza van az evangélistának: „Benne élünk, mozgunk és vagyunk” (Ap.Csel. 17,28).

* *

f) alcsoport: Neveléstani szempontok: más és más az eltérő életkeretekben dolgozó emberek életformája és így a kezelésük is...

A fejtegetésünk módszere az lesz, hogy először **részletesen** tagoljuk az egyes életkeret embereinek életét, azután **általánossá** szélesítjük az Istenatya lélekhez való leereszkedését, de mindig figyelemmel legyünk a más és más körülmények között élők lelki életére!

1. beszéd: A városok neme

Bev.: Színezendő ez a kép: a fényes utcák, a fényes kirakatok fényes lelket mutatnak-e?

1. Az élet magasabb szintjének igényesei.

Valóságban igen sok a lélekszegény.

2. Az anyagi és szellemi élet sodrottjai.

De sok a sodródó hordalék.

Bef.: Ide kell a Krisztus fénye és szeretete.

2. beszéd: A föld egyszerű népe

Bev.: „Alsóbbrendű” emberek ezek? Nem! Nem! „Boldogok a lélekben szegények: övék a mennyek országa” (Mt 5,3).

1. Az anyaföld a munkájának tere.

2. Boldogságos béke életének jutalma.

Bef.: A hegyi beszéd egész tartalma nekik szól!

3. beszéd: Mindenki keresi az Istent

Bev.: „Így szól szívében az esztelen: Nincs Isten! Romlottak és utálatosak lettek törekvéseikben, nincs, aki jót cselekednék, nincs egyetlen egy sem!” (Zsolt. 13,1).

1. Akár az életet irányító nagy erőkből.

Életelvek, isteni igék hatása stb.

2. Akár a földből csírázó mag törtető növekedésében.

Minden felfelé, a tökéletesebb felé tör. Még a rosszak is ezt akarják!

Bef.: Egy az út: ad astra!

4. beszéd: De hol találjuk az Istent?

Bev.: Isten és a hely?...

1. A természet törvényeiben.

„Nem voltak még tengerek, én már fogantattam, még nem törtek elő a vízben dús források, még nem állottak a hegyek súlyos tömegükben, a halmok előtt születtem” (Péld. 8,24).

2. Az emberek lelkében.

„Nem tudjátok, hogy Isten temploma vagytok és Isten lelke lakik bennetek?” (1Kor. 3,16).

3. Egek világában.

„Ki olyan, mint az Úr, a mi Istenünk, ki a magaságban lakozik?” (Zsolt. 112,5).

Bef.: Isten mindenütt.

5. beszéd: Az isteni igében jelentkező Isten

Bev.: Személyesen szól az Isten. „Miután többféleképpen és különböző módon szólt hajdan Isten a próféták útján az atyákhoz, e végső korszakban Fia által szólt hozzánk. Őt rendelte a mindenség örökösévé, hiszen általa teremtette a világot is” (Zsid. 1,1-2).

1. Egek nyilatkoztatták.

Próféták szava.

2. Emberi ajkak hangoztatják.

Igehirdetők beszéde.

Bef.: Ember ismételve Sámuel feleletét: „Szólj, Uram, hallja szolgád” (1Kir. 3,10).

6. beszéd: Az Isten televénye

Bev.: Szántó föld a lelkünk.

1. Benne indul termésre a mag.**2. Benne lesz istenivé az élet.**

Bef.: Égi kincs lesz a termésünk.

7. beszéd: Minden élettelevény Gazdája

Bev.: Mivé tett az élet „Gazdája”?

1. Már a teremtéskor „jó talajt” alkotott.

„És látá az Isten, hogy mindaz, amit alkotott, felette jó volt” (1Móz. 1,31).

2. A tavaszi vetéskor jó magot vetett.

„Mindegyikünk annyi kegyelmet kapott ajándékba, amennyit Krisztus adott” (Ef. 4,7).

Bef.: Kegyelmekek gazdagjává tett az élet „Gazdája”.

8. beszéd: Az isteni mag értéke

Bev.: Lélektermés a hivatása.

1. Boldog „élet nyarat” ígér.

2. Örök „élet tavaszt” szerez. „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van és én föltámasztom az utolsó napon” (Jn 6,54).

Bef.: Örök lélektavas az eredmény.

9. beszéd: Az isteni tanok sorsa

Bev.: Mi lesz a vetés sorsa? Élet-e, vagy pusztulás?

1. Elpusztul igen sok jó mag. De mindig kérdéses: végleges-e ez a pusztulás?

2. Életté fejlődik a legtöbb isteni ige. Mert jó az Isten.

Bef.: Diadalmas optimizmus! Krisztus győzött! Előbb vagy utóbb Istené a győzelem!

10. beszéd: A közreműködő ember

Bev.: De kell-e ide az ember is?

1. Dolgozd meg a lélektelevényt.

„Egy embernek két fia volt. Elment az elsőhöz és így szólt: Fiam, menj ki ma dolgozni a szőlőbe” (Mt 21,28).

2. Hogy örök csűrbe gyűjthesd a termést.

„Hagyjátok, hadd nőjön föl mindkettő az aratásig. Aratáskor majd megmondom az aratóknak: Előbb a konkolyt szedjétek össze és kössétek kévébe, hogy tűzre kerüljön, a búzát pedig gyűjtsétek csűrömbe” (Mt 13,30).

Bef.: Isten és ember együtt dolgozik a lélek üdvén.

*

Függelék gyanánt idefűzünk egy beszédsort, amely az Isten döntő szerepét mutatja az ember fejlődésében

1. beszéd: A teremtő Atya

1. A mennyországot teremti gyermekeinek.

2. És oda vonzza a föld zarándoknépét.

2. beszéd: Az Atya teremtette ember

1. Világ az ember háza.

2. Az ember az Isten fia.

3. beszéd: A fejlődést gondozó Teremtő

1. Fiát gondozza az Úr.

2. A fejlődés sodrában szebb lesz az Isten-fia-ember.

4. beszéd: Az életmagvakat szóró „Magvető”

1. Tanítást jelképező „magvai” szerteszóródva hullanak...

2. De a talaj minősége szerint múló életté, vagy végnélküli életté fogannak.

5. beszéd: Az emberek életbontakozásának állomásai

1. Isten indította és kegyelmével telítette az embert.

2. De saját magát is teremti az életzarándok.

6. beszéd: Sorslény, vagy kegyelmi lény?

Bev.: Szondi L. elmélete...

1. Látszólag „hányatott” tönk.

(Sorslélektan elmélete)

2. Valóságban Istennel telített szellem.

(Evangéliumi valóság!)

Bef.: Isten terve! Olyan, amely végül is döntő érvényt talál.

* *

1. beszéd: Halló fülek

(Homiliaszerű beszéd: Isten szavainak felfogása)

Bev.: „Akinek füle van a hallásra, hallja meg” (Mt 11,14) – hangzik a Mester ajkáról ez a szóis-méltásnak látszó kijelentés. Ámde minden hallgató megértette, hogy nem közönséges hallásra céloz, hanem valami különleges hallásra akarja felhívni a figyelmet. A természetes beszédet mindenki hallja, illetve hallván nem hallja a követésig a felületes ember. – Az elsőhöz természetes fülre, a másodikhoz természetfeletti rezgéseket felfogó kegyelemmel áldott lélekre van szükség.

1. A természetes fül által felfogott szavak...

a) A természetes fül felfogja az üres beszédet. Azokat a szavakat, amelyek oly sokszor nem sokat mondanak. Olyan beszédeket, amilyeneket mi egymásról, iskoláról, barátokról, szülőkről, ellenségekről mondunk. Ezek a megjegyzések igen gyakran elítélő megjegyzések, durva sértegetések vagy hivalkodó hivalkodások... Pedig a beszédnek ilyennek kellene lennie: „Beszédeitek legyen: igen, igen; nem, nem. Ami ezt meghaladja, az a gonosztól van” (Mt 5,37). Méltán jegyzi meg az Írás: „Aki szavában nem vét, az tökéletes férfi, az féken tudja tartani egész testét is” (Jak. 3,2). – „Az én szüleim ilyen gazdagok... nyáron a Balatonnál nyaraltunk... stb.” Ezeket a szavakat felfogja az ember. De nem mondható, hogy nagy értéket képviselő hangrezgések.

b) Majd komoly beszédet is hallunk. Halljuk gyermekkorunk óta az ABC-t, az egyszerűet. Majd a későbbi évek folyamán a nyelvtant, a hármasszabályt, a geometriát, a matematikát, a történelmet. **Jön a tudomány és megszólal előttünk.** – Egyikünk-másikunk előtt némileg értelmetlen a nyelve. Sok nem érti meg a Pythagoras tételeinek szavát, a másik előtt a nyelvtan szava rejtély, de valamit mégis ért, sőt alaposabb magyarázat után az egész tudománynak értelmes lesz a szava. Alapjában megértheti az egyszerű ember is, mert természetes eszének beállítása olyan, hogy felfoghassa a tudomány beszédét.

c) Azután a jövőnk képét táro szavak is csengenek. Ezeket jó szüleink, nevelőink hangoztatják, hogy életirányunkat a helyes útra tereljék. Szavuk nem értelmetlenül csengő. Értelmét felfedezi a jövő felé törő ember és igen gyakran hűséges követésükre indul. Azért int is az apostol: „Gyermekek! Fogadjatok szót szüleiteknek az Úrban, mert így van rendjén... „Tiszteld atyádat és anyádat, hogy boldog és hosszú életű légy a földön” (Ef. 6,1-3).

d) De halljuk végül a lelkiélet felé, az erkölcsi élet útjaira irányító beszédeket is. Ezeket Isten követi hangoztatják és emelkedettebb életed érdekében hangoztatják. Azt akarják, hogy reánk is álljon az Írás szava: „Az igazságnak engedelmességgel már megtisztítottatok lelketekeket az őszinte testvéri szeretet számára: szeressétek tehát egymást állandóan, tiszta szívből. Nem veszendő magból születettek ugyanis újjá, hanem Isten élő és maradandó igéje által” (1Pét. 1,22-23). – Ámde bármelyiket hallgatod, mindegyik a földi élet területéről jön, és még a legmagasabb rendű is a földi élet boldoggá teremtését szorgalmazza. – A felületesen ítélkező hangokat elmellőzve, jó hallgatni a többit és üdvös a nyomában haladni.

2. A természetfeletti rezgéssel felfogott szavak.

Ezek valamiféle titokzatos értelemmel bírnak. Hozzá akarnak jutni a lélek cselekvéseit kiváltó lélekrugókhöz... Ezt a beszédet, mert nem tudást közöl, hanem örök érvényű tetteket akar kiváltani, sokan nem értik. „Szeressétek inkább ellenségeiteket! Tegyetek jót és kölcsönözzetek, a nélkül, hogy valamit is visszavárnátok. Akkor nagy lesz jutalmatok, a Magasságbeli fiai lesztek” (Lk 6,35). – Nincsen fülük a természetfeletti hallására. „Ki elfordítja fülét, hogy ne hallja a törvényt, annak még az imája is utálatos” (Péld. 28,9). „...fületekkel nem hallotok?” (Mk 8,18).

a) Beszél ez a beszéd az „**elhintett magváról**”, amelyek talaja: lélek. „Kiment a magvető magot vetni... A többi jó földbe hullott, kikelt és százszoros termést hozott... A jó földbe esők végül azok, akik meghallgatják az igét, jó és erényes szívvel meg is tartják és termést is hoznak állhatatosságban” (Lk 8,5 és 15). – De arra is célzást tesz, hogy ezek a magok csak akkor fejleszthetők, ha a talajt, a lelket megmunkálja az ember. – Amikor pedig magyarázza a példabeszédet, akkor hallom, hogy a magvakon olyan isteni életelveket ért, amelyek zsinórmértékei lesznek földi életnek. – Törd, dolgozd meg a lélek talaját, hangzik felé, mert csak akkor leszel méltó hozzám. – Érdekes a beállítás... Annál is inkább, mert a természet veteménye kinő magától. A fű kisarjad, a fa levele kihajt a tavaszi leheleltre. Még akkor is, ha csendes elmerengéssel várja a lengő szellő érintését. – És az ember? Nem értem, miért akar fejlesztést, miért akar törtetést? Mondd inkább: **nincsenek fülei a hallásra!** Nincs a lelke úgy idomítva, hogy felfoghassa azt az igét, hogy **éppen abban rejlik a te emberi fenséged, hogy magad**

szabhatod meg életirányodat, s magad törheted hozzá életedet. Vagyis olyanná lehetsz, aminővé lenni akarsz. Ehhez a készséghez mindig hozzájárul az Isten kegyelme.

b) Beszél azután a **lemondásról**. A fejlesztés kivetéssel is jár. **Ki kell vetni a hasznavehetetlen vagy éppen kártékony dolgokat.** – A gazt kitépem a virágos ágyból, a vakondtúrást kiegyengetem, a terméketlent kidobom a rózsafa tövéből. Mindez tisztulás. Tisztulás attól, ami a finom fejlődést hátráltatja. – „Készítsétek elő az Úr útját!” (Mt 3,3). Nem értem! – Mondod... Mondd inkább: **nincsenek füleim** az ilyen beszéd hallására. Nem értem, mert nincs a lelked hangolva ahhoz, hogy a lemondás az alacsonyról, az erkölcsileg szennyezetről; hogy az alsóbbrendű ösztönök kivetése és megtörése felemel a magasabb régiókba, kiemel az állatiasságból, hogy emberivé, istenivé, isteni emberré nemesedjék egész életére.

Bef.: Aki tehát készségessé alakította lelkét, annak fülei hallják és értve követik Isten szavát.

*

Ebben a beszédben felhasználhatók volnának a következő példák:

a) Siracusa városában van egy barlang, amelyet „Dionysos” fülének mondanak. Az elnevezés onnét van, hogy bárhol vagy, a barlangban lévők **minden** szavát halod. **Ilyenné** kellene lenned – a jót hallás szempontjából.

b) De ugyancsak közismert Bourget regénye, „**A tanítvány**”. Ilyennek, mindent hallónak és azonnal átvevőnek nem szabad lennie a bölcs ifjúnak.

c) Az ifjú ember nemes és helyes vágya: a naggyá levés. Mi ennek a módja? A mese szerint hallgasd a szférák zenéjét és járd az élet hegyeinek oromzatát. Az isteni dalra süketek –csak földön csúszók maradnak.

d) Ugyancsak felhasználható Pasteur szövege: ha még többet tudnék, olyan lennék, olyan életet élnék, mint a bretagnei parasztasszony.

*

2. beszéd: Lélekcsepások

(Homiliaszerű beszéd: A lélek erőinek pusztító tényezői)

Bev.: Mi lesz a vetéseimből? – kérdi sokszor a gazda. Különösen akkor, mikor a korai tavasz után beköszönt az elkésett „téli idő”? – Mi lesz belőlem? Célt ér-e a sok munka, amelyet belefektettem lelki életem fejlesztésébe? – kérdi igen sokszor a jó szó befogadása után életkísérleteket tevő zarándokember. A kezdetet észlelem, azért boldogság a lelkem. Csirázik a mag, fejlődésnek indult, ezért bizakodó az életem. De mégis ingatagon kérdegeti: biztos-e az életem kibontakozása és az Isten örök csűrűbe jutása? Lehet-e jósólni? Biztosat nem lehet mondani, mert különböző események döntően ható szerepet játszanak a lelki életben. Sőt igen keményen hangzik az Egyház tanítása: a végső állhatatosság **külön kegyelme az Úrnak**. „Szent Atyám, tartsd meg őket nevedben, amelyet nekem adtál, hogy egyek legyenek, mint mi” (Jn 17,11). Mintha azt mondaná ez a szent szöveg: Isten külön kegye a célbafejtés életboldogsága. Kérdezhetem tehát: mi akadályozhatja a lelkem helyes fejlődését? – A kérdésre a természetből vett **kettős hasonlattal** felelek:

1. Jön a fagy.

Egyszerre csak észrevétlenül kihűl a buzgóság tüze. A nap lehullott az égről. Hideg, érzéketlen lesz a lélek. Ez ugyan természetes jelenség. Egyiket leméri a hőmérő, a másikat a sötétség. Nagyon természetes, hogy itt nem az égbolt napjára gondolok. Van az ember lelkének is olyan csodás boltozata, amelynek csillagait, napjait az eszmények alkotják, és melynek örök útmutatóját az örök **Sarkcsillag** villogtatja. „Az igazak felvillannak, és olyanok, mint a szikra, mely a nádasban tovarapódozik” (Bölcs. 3,7). – Ezek az eszmények sokszor tanításokban csillannak, majd emberpéldákban villannak és igen gyakran a megkezdett isteni élet szépségében tündökölnék. Amíg az életéjszakát ezek a tüzek világítják, addig biztos az ember életútja. De amint felhős, borongós köd, az ösztönök ködösödése elzárja a fényes csóvák tüzeit, akkor elhomályosodik az élet... Még az örök Sarkcsillag sem szórja magához vonzó csodás fényözönét... A fényzaporozás elcsendesülése az életéjszaka sötétségébe zuhantja az embert. A fény a lelkek barátja, a sötétség az ember rossz tanácsadója. És ez a lelkiekre is áll! Ezért van az, hogy ilyen **eszménycsillag hullás** után olyan sötétedés következik, amelynek biztos velejárója a ri-

deg, hideg, zimankós hidegség. Ez pedig a lelkiéletnek temető előcsarnoka. Nincs szomorúbb elborulás annál, mint amit így jellemez az apostol: „Ha evangéliumunk mégis el van takarva, azok előtt van eltakarva, akik elvesznek. Ezeknek a hitetleneknek e világ istene elvakította értelmét, hogy ne ragyogjon számukra a Krisztusnak, Isten képmásának dicsőségéről szóló evangélium világossága” (2Kor. 4,3-4). – Itt már nem érzi az ember az élet kedvességét. Kihűlt lelke abbahagy minden kikezdést, minden neki-lendülést. Az ilyen ember számára megfagyott a világ. Hideggé vált a szíve, és úgy érzi, elfagyott a földön az élet melegsége. Sötét, halott szívvel jár. És ez a hangulat fogyasztja, pusztítja meginduló életerőit.

2. Perzsel a forróság.

a) A lélek kohójának legmélyén **életet emésztő tüzek**, szenvedélyek izzanak. Ezek igen sok élet-erényt égetnek pernyévé. „Mindenki úgy esik kísértésbe, hogy saját kívánsága vonzza és csábítja. A kívánság azután, mihelyt megfogant, bűnt szül, a bűn pedig, ha végrehajtják, halált okoz” (Jak. 1,14-15).

b) De vannak **külső tüzek** is, melyek leperzselik a lélek virágát. Ezek között nem utolsó a túlzó leköötöttség, amely nem enged időt a lelki dolgokra. De ugyancsak idetartozik a külső dolgokért való túlzó áhítozás. Ez is a lelki lendülésnek elégetője. – Külső és belső tüztől is elszikkadhat a lélek. Szahara lesz oázis nélkül. Nem kelnek benne vágyódások, törekvések, gondolatok. Robotol napi munkájában az agyonhajszolt ember; lázas kapkodás lesz az élete. Ezen a perzsel, forróságtól kiaszott talajon hogy is szökkenne színpompába, virágba az Istent keresés érzékeny napraforgója? A gazdaember nem vesz el mindent. Ha egy-egy gabonaszálat elpusztít a szárazság, a másik 20-40 szemet is terem. Ha elpusztul az egyik tábla, jó termést hoz a másik. – De az ember? Ha elvesztette léleknaphényét és rabja lett a pusztító lélekaszálynak, akkor **mindent vesztett**. Pedig nem szabad felednünk: „Mit ér az embernek, ha az egész világot megnyeri is, de lelke kárt szenved? Mit is adhatna az ember cserébe lelkéért? (Mt 16,26). Egy életünk a földön és egy örök életünk az Úrnál! Ezért mindent fel kell áldoznunk!

Bef.: De azért ne mondd önmagadnál szerencsésebbnek az élettelen természetet. **Te szerencsésebb vagy!** – Mit tenne a gabona, ha elkergethették a fagyot, a perzselő napot, ha megpuhíthatná a sziklát? Bizonyára finommá tenné termőtalaját és mindent elkövetne az ellenséges erők elűzésére. De neki nem adatott ez a hatalom. **De te, Istentől áldott és Istentől indított ember megteheted!** Neked nem kell kétségbeesned, ha tán szikla volna a lelked. Bánatkönnyeddel porhanyóvá teheted. Ha fogyni akar a lelkesedés, az oltár szent tüzenél lángra lobbantathatod. Ha a szenvedély izzít, – a kegyelem ereje eloltja a tobzódo lélektüzet. – Te magad és az Isten kegyelme. Íme a boldog ember! Te tevékenykedhetsz, mert az indító kegyelmet mindenkinek megadja az Isten. „De az Úr kegyelme öröktől fogva örökké kíséri azokat, akik őt féltik (Zsolt. 102,17). A megszentelő kegyelmet pedig megszerezheted a szentségek vételével. Alakíthatsz, alakulhatsz s aszerint várhatod a termést, mely lelki munkád révén el nem maradhat!

*

Ez a beszéd kiegészíthető a következő példákkal:

a) Az Északi-sark legendája szerint a jéghegyek tanácskozása után az a döntés született meg, hogy a „fehér halál” uralmát kiterjesztik a „zöldellő és viruló világ” területére. Útnak is indultak a jéghegyek. De pusztító rohamukat megtörte – a napsugár ereje. – **Alkalmazás:** a lélek és Isten szeretet minden lélekfagyot meggátol.

b) Példa lehet a Titanic óceánjáró pusztulása, amelyet jéghegy roppantott össze.

c) De felhozható az életvegytanból is az a tudományos megállapítás, hogy az élet bizonyos fok alatt elpusztul. – **Alkalmazás:** bizonyos ideig bírható, de azután megszűnik az élet. Így van ez a lelkiélet világában is.

d) De ugyancsak felhasználható példa lehetne: a nap elfogyatkozása okozta sötétség és hidegség...

*

3. beszéd: Országút lelkek

(Homiliaszerű beszéd: Az erkölcsi elesettség külső okai)

Bev.: A templom az Isten háza, ahol otthonként gyülekeznek az Úr házanépe. Ezen a szent helyen

elhangzott a lelki fejlődést célzó tanítások számtalanja, de sok-sok külső körülmény befolyásolja ennek életerőssé fejlődését. –Mint magvetőt állít ide minden papot az Egyház, mert Krisztus Egyháza reánk ruházta azt a magasztos hivatást, hogy emberi lelkek szent televényének magvetői legyünk. „Menjetez tehát, tegyetez tanítványommá minden népet... tanítsátok őket mindannak megtartására, amit parancsoltam nektez” (Mt 28,19 és 20). – De másrészt reánk rója azt a súlyos felelősségérzést is, amely szerint felelnünk kell, hogyan sáfarkodtunk az Úr virágos kertjében? Adj számot a vagyonekezelésről” (Lk 16,2). – Szántó vetőként időnként végigtekintünk az elvégzett munkán, végigtekintünk a ti világnézeteken, a ti erkölcsi felfogástokon. Fejlődést, haladást keresünk a múlttal szemben. – Vagy a hadbavonuló sereg vezéréként a hadsereg életereje iránt érdeklődünk. De ha a csapat elernyedését látjuk, akkor szomorú arccal tekintünk a bizonytalanná vált csaták elé... Mikor a mi kis csoportot alkotó keresztény ifjúságunk megroppanását látjuk, akkor az eredménytelenség okait kutatva – a mi munkakörünkön kívül álló külső tényezőkben tudjuk megállapítani. – A ti életetekre, erkölcsi felfogástokra nagy befolyást gyakorló külső tényezők megállapítására a mai Evangélium vezet bennünket.

1. Azt mondja az Evangélium, hogy az elszórt meg a megismételt jó tanács nem hozza meg mindig a kívánt gyümölcsöt.

Sok az országútra esik... Olyan lélektalaj, amelyet meg kellett volna munkálnotok magatoknak! Erőfeszítő lélekmunkával! „Ima előtt készítsd elő lelkedet, és ne légy, mint az ember, ki kísérti az Istent” (Sir. 18,23). Az igaz ugyan, hogy ez az **életországút** nem teljesen töretlen talaj. Fel van túrva ez is. Törések nyoma látszik rajta, de nem az eke törése. Itt állapotaták, **durva székérekerekek törík a földet**. De csupán törík és porhanyóvá nem teszik. Azután végigszáguld rajta a kegyetlen szélvész, ami elsöpör mindent. Majd az ég madarai jönnek és felszedik azt a magvat, amely szerencsétlenségére az **útszélre esett**. – A termés gondolata hiú ábránd. A mag elpusztul, mert országút durva röge marad továbbra is, és sohasem nemesedik termékeny talajjá. – A ti lelketek felszántása, megtörése az iskola feladata. Nektez úgy kellene itt megjelenetek, hogy a lelketezen törések legyenek, amelyeket a gondozás ekéje okozott. A figyelmeztetések, a kisebb büntetések mind ekenyomok a lélek talaján. Igazi szeretet és jóakarát törte rajtatok, hogy porhanyóvá és fogékonnyá tegye a lelketezet... „Fenyítsd fiadat, akkor nyugodalmat ad neked és gyönyörüséget szerev lelkednek” (Péld. 29,17). „Vessző és korholás bölcsességet adnak; az ifjú pedig, kit szabadjára hagynak, szégyent hoz anyjára” (Péld. 29,15).

2. Személyes behatásokat tekintve hány ifjú jön ide úgy, hogy durva támadások érik a lelkét.

Ezeknek a lelke nem szántóföld, hanem országút, ahol állatemberek járnak. A támadások elméleti és gyakorlati vonalon indulnak. Durva hatások lépnek fel ama megítélésben, hogy mit ér az élet. Lerombolják az eszményeket és bálványokat állítanak. Durva behatások köszöntenek be a kötelességérzést és erkölcsös életet illetőleg is. „Minden falat édes a parázna embernek; el nem fárad és mindvégig bűnözík” (Sir. 23,24). – Ezért buzdítanak és intenek az apostol szavai: „Legyetez meggyőződve, hogy semmiféle paráznának, tisztátalannak, kapzsinak, vagyis bálványimádónak nincs öröksége Krisztus és az Isten országában” (Ef. 5,5). – Az országút lelkeknél a barátság fogalma a cimboraságban jelentkezik. A szórakozás utáni vágyat az erkölcsi jóval szembeegázoló és az élet minden szennyét, undokságát az éretlen gyerek előtt nyomorult pénzért feltáró és mozgó színházak elégitik ki. – A finom lelki, erkölcsi érzés ápolása helyett ezt hallja: mit ér ez? Ezért nem adnak pénzt!... Az Isten törvényeinek betartására irányuló törekvéseket bigottizmusnak nevezik, a szentségekhez járuló buzgóságodat képmutatásnak bélyegzik... Feljajdul a lélek bennem és az Evangéliumra gondolok: „Lélekben elragadott egy nagy magas hegyre és megmutatta a mennyből, Istentől alászállt szent várost, Jeruzsálemet, mely Isten dicsőségében ragyogott... De nem léphet be oda tisztátalan, szentségtörő és hazug, csak az, aki föl van jegyezve a Barány életkönyvében” (Jel. 21,10 és 27). Barmok, patás és törött csülkű állatok gázolják, törík vagy művelik a lelkét. – „Némely szem az útfélre esett, eltaposták” (Lk 8,5). Sötét kép, de még sötétebb lesz, ha hozzáteszem, hogy mindez valóság. Mikor azután ezen durva behatások alatt kialakult ember kiöl magából minden emberies érzést, mikor összetörík az ifjú élet, akkor panaszra nyílik azoknak az ajka, akiknek durvasága, erkölcstelen befolyása tönkretett egy fiatal lelkét. – Bár az angyalok nyelvén szólhatnék vagy a Krisztusnak szellemével állhatnék elétek, hogy meggyőzhetnélek bennetez arról, hogy ezek a durva behatások azok, amelyek a ti lelketezet alkalmatlanná teszik az Isten ígénének befogadására.

3. De idetartozík még az a külső behatás is, amely kívül esík a lelki-pásztor hatáskörén.

Így azok romboló hatásán nem igen segíhet. – A széteső családi keretek terhére gondolok. A családban élő életetek megváltoztatni nincs módotokban. Ha esetleg ez a csapás ért, hogy ezek a behatások otthonotokban érvényesülnek, nincs módotok változtatni... – Az élet az öröklődés terhét viseli, illetve ál-

dását hordozza. Van felelősség és van áldás az utódokban is. – **De itt sokat tehettek ti a magatok érdekében.** Ne hallgassátok, vagy éppen ne kövessétek azokat a durva beszédeket, melyeket jórészt az ostobaság, vagy másoknál az erkölcsi süllyedés ad az egyesek ajkára. Kerüljétek el azt az „otthoni hangulatot”, mely durva csizmákkal vagy patákkal gázol erkölcsi felfogásotokba. Messziről kerüljétek el és lélekben vessétek meg azokat a hozzátok közeledőket, akik a lélek orgyilkosaivá alacsonyulnak.

Bef.: Mindezek elhangzottak és keményen csendültek, de higgyétek el, hogy mindezt a felelősség érzése parancsolta, mert lelkipásztori lelkünk felel a ti életetekért! – A lelki életeteket fenyegető veszélyről azért lebbentettük fel a fátyolt, hogy világos látással lássátok a lélekfejlődésedet hátráltató tényezők szerepét. Légy te önmagadnak gondos lélekmunkása, hogy országúttá ne keményedjék a lelked! Üzd el magadtól a „barát” címén rajtad taposó durva hadat, akár „művészet” címén közeledik is feléd. És ragadd ki lelked abból a sötét környezetből, amely esetleg egész közletről fenyegeti életedet. – Legyen örök jelszavad: Az Úr szántóföldje vagyok, amely boldogan fogadja a lélek mélyére hintett evangéliumi magot és bőséges, örök termést hoz az Isten országa számára.

*

Ebbe a beszédbe beépíthetők a következő példák:

a) Az angol népszólások között a legnagyobb dicséret: self-made man. Ami annyit jelent: a maga teremtette ember. Jelentősége, hogy az embert olyam nagynak tarthatjuk, hogy Isten segítségével önmagának kialakítója lehet (Franklin B., Ford, maguk erejére támaszkodva lettek nagyok). És ez így van minden vonalon. Lehetnek az életben „Robinsonok”, akik a természetes élet hőseivé küzdik fel magukat, de lehetnek szentek, akik a lelki élet magaslataira emelkednek.

b) Szépen alkalmazható példa lenne Szt. Ágoston. Erkölcsi ingásában így erősítette meg magát: „Ha ezek és amazok megtehették, miért nem te, Ágoston?”

c) Calderon „Világszínpad” című darabjában azt mutatja be, hogy ki-ki a saját küldetését a saját területén is a legjobban teljesítheti.

*

4. beszéd: A környezet

(Erkölcsei beszéd: Életkeretek hatásai)

Bev.: Lélektelevényünk nemessége és gondozottsága biztosíték-e arra, hogy értékes emberekké legyünk? A kérdést azért vetem fel ilyen keményen, mert az eugenika tanítása szerint a jó tőkéből értékes venyige fakad... De ezzel szemben tudnunk kell azt is, hogy nemcsak a talaj, hanem a környezet is befolyásolja a jövő életet. A sziklán nem nő tulipán, sem gyöngyvirág, de napsugarat záró lapu alatt sem húzódik meg az ibolya. A finom levegő, a tiszta napsugár, a virágba kíváncsozó élet környezete. Nélküle moszatvirág, színtelen pincheajtás értékteleníti az életet, vagy csak igen ritka fajtájú virág ékíti a természetet. Keresed-e mohos vidéken a szekfűt, vagy téphetsz-e törpefenyős tájon illatozó liliomot?... **A környezet ismerete a benne élő ismerete.** Joggal mondják az emberre: milió az ember! Keresd meg a környezetet és meglátod az embert is. Reáveti fényét, vagy árnyékát az egész emberre. Fényt a jó környezet, árnyat a rossz környezet. Az emberre nagy hatással van a környezete. Bármilyen az, abból nem lehet kiszabadulni. – Mikor lehet boldog és mikor lesz boldogtalan az életed?

1. A szülő otthon a te otthonod.

Ez az igazi világ, éltető fészkek, meleg élettáj. Ez a te meződ! Ott szívod a levegőt, az erőt; talán miazmás, talán ózonos, de a tied, a te hazád... a te légköröd. Rajtad a fénye, vagy az árnya. Az egyik típus a mai ünnep, a másiknak riasztó képe a mai Evangélium. A Szent Család képe és a tövises környezetnek a példabeszéde. A fényt a Szent Család tükrözi, a fagyasztó, pusztító hatást a tövises talaj jelképezi. Az első kedves, Isten gondolata szerint való otthon. Törekvő munkás szülők, segítő gyermekek. Egyszerűség, pózmentes élet, egyszerű, feltűnést kerülő gyermekek. Finom, Istent szerető szülők. „Fiat voluntas tua”. Istent követő gyermek. „Atyám akarátát cselekszem”. Ez volna az igazi környezet. Boldog, aki közületek erre az otthonra ismer. Megcsillanhat azokban a hála könnye. Isten gondolatait szerető környezet.

2. De boldogtalan leszen, ha csak meghúzódo tanya a családi fészkek.

Tönkrenyomorító, életet sorvasztó! Fejlődésnek indul a kis fiú, de elnyomja a tövis. Ez is környe-

zet! Talán már itt kezdődik minden baj – a gondatlanságon, vagy a nyomorúságon keresztül... Voltam háznál és sírt a lelkem... Penészvirágok lakhattak azokban a siralmas „otthonok”-ban. A lélek is szenvedhet sorvadásban. Könnyezve fordul el az ember. Aki otthonára ismer – az zokoghat! De még szomorúbb a helyzet akkor, ha **hóbortos jólét** teszi tönkre a fejlődő életbimbót. Pénz és vagyon. Gőg és büszkeség! Ilyenkor fejlődésnek indul ugyan a kis életvirág, de mellette feltolakodik a gaz, az üresség, a tartalomnélküliség. Az is szomorú lehet, aki ebben az életkörnyezetben ismer sajátjára... Síró és fájó tudat... A nyomor és a túlzott vagyon egyformán kisértő környezet. Egyik sem alkalmas talaja lélekvirágzásnak. Az egyik megindulást gátol, a másik életfakadást sorvaszt. Az első felett még győzni lehet a becsületes munkával, de a másikat csak az önmehtagadás és aszkétikus lemondás erénye tudja letörni. A két súlyosan reátok nehezedő környezeti terhet nem a ti lelketek tudja könnyíteni. – De azt mégis megtehetitek, hogy egyéni munkáttal és igényeskedő lelketekkel próbáltok a környezet káros hatásával szembeszállni. Sőt jó példát is adhattok azoknak, akiknek kötelessége volna a ti életeteket segíteni és támogatni. – Azt is tudnotok kell, hogy Isten titkos kiválasztása alapján senki sem tudja, hogy honnan jön és mit hoz magával és milyen környezetbe születik. De az bizonyos, hogy minden fa az ég felé tör, minden virág sziromba bontakozik, minden ember földi úton örök hazába vágyakozik, és minden egyes életvándort az Úr atyai keze vezet örök célja felé. Ha terhes is az élet, ha káros is a környezet, még akkor is erős és erősebb az Isten keze és segítő ereje. – Hívó lélekkel, Istent szerető lélekkel győzhetsz a környezet káros hatása felett!

Bef.: A környezet hatása él bennetek és verődik ki arcotokon. Ha nem volnátok emberek, akkor ezek szerint olyanná kellene lennetek, amilyené tesz a környezet. **De emberek vagytok, ki tudjátok magatokat emelni és meg tudjátok magatokat erősíteni.** Nem vagytok oly életmagok, amelyek elsenyvednek. **Amivé akarsz, azzá lehetsz.** – A környezeted el nem hagyhatod, de **káros hatását mérsékelheted.** Nem szóval, veszekedéssel! De fölényes viselkedéssel, szerény, egyszerű visszahúzódással, külső komolysággal. Egy tekintet, egy mozdulat sokat elárul és a környezet gondolkodását is megváltoztathatja. – **Szt. Szaniszlóról** mondják, hogy finom lelkének megtorpanása bénítóan hatott a rossz környezet beszédeire. De az élet is ezt mutatja. Ahol emelkedett lelkű emberek élnek, ott lassan hozzájuk nemesedik a környezet. – Legyetek boldogok abban a tudatban, hogy a környezet sokat ronthat, de az Isten kegyelmével dolgozó lélek magát és környezetét is megemelheti.

*

Ez a beszéd reáépíthető erre a példára:

a) A virágok pompázó egybefutásánál versenyre keltek a gyönyörű rózsák, a szekfűk, az azaleák. Mindenik magát emelte ki hivalkodva és dicsekedve magyarázta **saját talajának és gondoskodó kerítésének** munkáját... Lám! Ezért szikrázó a színpompám és tündöklő az öltözetem! – Végül megszólal a mezei boglárka és szerényen ezt súgja nefelejcs testvérenek: mi pedig azért vagyunk szépek, mert mocsárból jöve is – az **egekre nézünk, a mocsár felszínére** törünk, és így az égiek sziporkázó napsugárából élünk. – **Alkalmazás:** az ember is megteheti mindezt.

b) Az a hősies mondás is alkalmazható: nem engem alakít, hanem én teremtem magamhoz hasonlóvá a környezetet!

* *

Beszédláncok

Itt inkább az új és **új beállítást** akarnám hangoztatni. A már előbb adott fejtegetések alapján lehetne a tételeket részleges tartalommal kitüntetni. – Természetes, hogy a beszédlánc lehetősége mellett, egy-egy beszéd önállóan is elmondható egy-egy alkalommal.

I. beszédlánc címe: Hogyan áll az Isten az ember segítségére?

1. beszéd: Az istenien elgondolt természettel

Bev.: Égből jövünk.

1. Isten képének teremtett.

„Meg is teremté az Isten az embert: a maga képére, az Isten képére teremtette, férfiúnak, és asszonynak teremtette” (1Móz. 1,27).

2. Isten képe szépítésre segített.

„Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4).

Bef.: Égbe térünk.

2. beszéd: Az istenien küldött Igével

Bev.: Az Isten személyesen él köztünk.

1. Maga szállt a földre.

„Miután többféleképpen és különböző módon szólt hajdan Isten a próféták útján az atyákhoz, e végső korszakban Fia által szólt hozzánk. Őt rendelte a mindenség örökösévé, hiszen általa teremtette a világot is” (Zsid. 1,1-2).

2. Hogy istenemberi élettel segítsen az égbe.

„Ti Krisztuséi vagytok, Krisztus pedig Istené” (1Kor. 3,23). – „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

Bef.: Az Isten személyesen boldogít bennünket.

3. beszéd: Az Egyház által hirdetett igével

Bev.: És távozott az Ige?

1. Égbe szállt az isteni Ige.

„Az Úr Jézus, miután szavait befejezte, fölment a mennybe” (Mk 16,19).

2. Földön maradt a hirdetendő isteni ige.

„Menjetek tehát, tegyetek tanítványommá minden népet” (Mt 28,19).

Bef.: Éltető erő maradt az isteni ige.

*

II. beszédlánc címe: Mik az ember lelki életének gátjai?

1. beszéd: A kemény talaj

Bev.: Hol fakad valódi élet, és hol talál gátat a fakadás?

1. Terméketlenek az ugarok.

„Amikor valaki meghallgatja Isten országának ígését, de meg nem szívleli, eljön a gonosz és elragadja, amit szívébe vetettek. Ez az, akinél a mag az útfélre esett” (Mt 13,19).

2. Sovány kalászt adnak a meg nem dolgozottak.

„A tövisek közé esők azok, akik meghallgatják, de az élet gondjai, gazdagsága és élvezetei között fejlődésükben megakadnak és termést nem hoznak” (Lk 8,14).

Bef.: De letörhetetlen-e a keménység?

2. beszéd: A kőszikla szárazsága

Bev.: Harmat és nedvesség kell az életnek.

1. Nem nyújt anyaföld puhaságot a gyökérnek.

„... nem ver benne gyökeret, csak ideig-óráig tart” (Mt 13,20).

2. Nem ad nedvességet a virágba szökkenő magnak.

„Amikor a nap magasabbra hágott, megperzselődött és gyökér híján elszáradt” (Mk 4,6).

Bef.: Egeket kell kérni a televénynek. „Harmatozzatok, egek, onnan felülről!” (Iz. 45,8).

3. beszéd: Az ég és az útszél állatnemzedéke

Bev.: Emberé az üdvösség.

1. Nem lehet „állatnépé” az evangéliumi mag.

„Amint vetett, némely szem az útfélre esett. Odaszálltak az (égi) madarak és fölcsipegették” (Mk 4,4).

2. Csak az emberlélek otthonában sarjad.

„Végül a jó földbe hullott az, aki az igét meghallgatja, megszívleli és termést is hoz: egyik százszorosot, másik hatvanszorosat, némelyik meg harmincszorosat” (Mt 13,23).

Bef.: Legyünk emberek, hogy isteni emberré lehessen életünk.

*

III. beszédlánc címe: Az emberi élet tartalma**1. beszéd: Folytonos gazdagodás**

1. Testi élet...

2. Lelki élet...

3. Szellemi élet vonalán...

2. beszéd: Erősebb uralom gyakorlás

1. A föld felett.

2. Önmagad felett.

3. beszéd: Tökéletesebb cselekvési mód

1. Magadnak.

2. Embertestvéreink.

3. Istennek – adás!

4. beszéd: Teljes Istenhez fűződés

1. Földön.

2. Égben.

* * *

B/ rész – c/ csoportja: a napi Szentleckéhez írt beszédek

A Szentlecke szövege így szól: „Hiszen örömet eltűritek az oktanokat, mert ti okosak vagytok. Eltűritek, ha valaki titeket szolgálóvá tesz, ha kifoszt, ha kihasznál, ha föltek kerekedik, ha arcul ver. Szégyenkezve vallom be, hogy mi ettől tartózkodtunk. De ha valaki dicsekedni mer – oktanul mondom – merek én is. Zsidók ők? Én is az vagyok. Izraeliták? Én is. Krisztus szolgálói? Mint oktan mondom: én még inkább. Többet fáradtam, börtönbe többször vetettek, módfelett sok verést kaptam, sokszor forogtam halálveszélyben. A zsidóktól ötször kaptam egy híján negyvenet, háromszor megbotoztak, egyszer megköveztek, háromszor szenvedtem hajótörést. Egy nap és egy éjjel a mély vízben voltam. Sokat voltam vándorúton, veszélyben forogtam folyóvizeken, veszélyben rablók miatt, veszélyben népem részéről, veszélyben pogányok között. Veszélyben városokban, veszélyben a pusztán, veszélyben a tengeren, veszélyben hamis testvérek között. Fáradtam és kínlódtam, sokat virrasztottam, éheztem és szomjaztam, gyakran böjtöltem, fagyoskodtam és ruhátlan voltam. Minden mástól eltekintve mindennapi zaklatásom: az összes egyházakért való gond terhel. Ki gyöngé, hogy én gyöngé ne lennék? Ki botránkozik meg, hogy én ne égnék? Ha dicsekednem kell, gyöngeségeimmel dicsekszem, Isten, Urunk Jézus Krisztusnak atyja, aki mindenkor áldott, tudja, hogy nem hazudom. Damaszkuszban Aretás király helytartója őriztette a damaszkusziak városát, hogy elfogjon, de az ablakból kosáron bocsátottak le a falon, s így menekültem ki kezéből. Ha dicsekedni kell, bár semmit sem ér, rátérek a látomásokra s az Úr kinyilatkoztatásaira. Tudok egy Krisztusban élő emberről, aki tizennégy évvel ezelőtt – testben-e, nem tudom, testen kívül-e, nem tudom, Isten a tudója – elragadtatott a harmadik égig. És tudom, hogy ez az ember – testben, vagy testen kívül, nem tudom, Isten a tudója, – elragadtatott a paradicsomba és kimondhatatlan szavakat hallott, amelyeket ember el nem mondhat. Az ilyesmivel dicsekszem, de magammal nem dicsekszem, hacsak gyöngeségeimmel nem. Pedig ha akarnék is dicse-

kedni, nem volnék oktalan, hiszen igazat mondanék. Ám ettől óvakodom, hogy valaki többre ne becsüljön annál, amit rajtam lát vagy tőlem hall. De hogy a kinyilatkoztatások nagyszerűsége önhitté ne tegyen, tövist kaptam testembe, a sátán angyalát, hogy szüntelen zaklasson s el ne bízzam magamat. Háromszor kértem ezért az Urat, hogy szűnjék meg, de azt felelte: „Elég neked az én kegyelmem, mert az erő gyöngeségedben lesz teljessé.” Örömet dicsekszem tehát gyöngeségeimmel, hogy Krisztus ereje lakjék bennem” (2Kor. 11,19-33 és 12,1-9).

Rövid értelme ez: mivé tette az Úr kegyelme Saul, és ebből következik, hogy mit tehet belőlünk, ha hallgatjuk munkára hívó szavát (Hetvened vasárnap szőlőmunkásai!). – Tárgyilag tehát kettős vonalra lehetne tolni a felvetendő és a Szentleckéhez fűződő gondolatcsoportot. Az **első dogmatikai** tartalmat kínál. Tételének alaphangja: az **Isten kegyelmével minden lehetséges! A második** – erkölcsi tételt alkothat. Ennek tárgya lehetne az Isten adta **talentumok ismerése és értékesítése**.

a) alcsoport: Dogmatikai tétel: Isten kegyelmével minden lehetséges!

1. beszéd: A kegyelem

(Dogmatikus beszéd: A kegyelem tana)

Bev.: Amikor Saul csodálatos megtérését látjuk, akkor szinte elemi erővel ragad meg minket a kérdés: mi történt? Hisz itt nem látunk emberi, kereső megindulást és mégis csodálatos életfordulást tapasztalunk. – Mi itt a mozgató erő?

1. Isten kegyelmének kiáradása.

Annyi bizonyos, hogy Isten örök terve mindig valósuló igazság. Világot rendező ereje döntő. De az a kérdés, vajon emberek életsorsát hogyan döntötte el az Isten?

a) Isten kiválasztottjai alkotják az első csoportot. Ezek – a külön szolgálatra hivatottak. „...Jézus Krisztusról, a mi Urunkról. Átala kaptunk kegyelmet és apostoli küldetést minden néphez, hogy készséggé tegyük őket a benne való hitre” (Róm. 1,5). – „Az Úr azonban így szólt hozzá: „Menj csak, mert őt választottam eszközül, hogy nevémet hirdesse a pogányok, királyok és Izrael fiai előtt” (Ap.Csel. 9,15). – Valami van ebből bennem is? – kérdezem. Igen! Az **egyéni** elhivatottságom.

b) Isten sodró kegyelmének hordozói alkotják a második csoportot. Ezek külön szolgálatban állandóan szorgoskodók. „Itt-ott merészebben írtam (testvéreim), hogy egyet-mást emlékezetetekbe idézek az Istentől kapott kegyelem címén. Krisztus Jézus szolgálójának kell lennem a pogányok közt és Isten evangéliumának szent szolgálatát kell végeznem, hogy a pogány népek a Szentlélektől megszentelt kedves áldozati ajándékká legyenek” (Róm. 15,15-16). – És bennem is jelentkezik-e az isteni kegyelem? Közös kincse az embernek, mert égi szerzeménye Krisztusnak. Sőt talán azt is megfigyelheted, itt-ott magával is ragadott.

2. Saul életének megfordulása.

Előttünk pergett le Saul életének fordulása az olvasott történetben.

a) Sodorja – a kegyelem. – Üldözésre indul. „Hallottátok ugye, hogyan viselkedtem egykor a zsidó vallásban: könyörtelenül üldöztem Isten Egyházát és pusztulására törtem. A zsidó vallásban fölülmúltam számos fajtámbeli kortársamat, mert szerfölött buzgólkodtam atyáim hagyománya érdekében. Ám úgy tetszett annak, aki már születésemtől kiválasztott s kegyelmével meghívott, hogy kinyilatkoztassa bennem Fiát, akit hirdetni kell a pogányoknak” (Gal. 1,13-16). – **Mesterével találkozik az úton.** „...Ki vagy te, Uram?” „Én vagyok Jézus, felelte, akit te üldözöl. Nehéz neked az ösztöke ellen rugdalóznod” (Ap.Csel. 9,5). – Szolgálatra jelentkezik az életúton. „Tudtotokra adom, testvérek, hogy az általam hirdetett evangélium nem embertől ered. Hiszen nem emberektől kaptam vagy tanultam, hanem Jézus Krisztus kinyilatkoztatásából” (Gal. 1,11-12).

b) De életté is teszi a kegyelmi erőt. „A zsidóktól ötször kaptam egy híján negyvenet, háromszor megbotoztak, egyszer megköveztek, háromszor szenvedtem hajótörést. Egy nap és egy éjjel a mély vízben voltam” (2Kor. 11,24-25). – De az elragadó sodrás mellett Mestere mellett áll egész életén át. – Apostoli útjain (három nagy útja). – Üldöztetésein. „Fáradtam és kínlódtam, sokat virrasztottam, éheztem és szomjaztam, gyakran böjtöltem, fagyoskodtam és ruhátlan voltam. Minden mástól eltekintve mindennapi zaklatásom: az összes egyházakért való gond terhel (2Kor. 11,27-28). – Halál pillanatáig. Szinte végrendelete végén önmagát így értékeli: „A jó harcot megharcoltam, a pályát végigfutottam, a hitet megtartottam. Most készen vár az igaz élet koronája, melyet azon a napon megad nekem az Úr, az igazságos bíró, de nemcsak nekem, hanem mindazoknak, akik örömmel várják eljövetelét” (2Tim. 4,7-

8). – De mutat-e ez valamit az én életemre vonatkoztatva is? Igen. Először azt, hogy ne ítéljem el hamar azt a testvért, aki más úton jár, mint én szeretném. Gondoljak arra: hátha majd hívja az Úr! Másodsorban magam arra törekedjem, hogy a bármilyen formában csengő **isteni hívásra** – azonnal készséggel feleljen a lelkem.

Bef.: A kegyelem lényege: Isten a szeretetével vagy ragad, vagy megszentel, vagy megsegít. – De az ember együttműködése az isteni terv teljes valósulása.

2. beszéd: Az emberi szabadság és a kegyelem

(Dogmatikus beszéd: Kegyelem – szabadság)

Bev.: Azon nincs kétség, hogy Isten mindenható ereje mindennél nagyobb. – De az is kinyilatkoztatott és észizagság, hogy az ember Isten képére teremtett szabad lény. – Kérdés tehát: hogyan egyezik az ember szabad döntése és a kegyelemnek sodró (efficax) és megszentelve indító (gratia supernaturalis.....) ereje?

1. Az egyik az Isten természetünkhöz járuló ajándéka.

Isten tervében az ember az, aki észleltetvén viseli az Isten képét.

a) Az emberségünk egyik szent jegye. A nagy világ **tárgyi létében** mutatja Isten hatalmát. „Áldott legyen az Úr, Izrael Istene, ki egyedül művel csodákat” (Zsolt. 71,18). „Mózesnek, Isten szolgájának, és a Báránynak énekét énekelték: „Műveid csodálatosan nagyok, Uram, mindenható Isten! Utaid igazságosak és igazak, nemzetek Királya!” (Jel. 15,3). – Az ember **értelmi, akarati** erejével és a **halhatatlanság** jegyét viselve mutatja – az Isten képét. „Megalkotta tehát az Úr Isten az embert a föld agyagából, arcára lehelte az élet leheletét és élőlényé lett az ember” (1Móz. 2,7).

b) Ez az érdemszerzés egyik feltétele. De amíg a „nagyvilág” saját törvényével tör az érvény felé, addig az ember isteni jegyének erejével érdemszerzően halad célja irányában. Mert: „Amint a test lélek nélkül holt, úgy a hit is holt tettek nélkül” (Jak. 2,26). – Bennünk is megvan-e? Igen! Igen! Csak figyelj magadat, és leplezd is égi Kincsedet!

2. A másik az Isten természetfeletti, tetézési adománya.

Földön élő lénynek, Isten képének teremtett az Isten, aki azután Magához akarta vinni az embert. – De a megváltás többet adott! Részesített az isteni természetben.

a) A természetfeletti élet Krisztus szerzeménye. „Benne van (vére által) megváltásunk, bűneink bocsánatára” (Kol. 1,14). Ennek a nagy kegyelemnek az a belső gyökere, emberré lett az Úr Egyszülöttje, hogy isteni természettel telítették a föld minden gyermeke. „Titeket is, akik egykor gonosz tetteitek miatt ellenséges érülettel távol voltatok, most emberi testében kiengesztelt a halál által, hogy szentté, szeplőtelené és feddhetetlenné tegyen színe előtt” (Kol. 1,21-22).

b) A természetfeletti kegyelem életünk istenivé teremtője. Ennek alapján tudjuk az újjászületést és ennek eredményének az isteni élet kialakítását. „Ha tehát Krisztussal föltámadtatok, keressétek, ami odafönn van, ahol Krisztus ül az Isten jobbán. Ami odafönn van, arra irányuljon figyelmetek, ne a földiekre. Hiszen meghaltatok és életetek Krisztussal az Istenben van elrejtve” (Kol. 3,1-3). – És én is ilyen lehetek? Nemcsak **lehetőség** vagyom, hanem **kötelesség** is az ilyenné alakulás.

Bef.: És a két égi kegy együttműködése? Sok benne a titok, de biztos az egybecsengés, hogy **együttes kapcsolódással** termelik az embernek végnélküli életét. – „Amikor Krisztus, a mi életünk, megjelenik, vele együtt ti is megjelentek a dicsőségben” (Kol. 3,4).

3. beszéd: Csak kegyelemmel lehetünk Isten fiai

(A természetfeletti kegyelem)

Bev.: Amilyen a gyökérzet, olyan a gyümölcs. Gondolj csak a beojtatlan vadócra és a beojtott fára! – Ha természetfeletti életet akarunk élni, akkor az **isteni természetben való részesedés** az életünk alaptelvénye. – Hogyan megy végbe az „istenivé-nemesedésünk”?

1. A természetfeletti megszentelő kegyelem útján.

a) A tiszta lelket **Isten természetével** ajándékozza meg. Ezt tanítja az apostol: „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4). Sőt így cseng az evangélista szövegében: „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen (Jn 1,12).

b) Az ajándékozott lélek azután **isteni módon** lát, ítélkezik és cselekszik. – Persze, az isteni termé-

szet olyan ajándék, amely **istenivé nemesíti** életünket. Tehát: a vett kegyelem szerint kell élni. Olvasd csak az apostol szavát: „Éljen elevenen bennetek Krisztus igéje. Tanítsátok és intsétek egymást nagy bölcsességgel. Énekeljétek hálás szívvel zsoltárt, himnuszt és szent dalokat Istennek. Bármit szóltok és tesztek, mindent az Úr Jézus nevében tegyetek s adjatok hálát általa Istennek, az Atyának” (Kol. 3,16-17). Mindez arra int: **éltetek** mutassa, hogy vettétek az isteni természet kegyét!

c) Legyen tehát lelki éltetek gyökérzetéből az az **isteni életerő**, amelyből jövő életek táplálkozik! – A szőlőtöke és a vesszők parabolája így magyarázza ezt a szent igazságot: „Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők. Aki énbennem marad és én őbenne, az bő termést hoz. Hiszen nélkülem semmit sem tehettek” (Jn 15,5).

2. De az isteni kegyelem örökké virágzó legyen bennünk: Az isteni Szeretettel való állandó töltekezés útján.

Az emberletről világosan igazolható, hogy állandó bontakozást mutat. Ez a „ma” és a „holnap” alapja. Vagy – a „virágzás felé” törve, vagy – az „elsatnyulás vonalán” letörve... Mi ennek a belső indítója? Mi a bontakozó virágzás oka?

a) Bennünk él az Úr. – Mégpedig Maga a Személyes Isten. Szinte hasonlatképpen ideidézhető a Mester szava. Magáról mondja: „Nem hiszed, hogy én az Atyában vagyok és az Atya énbennem? A tanítást, amit hirdetek nektek, nem magamtól mondom, és a tetteket is Atyám cselekszi, aki bennem van” (Jn 14,10). Ennek nyomán reánk is áll, hogy az „Isten fia emberben” is él az Isten. Azért mondja az Úr: „A lélek az, ami éltet, a test nem használ semmit. Hozzatok intézett szavaim lélek és élet” (Jn 6,63). Sőt az is leszögezhető, hogy bennünk él a valóságos lélektáplálékban (Égi Kenyér): „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van és én feltámasztom az utolsó napon” (Jn 6,54). – És a látható jelen kívül bennünk él a Szentlélek Személyes alakjában. Jól jegyezd meg: „Ha pedig bennetek van annak Lelke, aki föltámasztotta Jézust halottaiból, ő, aki Krisztus (Jézust) halottaiból föltámasztotta, életre kelti a ti halandó testeteket is bennetek lakó Lelke által” (Róm. 8,11).

b) Ámde az Istennel élő emberről az is megállapítható, hogy Isten felé tör mindig az ember. Eget keres a lelke, mert vágyja az eget!: „Amint kívánczik a szarvas a forrás vizéhez, úgy kívánczik a lelkem tehozzád, Istenem” (Zsolt. 41,2). – De a földön is várja az égietket!: „Harmatozzatok, egek, onnan fölülről, és csepegjék a felhők az igazat; nyíljék meg a föld és teremje a szabadítót, és legyen egyszerűsmind igazságosság” (Iz. 45,8). – Végül pedig boldog lehet a lélek, mert az égietket veszi valóban a lelke: „Fölülről, a világosság Atyjától csak jó adomány, csak tökéletes ajándék származik. Nála nincsen változás, sem árnyéka a változandóságnak” (Jak. 1,17).

Bef.: Végezetül azt kérdezhetném: és **én** hogyan vagyok beleállítva ebbe az isteni kegyelmi áramlásba? A felelet ez: minden életrezdülésben benne az Isten, és minden szeretetfakadásban tevékeny a Szeretettől indított szerető lelkem! Tehát: **én is** részese vagyok ennek az égi Szeretetnek. Így boldog az életem, mert az **isteni természet ajándéka** az én életemet is nemesítő égi áramlás.

4. beszéd: De kegyelemmel minden elérhető

(Dogmatikus beszéd: A kegyelem határa)

Bev.: Nagy életutunkon biztosan célba juthat-e az ember? A felelet ez: a maga erejéből soha, de Isten kegyelmével igen. – Hogyan áll ez az ember életében?

1. A „gratia efficax” ellenállhatatlanul ragad.

Van olyan isteni kegyelem, amely magával ragad.

a) Ez a kiválasztás kegye. „Az emberek ugyanis mindnyájan, kik esznek, isznak és fáradságuk mellett a jót élvezik, Isten ajándékát veszik. Megismertem, hogy mindaz, amit Isten tesz, örökre úgy marad” (Préd. 3,13-14). Kiválasztottak kegye – az üdvösség szolgálatára és elérésére. Ezért mondja a Mester Pálról: „Az Úr azonban így szólt hozzá: „Menj csak, mert őt választottam eszközül, hogy nevet hirdesse a pogányok, királyok és Izrael fiai előtt” (Ap.Csel. 9,15).

b) Ez az Isten áldozatosainak sodrító ereje. Ennek belső valósága azután az a lendület, amely állandóan ragad Isten felé... Apostolok, szentek élete mutatja... „Hiszen számomra az élet Krisztus, a halál pedig nyereség. Ha viszont tovább kell élnem, az termékeny munkát jelent” (Fil. 1,21-22). – És mi hogyan gondoljunk erre? Bizonyos vonalon – a jó vonala ez! Mi is kiválasztottak vagyunk. – Persze: az élet **egy-egy** szolgálatára, és hivatására. – Mások elhivatottságát ne irigyeljük, hanem a magunkét szolgáljuk és értékesítsük.

2. A „gratia sufficiens”-szel minden elérhető.

Isten tervében minden ember hozzátartozik, csak a célbafutás indító erejében és a célratörő munkájában van eltérés. Mit ér el a kegyelem?

a) Letöri a bűnös szokások erejét. Ez a segítő kegyelem. Hogyan éri el a győzelmet? Isteni megvilágítással, bátorság és kitartás erejével...

b) Megtöri a kísértések hatalmát. Itt is a segítő kegyelemről van szó. A kísértő most személyt jelent. Embert –sátán! Hol a győzelmes erő? A jobb látásban és a készséges döntés szolgálatában.

c) Termékennyé teszi – a tiszta lélek-televényt. „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4). Ez már – megszentelő kegyelem. Lényege: isteni természetünk, isteni életet fakasztó televényünk. „De Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok, s rám árasztott kegyelme meddő nem maradt” (1Kor. 15,10). – És mi a mi teendők? Kérve kérni és élve élni az Isten kegyelmét. Mert mi is vehetjük és vele mi is élhetünk. És vele élve – mi is győzhetünk! Kaphatjuk-e biztosan? Igen! „Lépünk tehát bizalommal a kegyelem trónja elé, hogy irgalmat nyerjünk és kegyelmet találjunk, amikor segítségre van szükségünk” (Zsid. 4,16). – Győzhetünk-e vele? Igen! „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem. Amennyiben most testben élek, Isten Fiának hitében élek, aki szeretett engem s önmagát adta értem” (Gal. 2,20).

Bef.: Miért érhető el minden? Egyszerűen azért, mert a kegyelem Isten ereje. Ha magával ragad, akkor döntő, ha indítva segít, akkor elégséges és diadalra segítő.

* *

b) *alcsoport: Saját talentumaim...*

Ez a gondolatcsoport azt a kérdést veti fel, vajon szabad-e **ismernem** saját talentumaimat, továbbá azok **értékesítését**, és szabad-e szólni önitétellel, **önelismeréssel** anélkül, hogy a gőg, a büszkeség és hivalkodás bűnét elkövetnénk?

1. beszéd: Az életét ismertető apostol (Erkölcsi beszéd: Önértékelés, önbírálat)

Bev.: Aki az élen áll és másokat tanít, annak olyannak kell lennie, mint a napnak, hogy fénysugara körülövezze életét. „Ti vagytok a világ világossága” (Mt 5,14). Az Írás a szentekről ezt írja: de van-e szentebb ember és hivatottabb, mint akit arra indított az Úr, hogy övéit nevelje és tanítsa? – Mit tesz tehát az apostol?

1. Hivatottságát igazolja.

Azt mindnyájan tudjuk, hogy Isten házanépét azok vezetik, akikre áll a Mester szava: „Menjetek tehát, tegyetek tanítványommá minden népet... tanítsátok őket mindannak megtartására, amit parancsoltam nektek” (Mt 28,19). – Kik ezek?

a) Az apostolok és küldötteik. A 12 után jelenik meg **Paulus**. Tehát igazolnia kell, miért tartozik az apostolok együtteséhez.

b) A Mester egyenes megbízottjai. **Ezt** igazolja Pál, hogy szavát döntően tartsa a hívők együttese. „Ám úgy tetszett annak, aki már születésemtől kiválasztott s kegyelmével meghívott, hogy kinyilatkoztassa bennem Fiát, akit hirdetni kell a pogányoknak” (Gal. 1,15-16). – Meghívása történelem. „Útközben már Damaszkusz közelébe érkezett, amikor hirtelen mennyei fény ragyogta körül. A földre zuhanva hallotta, hogy egy hang így szól hozzá: „Saul, Saul, miért üldözöl engem?” Erre megkérdezte: „Ki vagy te, Uram?” „Én vagyok Jézus, felelte, akit te üldözöl. Nehéz neked az ösztöke ellen rugdalóznod” (Ap.Csel. 9,3-5). Bizonyára jól tudták és ismerték a tanítványok – az Ap.Csel. szent könyvéből. Olyan hívás volt ez, amely alapján „vas electionis” lett a régebben üldözö Saulus. „Az Úr azonban így szólt hozzá: „Menj csak, mert őt választottam eszközül, hogy nevémet hirdesse a pogányok, királyok és Izrael fiai előtt” (Ap.Csel. 9,15).

2. És a küldetésével járó szenvedéseket ismerteti.

Ez a felsorolás szükséges, hogy bemutassa, mennyit dolgozott Krisztusért.

a) Mindent Krisztusért viselt. „Sokat voltam vándorúton, veszélyben forogtam folyóvizeken, veszélyben rablók miatt. Veszélyben népem részéről, veszélyben a pogányok között. Veszélyben városokban, veszélyben a pusztán, veszélyben a tengeren, veszélyben hamis testvérek között. Fáradtam és kínlódtam, sokat virrasztottam, éheztem és szomjaztam, gyakran böjtöltem, fagyoskodtam és ruhátlan

voltam” (2Kor. 11,26-27). – De minden erőt Krisztustól vettem: „De hogy a kinyilatkoztatások nagyszerűsége önhitté ne tegyen, tövist kaptam testembe, a sátán angyalát, hogy szüntelen zaklasson s el ne bízzam magamat. Háromszor kértem ezért az Urat, hogy szűnjék meg, de azt felelte: „Elég neked az én kegyelmem, mert az erő gyöngeségedben lesz teljessé” (2Kor. 12,7-9).

b) És ezzel lelkünkbe is erőt lehelt. A biztos tudás erejét. Arra vonatkoztatva, hogy ő Istentől kapott hivatásának megfelelt. És annak példáját, hogy mi is hasonlóképpen cselekedjünk!

Bef.: Fényben áll előttünk a „nemzetek apostola” alakja. Hallgassuk szavát, mert ajkán keresztül szól a Mester.

2. beszéd: De ki vagyok én?

(Erkölcsei beszéd: Pál önbírálata)

Bev.: Magunkat ismerni annyi, mint magunkból igen nagy értékeket kicsihozni. – Mit tart magáról a nemzetek apostola?

1. Csak erőtlenség az enyém.

Lelkének alaphangja: „Azért telik kedvem a Krisztusért való gyöngeségben, gyalázatban, nélkülözésben, üldöztetésben és szorongatott helyzetben, mert amikor gyöngé vagyok, akkor vagyok erős” (2Kor. 12,10).

a) Anyagi életlehetőségeim: „Tudok nélkülözni, de tudok bővelkedni is. Minden körülmény közt, mindenhez hozzászóltam: jóllakáshoz és éhezéshez, bővelkedéshez és nélkülözéshez. Mindent elvisellek abban, aki nekem erőt ad” (Fil. 4,12-13).

b) Múlt terhei súlyosak. Üldöztem és támadtam.

c) Jelen kísértéseim zavarók. „Örömet dicsekszem tehát gyöngeségeimmel, hogy Krisztus ereje lakjék bennem” (2Kor. 12,9). – És én mit mondhatnék önmagamról? Őszinte hanggal csak ezt: semmim sincs, amit nem kaptam volna!

2. De Isten az én erőm!

De lehet-e gyenge és gyarló az ember, ha alázatossága folytán hozzá közeledik az Isten?

a) Istenem hívása – erő. „Nekem, az összes szentek közt a legkisebbnek, jutott az a kegyelem, hogy hirdessem Krisztus fölfoghatatlan gazdagságát a pogányok közt, és fölvilágosítsak mindenkit, miben áll az a titok, amely kezdettől fogva el volt rejtve a mindent teremtő Istenben” (Ef. 3,8-9).

b) Istenem bennem élése – örök erőm. „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem. Amennyiben most testben élek, Isten Fiának hitében élek, aki szeretett engem s önmagát adta értem” (Gal. 2,20).

c) Istenem kegyelme – győzelemre segítő erő. „Elég neked az én kegyelmem, mert az erő az erőtlenségben lesz teljessé” (2Kor. 12,9). – És én hogyan szerezzem lélekerőimet? Forduljak az ég felé, és harmatozni fog az ég kegyelme.

Bef.: És ez az önismerés mire fog sarkallni? Sohasem gőgös önteltségre, hanem hálás és áldozatos szeretetre. – Így lehet az önismeret életet fejlesztő életkincs.

3. beszéd: Ösforrás, vagy gazdagított tartály?

(Erkölcsei beszéd: Az isteni ige forrása)

Bev.: Akinek az ajkán emelkedett, Isten felé ragadó hangok csendülnek, annak lelkét illetően felhangzik a kérdés: vajon magától szól-e, vagy különös küldetéssel beszél? – Szt. Pál életét tekintve isméltelhetném a kérdést: honnan a csodás tanítása?

1. Forrás az égi Atyám szeretete.

Bár Szt. Pál életét vizsgálva adtam fel a kérdést, de kiszélesítve minden lélekigét hirdetőre áll a felelet.

a) Istenatyja szeretete a **jóhírek** ősválósága. „Szeretetből arra rendelt eleve, hogy – akaratának tetszése szerint – Jézus Krisztus által fogadott fiaivá legyünk” (Ef. 1,5). És ez az égből jövő isteni szeretet – a földön csengő boldogító dallam. Azért írja Lukács evangélista Szt. Pálról: „De én nem becsülöm sokra az életemet, csak véghez tudjam vinni pályafutásomat és az Úr Jézustól rámruházott föladatomat: az Isten kegyelméről szóló evangélium hirdetését” (Ap.Csel. 20,24).

b) Isten küldetése ennek a világ tájai felé szórása. Szt. Pál a népeknek... „Nekem, az összes szentek közt a legkisebbnek, jutott az a kegyelem, hogy hirdessem Krisztus fölfoghatatlan gazdagságát a pogá-

nyok közt, és fölvilágosítsak mindenkit, miben áll az a titok, amely kezdettől fogva el volt rejtve a mindent teremtő Istenben” (Ef. 3,8-9). – Minden embertestvér – a lélekkörzetnek (család, környezet...) hirdesse...

2. Csak tartály a lelke szentélye?

Amint azután a lélekbe száll az égi ige, akkor életet teremtő szent erőként jelentkezik.

a) Éltető erő az ige. Pált, a nemzetek apostolát az Isten kinyilatkoztatása töltötte be vele: „...hogya kinyilatkoztassa bennem Fiát, akit hirdetnem kell a pogányoknak. Attól fogva nem hallgattam testre és vérre” (Gal. 1,16). – Minket az isteni tanítás – amire hivatottak vagyunk – telít. „De ha akár mi, akár egy mennybéli angyal más evangéliumot hirdetne, mint amit mi hirdetünk: átkozott legyen!” (Gal.1,8).

b) Átnemesítő erő az Ige. Nemcsak földiek viselésére képesít, hanem Isten fiává alakít. „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen” (Jn 1,12).

Bef.: De ha nem ősforrások vagyunk, akkor csak hordozó tartályok? Nem! Nem! Életet lehelő, másokban is teremtő éltető hatalmak!

4. beszéd: Isten az én mindenem

(Erkölcsei beszéd: Értékeim gyökérzete)

Bev.: Ha Szt. Pál önértékelése után a magam önértékelését és lemérését akarnám elvégezni... kérdezhetném: honnan vettem életem kincseit?

1. Tőle minden adományom.

Az ember alapos belső vizsgálat után arra eszmél: az élet nagy kincstárát hordozza magában (statisztikus kincsek). De ezek eredete?

a) Felületes beszéd: – a természettel járó valóságok. És a természet?... Ez is okot keres.

b) Igaz beszéd – égi Atyám kincsszórásának gyümölcsei. „Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok, s rám árasztott kegyelme meddő nem maradt” (1Kor. 15,10).

2. Belőle minden lendületem.

De ezek a kincsek nem csupán halmozott értékek, hanem tevékeny erők (dinamikus indítások).

a) Magam tökéletesedésén dolgozom. „...Az állhatatosság pedig tökéletessé teszi a cselekedetet. Így lesztek minden fogyatkozás nélkül tökéletesek és feddhetetlenek” (Jak. 1,4).

b) Kifelé való lendületet mutatnak.

c) Egek felé törő szárnyalásra serkentenek. „Szeretteim, most Isten fiai vagyunk, de hogy mik leszünk, az még nem nyilvánvaló. Tudjuk azonban, hogy megjelenésekor hasonlókké leszünk hozzá, mert látni fogjuk őt úgy, amint van” (1Jn. 3,2).

3. Benne egész „megszentelődésem” (regeneratio). Földi kincsek leltára és minden felé táruló energiafeszülése mellett még nagyobb kincset is kaptunk égi Atyánktól. „Bizony, bizony mondom neked, ha valaki újra nem születik vízből és (Szent)lélekből, nem mehet be Isten országába” (Jn 3,5). „Áldott legyen az Isten, Urunk Jézus Krisztus Atyja, aki Krisztusban minden mennyei, lelki áldással megáldott minket! Benne választott ki a világ teremtése előtt, hogy szentek és feddhetetlenek legyünk előtte” (Ef. 1,3-4). „Vessétek le a régi embert szokásaival együtt és öltsetek fel az újat, aki teremtőjének képmására állandóan megújul a teljes megismerésig” (Kol. 3,10).

Bef.: Fogjuk össze a mondottakat ebbe a gyönyörű idézetbe: „Ezt a kincset cserépedényben őrizzük, hogy az erő túlláradó nagyságát ne magunknak, hanem Istennek tulajdonítsuk” (2Kor. 4,7).

5. beszéd: Kié a dicsőség?

(Erkölcsei beszéd: Kit illet a dicsőség?)

Bev.: Vajon ki nagyobb? – Ezzel a kérdéssel kezdhetnők mai beszédünket – a mű, vagy a művész? Azután így is fel lehetne tenni a kérdést: a művészt dicséri-e a mű, vagy fordítva? – Tegyük fel most a kérdést: kié a dicsőség: enyém, vagy az Istené?

1. Nem az enyém.

A felelet azért lehet határozott, mert én mű vagyok, és Isten a művész. „Meg is teremté az Isten az embert: a maga képére, az Isten képére teremtette, férfiónak, és asszonynak teremtette” (1Móz. 1,27). – Mert van nekem is értékem.

a) Enyém az Úr adta értékek értékesítése. Ez a kifelé ható munka. „És megáldá őket az Isten, és mondá: Szaporodjatok, sokasodjatok, s töltsétek be a földet s hajtsátok uralmatok alá és uralkodjatok a

tenger halain, az ég madarain s minden állaton, mely mozog a földön” (1Móz. 1,28). Az eljövendő világot, amelyről beszélünk, nem angyalok alá rendelte Isten. Sőt egyhelyütt valaki nyomatékosan ki is fejezte: „Mi hát az ember, hogy eszedbe jut, s az ember fia, hogy meglátogatod? Angyalaid alá csak kevéssé aláztad, dicsőséggel, nagysággal koronáztad, fölébe rendelted kezéd minden művének” (Zsid. 2,5-7).

b) Enyém az egyéni életben való szorgoskodás feladata. „Ami odafönn van, arra irányuljon figyelmetek, ne a földiekre” (Kol. 3,2). „Mint Isten szent és kedves választottjai, öltsetek magatokra szívbeli irgalmat, jóságot, alázatosságot, szelídséget és türelmet” (Kol. 3,12). „Mindezen fölül pedig szeressétek egymást, mert ez a tökéletesség köteléke” (Kol. 3,14).

c) De enyém – a felelősség terhe. Jóért – dicséret. „Lépünk tehát bizalommal a kegyelem trónja elé, hogy irgalmat nyerjünk és kegyelmet találjunk, amikor segítségre van szükségünk” (Zsid. 4,16). – Bűnért – büntetés. „E néptől negyven évig undorodtam, és mondtam: Tévelygő szívű nép ez! S útjaim mégsem ismerték meg ottan. És haragban esküdtem eskümet: ők meg nem látják békességemet!” (Zsid. 3,10-11).

2. Hanem az Istené.

Az Írás fenséges szóval mondja ezt az igazságot: „Tiéd Uram a fenség, a hatalom, a dicsőség és a győzelem: tiéd a dicséret, mert minden, ami az égben s a földön van, a tiéd, tiéd Uram a királyság s te vagy valamennyi fejedelem felett. Tiéd a gazdagság, te uralkodol mindenben, a te kezdedben van az erő s a hatalom, a te kezdedben van a nagyság s az uralkodás mindenben” (1Krón. 29,11-12). – De hogyan tudom én is megvalósítani ezt a szent élettörvényt?

a) Övét szépítem – földi munkával. Ennek útja is kettős. Az első – a tárgyi világ alakításával történik. Ennek útja a munka. „Vette tehát az Úr Isten az embert, a Gyönyörűség paradicsomába helyezte, hogy művelje és őrizze meg” (1Móz. 2,15). – A másik az **alanyi életem** tökéletesítésében mutatkozik. „Megvizsgálta őket, mint az aranyat a kohóban, s elfogadta őket egészen eléggő áldozat gyanánt” (Bölcs. 3,6). „Dicsérvétek őt, nap és hold, dicsérvétek őt, az egeknek egei, dicsérvétek őt mind, ragyogó csillagok!” (Zsolt. 148,3-4). „Akkor az igazak ragyognak majd, mint a nap, Atyjuk országában” (Mt 13,43).

b) Őt dicsőítem – tárgyi életem mellett – személyes szolgálattal. Minél tökéletesebb vagyok, annál nagyobb dicsősége az Istennek. Ez a tárgyi dicsőítés. Itt a tökéletesebb – istenkép – tömjéne dicsőíti az Urat. „Be szép a tiszta nemzedék dicsőségében, mert halhatatlan az emlékezete, mivel ismeretes Isten és ember előtt” (Bölcs. 4,1). „Akkor az értelmesek ragyogni fognak, mint az égboltozat fénye, s akik igazságra oktattak sokakat, tündökölnék örökkön-örökké, miként a csillagok” (Dán. 12,3). – Minél szentebb vagyok, annál inkább tevékenykedve zengem Isten dicséretét szóval, áldozattal és szeretetáramlással. Ez az alanyi szolgáltdicsőítés. Itt a **tömjént szóró** áldozatos lelke magasztalja az Atyát. „Hiszen napkelettől napnyugatig nagy az én nevem a nemzetek között, és minden helyen tiszta eledeláldozatot áldoznak és mutatnak be nevemnek. Bizony, nagy az én nevem a nemzetek között, – úgymond a seregek Ura” (Mal. 1,11).

Bef.: A mű a Mesteré, – a dicsőség az Istené. A világ és az ember Isten műve és így Isten dicsősége. „Dicsőség az Úrnak mindörökké, örvendezzék műveinek az Úr” (Zsolt. 103,31).

6. beszéd: Kié a jutalom?

(Erkölcsei beszéd: Isten jutalma – ember boldogsága)

Bev.: Kérdéssé tehető: vajon úgy merül-e el az ember Istenben, mint a pára a tengerben?... A lényegében eltérő feleletet az a gondolat biztosítja: az örök Személy a teremtett személyt boldogítja. – Hogyan értelmezendő ez a tétel?

1. Az én szegénységem már itt a földön a jótettek lélekörömeit élvezi.

Az öröm forrása a birtoklás vagy a birtoklás biztató reménye.

a) Jótetteinket kíséri az Isten áldása vagy biztatóan integető reménye. „Járjak bár a halál árnyékában, nem félek semmi bajtól sem, mert te velem vagy. Vessződ és pásztorbotod megvigasztal engem. Asztalt terítesz számomra azok előtt, kik szorongatnak engem; olajjal kenéd meg fejemet, s mily pompás az én üdítő kelyhem!” (Zsolt. 22,4-5). – „Isten áldása az igazat sietve jutalmazza, és haladása rövid óra alatt is gyümölcsöt terem. Ne mondd: „Van-e egyéb kívánni valóm?” És: „Mi jó híján vagyok még?” (Sir. 11,25-25). „A jó az Úrtól kegyben részesül, de ki saját gondolataiban bizakodik, istentelenül cselekszik” (Péld. 12,2).

b) Jötteink sorozata lesz földi életünk boldogságának forrása. Még a természetes erkölcs értékeit felbecsülők is azt tanítják, hogy a jó tett magában viseli a biztosító erejét. Az igazság ez: belső nyugalomban tartják az ember lelkét. „Most pedig, gyermekeim, hallgassatok reám! Boldogok, kik megtartják utaimat!” (Péld. 8,32). „Boldog az az ember, ki hallgat reám, az ajtómnál virraszt naponta, és őrzi ajtómfélfáját; mert aki engem megtalál, életet talál, és üdvöt merít az Úrtól” (Péld. 8,34-35).

2. Az én „szegénységem” pedig örök célbafutásban – Istent magát birtokolja.

Az Úr tanítása szerint minden ember elveszi tetteinek jutalmát. „...mondá neki ura: Jól van, te hűséges, derék szolga! Mivel kevésben hű voltál, sokat bízok rád: menj be urad örömébe” (Mt 25,20). „Jöjjetek Atyám áldottai! Vegyétek birtokba a világ kezdetétől nektek készített országot. Éheztem ugyanis és ennem adtatok, szomjaztam és innom adtatok, vándor voltam és befogadtatok” (Mt 25,34-35).

a) A jó emberek felett – Isten jutalmaképpen – sátor a föld. „...És mint a sátor, árnyékot nyújt nappal a forróság ellen, és védelmet meg rejtekhelyet a fergeteg és az eső ellen” (Iz. 4,6). „Tudjuk ugyanis, ha földi sátrunk leomlik, Istentől kapunk lakóházat: örök hajlékot a mennyben, amit nem emberkéz rakott” (2Kor. 5,1). – És itt is elveszjük a díjat. „Hiszen mindnyájunknak meg kell jelennünk Krisztus ítélőszéke előtt, hogy ki-ki elvegye, amit testi életében érdemelt, a szerint, amint jót vagy gonoszt tett” (2Kor. 5,10).

b) És a jó embereknek örök sátora lesz az ég. „Aki eszi az én testemet és issza az én véreimet, annak örök élete van és én föltámasztom az utolsó napon” (Jn. 6,54). – „A jó harcot megharcoltam, a pályát végigfutottam, a hitet megtartottam. Most készen vár az igaz élet koronája, melyet azon a napon megad nekem az Úr, az igazságos bíró, de nemcsak nekem, hanem mindazoknak, akik örömmel várják eljövételét” (2Tim. 4,7-8).

Bef.: A jutalom ajándéka akkor lesz az emberé, ha futva a pályán a jó harcot megharcolja...

* *

c) *alcsoport: További erkölcsi kérdések és Szentleckéből levonható elvi tételek...*

1. beszéd: A bölcsék eljárása

(Erkölcsei beszéd: Hogyan ítélkeznek a bölcsék?)

Bev.: Az emberek közössége sokféle egyént tár elénk. Azt is mondhatnók: isteni elhivatottságuk rétegezi – adottságok kincse alapján – a nagy társadalmat. Sokan gazdagok, de nagyon sokan nagyon szegényen és törten elbocsátottak. – Hogyan kell ítélkeznünk a **nagyon megfosztott** emberek életéről és eljárási módjairól?

1. Elviseljük az oktalankok oktalanságát.

„A bölcsesség kezdete az Úr félelme” (Péld. 1,7). Fejtegettesék itt:

a) Elméleti, világnézeti eltolódások sora. „E világ bölcsessége ugyanis oktalanság Isten előtt. Így mondja az Írás: „Saját ravaszságukkal fogja meg a bölcséket” (1Kor. 3,19). „Isten szeretete tisztas bölcsesség” (Sir. 1,14).

b) Továbbá a gyakorlati élet különfélesége.

2. Mert birtokoljuk az okosok Úr adta bölcsességét.

Itt azt kellene értékelni, hogy a bölcsesség adományának lényege:

a) Látni isteni szemmel. „Figyelmezz, fiam, bölcsességemre, hajtsd füledet okosságomra” (Péld. 5,1).

b) Várni isteni türelemmel. „Ha tehát reméljük, amit nem látunk, akkor várjunk csak türelemmel” (Róm. 8,25). – Ha ezeket birtokoljuk, akkor az apostol szövege szerint értékesítsük.

Bef.: Az okosságok okossága – az Isten bölcsessége. Ezt tanítja a Mester nyomán – az Egyház. – Mit tegyünk tehát? Az égi ajándékot kérjük és megnyervén szeretettel értékesítsük.

2. beszéd: A bántalmak viselése

(Erkölcsei beszéd: A bántalmak értéke)

Bev.: A földi ember dicséretet vár. Ez az átlagos ember természete. És a föld szenvedése mit hoz nekem? – Ez már a kivételes lelkek igazi kérdése. – Különböféleképpen közelítheti az ember a szenvedést.

1. Lehet a szolgaság tudatának nagy törődöttsége.

a) Úrnak teremtettünk a földre. „Szaporodjatok, sokasodjatok s töltsétek be a földet és hajtsátok uralmatok alá és uralkodjatok a tenger halain, az ég madarain és minden állaton, mely mozog a földön” (1Móz. 1,28).

b) Boldogságra küldettünk. „Ültette pedig az Úr Isten kezdettől fogva a Gyönyörűség paradicsomát; ebbe helyezé az embert, akit alkotott” (1Móz. 2,8). – Érthető tehát, hogy fáj bármelyiknek elvesztése.

2. Lehet a gyalázás a lélek fájdalma.

„Háromszor megbotoztak, egyszer megköveztek, háromszor szenvedtem hajótörést. Egy nap és egy éjjel a mély vízen voltam” (2Kor. 11,25).

Bef.: Végezetül azt kérdezhetnők: mit ad nekünk a szenvedés? Kihez lesztek hasonlóak? „Nem nagyobb a szolga uránál” (Jn 13,16). „Nem nagyobb a szolga uránál. Ha engem üldöztek, titeket is üldözni fognak” (Jn 15,20). Így igaz léssen: Jézushoz hasonultok és így benne boldogultok.

3. beszéd: A hivalkodók hangja

(Erkölcsei beszéd: A hivalkodás értéktelensége)

Bev.: Büszkélkedni szeret az ember. Pedig amiye van, azt Istentől vette, amit rosszul cselekedett, azt önmaga tette... Birtokállomány – az ajándék, de **teljesen** sajátja – a bűne és gonoszsága. – Éppen ezért miért kell elvetnünk a hivalkodás hangoskodását?

1. Mert nem a maga szerezte értékeket fitogtatja.

a) Valóban mindez az Úrtól. „Kezdetben volt az Ige, és az Ige Istennél volt, és Isten volt az Ige” (Jn 1,1).

b) És valóban minden csak átmeneti tulajdon. Kaptuk, hogy használjuk.

2. Mert az ajándékozó Isten bőkezűségét elfelejti.

a) Hála illeti az ajándékozót.

b) Nem öntömjénezi az ajándékozót.

Bef.: „Por vagy s vissza kell térned a porba!” (1Móz. 3,19). – „De Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok” (1Kor. 15,10).

4. beszéd: A „veszedelmek” forrásai

(Erkölcsei beszéd: A szenvedések forrásai)

Bev.: Az emberek élete súlyos teherként nehezedik reánk. Úgy kell értelmezni, hogy – bár a közösség egymás támogatását szorgalmazza – mégis a közvetlen érintkezés igen sok és nehéz tehernek a forrása. „Viseljétek el egymás gyöngéit, így teljesítitek Krisztus törvényét” (Gal. 6,2). – Hogyan nehezedik ez reánk?

1. Még a minket szerető jóktól is – sok rosszban részesülünk.

Szt. Pál élete mutatja (harc a pogányok és zsidók viszonyáról). Magunk tapasztalata is igazolja.

2. Még inkább az ellenünk törő rosszaktól sok rosszat veszünk.

„Ments meg engem, Uram, a gonosz embertől, szabadíts meg az erőszakos férfiútól, kik gonoszágokat terveznek szívükben, és egész nap háborúságot keltenek” (Zsolt. 139,2-3).

3. Sőt még az anyagi élet és a természet csalásaitól is sokat szenvedünk.

Mindezeket megoldó módszer: „...mindenkinek a maga terhét kell hordoznia” (Gal. 6,5).

Bef.: Mindezek ismerete mellett mégis úgy kell gondolkodnunk, ahogy Szt. Pál apostol ezt tette: mindez Istentől jön, és én Istenért elviselem és lelkem javára kamatoztatom.

5. beszéd: A dicsekvés értelmetlensége

(Erkölcsei beszéd: A dicsekvés)

Bev.: Olyan gyakran tömjénezi magát az ember. Vagy „figyelem-felhívással” tömjénezeti magát a hiúskodó ember. – Vajon nem igaz-e, hogy magunkban keveset érünk?

1. Hibáinkat nézve értéktelenek vagyunk.

a) Értékeink – Istené. „Ezt a kincset cserépedényben őrizzük, hogy az erő túlárado nagyságát ne magunknak, hanem Istennek tulajdonítsuk” (2Kor. 4,7).

b) Bűneink – sajátunk. „Gonoszságomat elismerem, és bűnöm előttem van szüntelen” (Zsolt. 50,5). – „Boldog férfiú, akinek az Úr vétkeit föl nem rója” (Róm. 4,8).

2. Isten színe előtt semmik vagyunk.

a) Magunktól ugyan semmink sincs. „Mid van, amit nem kaptál? Ha pedig kaptad, mit dicsekszel, mintha nem kaptad volna?” (1Kor. 4,7).

b) De fiai – kegyelemből. „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen” (Jn 1,12).

Bef.: De Isten kegyelméből **mindezek** lehetnek. Isten fiai is. Így tehát még a leértéklés is – lélekfelemelés eszköze lehet és legyen!

6. beszéd: A paradicsom titkai

(Erkölcsei beszéd: A jövő élet titkai)

Bev.: Életünk két parton pereg. Egyiken **élünk**, a **másikra** törekszünk, hogy örökké éljünk. Itt Isten művei és kegyelmi életünk, ott Isten színről színre látásunk léssen életünk tartalma. – Hogyan valósul meg bennünk ez a paradicsomi titok?

1. Célunkat ismerjük.

Ezt „jelzi” értelmünk. Ezt tanítja Evangéliumunk. „Ha evangéliumunk mégis el van takarva, azok előtt van eltakarva, akik elvesznek” (2Kor. 4,3).

2. Az utat Isten fényével látjuk.

„Az igazi világosság, mely minden embert megvilágosít” (Jn 1,9). „Én vagyok a világ világossága. Aki engem követ, nem jár sötétben, hanem övé lesz az élet világossága” (Jn 8,12).

3. Zarándokutunkat Isten kegyelmével járjuk.

„De ha világosságban élünk, amint ő is a világosságban van, akkor közösségben vagyunk egymással és Fiának, Jézus (Krisztusnak) vére megtisztít minden bűntől” (1Jn. 1,7). „Tudjuk ugyanis, hogy ha földi sátrunk leomlik, Istentől kapunk lakóházat: örök hajlékot a mennyben, amit nem emberkéz rakott” (2Kor. 5,1). – „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen” (Jn 1,12).

Bef.: Az „élet élete” szent titok, amelyet várva várunk. A földi élet is lehet „paradicsom”, de az örök élet az igazi Paradicsom.

7. beszéd: Az Úr adományainak ismerete

(Erkölcsei beszéd: Lélekkincseink ismerete)

Bev.: A teljes lélekismeret a **jó tulajdonságokra** is kiterjed. És ez igen fontos, mert a fejlesztendő **jó ismerete** többet ér, mint a bűnök megismerése. – Mit kell tehát ismernem?

1. Tudom és vallom a nekem adott isteni kincseket.

Szt. Pál nyíltan hirdeti övét: „Nekem, az összes szentek közt a legkisebbnek, jutott az a kegyelem, hogy hirdessem Krisztus fölfoghatatlan gazdagságát a pogányok közt, és fölvilágosítsak mindenkit, miben áll az a titok, amely kezdettől fogva el volt rejtve a mindent teremtő Istenben” (Ef. 3,8-9). „A mi dicsekvésünk lelkiismeretünk tanúsága, hogy Istennek tetsző szentséggel és őszinteséggel, s nem testi bölcsességgel, hanem Isten kegyelmével éltünk a világban, kiváltképpen köztetek” (2Kor. 1,12). – Mi is keressük – a mieinket.

2. De Istennek tulajdonítom eredetüket.

„Ezt a kincset cserépedényben őrizzük, hogy az erő túlárado nagyságát ne magunknak, hanem Istennek tulajdonítsuk” (2Kor. 4,7).

Bef.: Így azután azt a következtetést vonom le: reám a teljesítés és szolgálat kötelessége marad. „Isten országa... igazság, béke és öröm a Szentlélekben. Aki így szolgál Krisztusnak, az kedves Isten előtt, s rokonszenves az embereknek” (Róm. 14,18). – „Írva van: Uradat, Istenedet imádd és csak neki szolgálj!” (Lk 4,8).

8. beszéd: A megáldott és megalázott

Bev.: Nem fenyeget-e sok kegyelmi megismerésnél az öngőg? – Tárgyalásunk Szt. Pál életével feleljen.

1. Áldás – a hivatás kegyelme.

a) Szt. Pál (damaszkuszi útja)... „A földre zuhanva hallotta, hogy egy hang így szól hozzá: „Saul, Saul, miért üldözöl engem?” Erre megkérdezte: „Ki vagy te uram?” „Én vagyok Jézus, felelte, akit te üldözöl. Nehéz neked az ösztöke ellen rugdalóznod”. Erre remegve és álméklodva így szólt: „Uram, mit akarsz tőlem, mit tegyek?” (Ap.Csel. 9,4-5).

b) És van-e életemben damaszkuszi találkozás? Megtérés? Hivatásvállalás? Áldozatos lélekfeszülés?...

2. Alázatra szolgál – a test ösztökéje.

a) A test ösztökéje Szt. Pál alázója. „De hogy a kinyilatkoztatások nagyszerűsége önhitté ne legyen, tövist kaptam testembe, a sátán angyalát, hogy szüntelen zaklasson s el ne bízam magamat” (2Kor. 12,7).

b) És van-e bennem ilyen küzdelmeknek harca? Ha igen, akkor magamra nézve is igaz lesz Pál életének alaptétele: „Elég neked az én kegyelmem” (2Kor. 12,9).

Bef.: Így lett **harcos** és mindig **hódoló** az apostol.

9. beszéd: A felfohászokodó apostol

(Erkölcsei beszéd: Az ima meghallgatása)

Bev.: A kérés meghallgatásának sok módja van. Urunk mindig meghallgat, csak nem mindig úgy, ahogyan mi kívánjuk. – Mit mutat ebben Szt. Pál élete?

1. Háromszor is könyörögtem, és egyszer sem hallgatta meg szavam az Úr.

a) Szt. Pál példája: „Háromszor kértem ezért az Urat, hogy szűnjék meg”...

b) Magam élete?...

2. De végül is kegyelmével diadalra juttatja egész életemet az égi Atya.

a) Pál életeredménye? „A jó harcot megharcoltam, a pályát végigfutottam, a hitet megtartottam. Most készen vár az igaz élet koronája, melyet azon a napon megad nekem az Úr, az igazságos bíró, de nemcsak nekem, hanem mindazoknak, akik örömmel várják eljövételét” (2Tim. 4,7-8).

b) És az enyém?...

Bef.: A lényeg: győzelmes lett az Úr kegyelmével. Legyen ez a tanulság a mi számunkra is. Isten mindig a javunkra hallgat meg minket. Mert: „Mindaz, aki kér, kap, aki keres, talál, és a zörgetőnek ajtó nyílik” (Mt 7,8).

10. beszéd: A gyengeségek ereje

(Erkölcsei beszéd: A gyengeségek ereje)

Bev.: Vajon az észlelhető erő-e az isteni erő? Még a gyengeségnek is van erőteleológiája. Mindez annyit jelent, hogy Isten kezében a látszat erő értéktelen, és a látszat gyengeség pedig felértékelendő erő lehet. – Hogyan van ez?

1. Emberi gyengeségek – erőre nevelnek.

„Nos tehát, úgymond az Úr, térjetez hozzám teljes szívetekből, böjttel, sírással és jajgatással. Szaggassátok meg szíveteket, nem pedig ruhátokat, és térjetez meg az Úrhoz, a ti Istenetekhez, mert jóságos ő és irgalmas, türelmes és nagyirgalmú és szánakozik bajotok felett” (Jóel 2,12-13).

a) Bűnbánatra visz – a bűn.

b) Kegyelemmel telít – a bűnbocsátó és bűnbocsánat. – Íme: gyengeségek isteni értékekké válhatnak. „Ha bűneitek olyanok is, mint a skarlát, fehérek lesznek, mint a hó; és ha olyan vörösek is, mint a bíbor, fehérek lesznek, mint a gyapjú” (Iz. 1,18).

2. Emberi gyengeségek Isten erejére támaszkodnak.

a) A Keresztfából merítünk. „Benne van (vére által) megváltásunk, bűneink bocsánata” (Kol. 1,14).

b) Hogy vele Istenatyánkhoz érjünk. – Íme: a gyengeségek Istenhez vezetnek. „Hiszen Isten, aki erre előkészített minket, a Lélek foglalóját adta nekünk” (2Kor. 5,5).

Bef.: Az emberi gyengeség – Isten kegyelmével – erényt fakaszt és isteni erőt könyörög le az égből. Valóságban tehát még ez is indító erőforrássá lehet. Ilyen nagy az Isten ereje, jósága és Magához sodrító ereje!

11. beszéd: Az Isten szerepe az ember életében (Dogmatikus beszéd: Isten felénk áramló szeretete)

Bev.: Amikor emberéletünk és belső értékeink felett elmélkedünk, akkor igen gyakran felsikong a lelkünk mondván: mennyire szeretett az Isten, hogy ennyi kegyel gazdagított az egész életben... Hízen: „Míd van, amit nem kaptál?” (1Kor. 4,7). De tovább is fűzhetjük ezt a kérdést, mondván: milyen szerepet tölt be életünkben az Isten? A felelet két pontban lép elénk, és az első így hangzik:

1. Döntő a teremtésben.

Ennél a pontnál az eredet kérdéséig kell elmélyednünk. – Lét, „vagy nem lét” (Hamlet) – Isten kezének műve, és így a mi életünk az Ő áldó szeretete.

a) Maga a létbe hívás az Isten műve. „Isten az embert földből teremtette, s a maga képére alkotta” (Sir. 17,1). Sőt, létértékét – a földiek fölé és lélekkincseit – az égiek felé való emelkedésre adta. „Félelmetessé tette őt minden élő előtt, hogy uralkodjék az állatokon és a madarakon. Hozzá hasonló segítőt teremtett belőle, és adott nekik megfontolást és nyelvet, szemet és fület; szívet adott nekik a gondolkodásra, és betöltötte őket bölcs okossággal” (Sir. 17,4-5).

b) A törvényhozás és az emberi szabadság is az Ő rendelkezése. „És parancsola néki, mondván: A paradicsom minden fájáról ehétel, de a jó és a gonosz tudásának fájáról ne egyél, mert amely napon arról eszel, halált kell halnod” (1Móz. 2,16-17). Azért írja gyönyörűen a Bölcs: „A szellem tudásával látta el őket; értelemmel töltötte be szívüket, és megmutatta nekik, mi a rossz és mi a jó” (Sir. 17,6).

c) Majd a szabadság és felelősség kapcsolatát is Ő teremtette. „... de a jó és a gonosz tudásának fájáról ne egyél, mert amely napon arról eszel, halált kell halnod” (1Móz. 2,17). Ezért mondja a próféta: „Szemét a szívükbe helyezte, hogy megmutassa nekik művei nagyságát, ők pedig magasztalják a szent nevet, és dicsekedjenek csodáival, és beszéljék el művei nagyságát” (Sir. 17,7-8). – De azt is hozzáfűzte: „És parancsokat adott nekik, kinek-kinek társára nézve. Utjaik előtt vannak mindenkor, és nincsenek elrejtve szeme előtt” (Sir. 17,12-13). Így a felelősség tudatát égette lelkükbe. – A felelet második része így hangzik:

2. Döntő – a gondviselő irányítása.

Mivel Isten élő Személy, azért érthető, hogy állandó jelenléte nem tudattalan erők mozgató hatása, hanem a Szeretet tudatos áramlása. „Mert szereted mindazt, ami van; mit sem utálsz abból, amit alkottál; mert ha gyűlöltél volna bármit is, meg sem teremtetted, meg sem alkottad volna” (Bölcs. 11,15). – De ez a gondviselés mit jelent?

a) Ember tehet – Isten „ítélhet”. Ez a gondolat azt hirdeti, hogy Isten nem ragad magával, hanem a szabadság vonalán vezeti az embert. A szabad ember tehet – szabadon, de Isten ítél – döntően. „Mondá néki az Úr Isten: Ugyan ki adta tudodra, hogy mezítelen vagy, hacsak nem ettél arról a fáról, amelyről megparancsoltam néked, hogy ne egyél?” (1Móz. 3,1). – Végül is a gondviselés – segítő szeretet és nem döntő kényszer.

b) Ember tévelyeghet, – Isten visszavezethet. Ez pedig azt hirdeti: a véges személy eltérhet az isteni útról, de az Isten hazasegítheti a tévelygő lelket. „Az én juhaim hallgatnak szavamra, én ismerem őket, s ők követnek engem” (Jn 10,27).

c) Ember szembeszállhat – Isten szeretete győzedelmeskedik. Örök igényes velünk szemben az Isten, és vágyva vágyik, hogy hazasegítsen. És mindez azért, mert Atya az Isten. „A tolvaj csak azért jön, hogy lopjon, öljön és pusztítson. Én azért jöttem, hogy életük legyen és bőségben legyen” (Jn 10,10). – „Vágyva vágytam arra, hogy elfogyasszam veletek ezt a húsvéti vacsorát, mielőtt szenvedek” (Lk 22,15). – „Ti tehát így imádkozzatok: Mi Atyánk, ki a mennyekben vagy” (Mt 6,9). – És mindezt így mondja Jézus: „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

Bef.: A Végtelen Szeretet – minden. Ezen az **alapon** keresendő minden probléma oldozgatása. Amit nem tud megoldani az értelem fénye, azt közel hozza hozzánk a szerető Isten örök szeretetének a melege.

* *

Függelékként foglalhat helyet:

- a) beszédvázlat sorozat Szt. Pál életéről,
valamint beszédláncok:
b) az előzőből merített gondolatokból
(1962)

a) Szt.Pál életéről:

1. beszéd: Saulus életcélja

Bev.: Mit akart a „farizeusok szolgája”?

1. Szolgálni a „kemény Istent”.

„Saul pedig még mindig dühtől lihegve halállal fenyegette az Úr tanítványait. A főpap elé járulva kérte, adjon neki ajánlólevelet a damaszkuszi zsinagógához, hogy megkötözve Jeruzsálembe hozhassa azokat a férfiakat és asszonyokat, akikről ki tudja deríteni, hogy ezt a tanítást követik” (Ap.Csel. 9,1-2).

2. Üldözni a kegyes Istent.

„...megkérdezte: „Ki vagy te, Uram?” „Én vagyok Jézus, felelte, akit te üldözöl. Nehéz neked az ösztöke ellen rugdalóznod” (Ap.Csel. 9,5).

Bef.: Csak látszatban volt nemes, de valóban kegyetlen és igaztalan.

2. beszéd: Damaszkuszi úton

Bev.: Hogyan járta végig a damaszkuszi utat?

1. Gyűlölettel telten – előre.

„Saul pedig még mindig dühtől lihegve halállal fenyegette az Úr tanítványait.” (Ap.Csel. 9,1).

2. Alázattal törten – „Hozzá térve”.

„Saul meg, mikor föltápáskodott a földről, hiába nyitotta ki a szemét, semmit nem látott. Úgy vezették be kezénél fogva Damaszkuszba. Három napig nem látott s étlen-szomjan maradt” (ApCsel. 9,8-9).

Bef.: Itt már Isten vezetett.

3. beszéd: Imádkozó és böjtölő Saulus

Bev.: A damaszkuszi otthon...

1. **Elszakadt a világ örömeitől** (nem látta őket). „Három napig nem látott s étlen-szomjan maradt” (Ap.Csel. 9,9).

2. **Felemelkedett az Isten világáig** (látta az Isten országát). „Ananiás elindult, belépett a házba és e szavak kíséretében tette rá a kezét:

„Saul testvérem, engem az Úr Jézus küldött, aki megjelent előttem az idevezető úton, hogy visszanyerd látásodat és eltelj Szentlélekkel” Tüstént valami hályog-féle vált le a szeméről és visszanyerte szemevilágát. Erre azonnal megkeresztelkedett, majd ételt vett magához és erőre kapott” (Ap.Csel. 9,17-19).

Bef.: Ez már Isten háza volt számára.

4. beszéd: Saulus – Paulus

Bev.: Transfiguratio vitae.

1. Miles vitae divinae.

„Szeretből eleve arra rendelt, hogy – akaratának tetszése szerint – Jézus Krisztus által fogadott fiaivá legyünk, s magasztaljuk fölséges kegyelmét” (Ef. 1,5). „Újuljatok meg gondolkodástok szellemében s öltsetek magatokra az új embert, aki Isten hasonlóságára tiszta igazságban és szentségben alkotott teremtmény” (Ef. 4,23-24).

Bef.: Coronatus vitae.

5. beszéd: Nemzetek apostola

Bev.: Palesztina és a diaszporák embere.

1. Téríti a zsidókat.

„Mivel tehát olyan kiváló főpapunk van, aki áthatolt az egeken, Jézus, az Isten Fia, tartsunk ki a hitben. Főpapunk ugyanis nem olyan, hogy ne tudna együttérezni gyöngeségeinkkel, hanem olyan, aki hozzánk hasonlóan mindenben kísértést szenvedett, de bünt nem követett el” (Zsid. 4,14-15).

2. Krisztushoz vezeti a pogányokat.

„Ha elolvassátok, megérthetitek, hogy megismertem Krisztus titkát, amelyről korábbi időkben nem tudtak az emberek úgy, ahogy most a szent apostoloknak és prófétáknak kinyilatkoztatta a Lélek: e szerint a pogányok Krisztus Jézusban társörökösök, egy testhez tartozók és az evangélium által az ígélet részesei” (Ef. 3,4-6).

Bef.: A spanyol határok apostola.

6. beszéd: Pál apostol útjai

Bev.: Egészen Jézusért!

1. Júdeából indul.

2. Spanyolországig hatol.

Bef.: Földieket – egekbe akarja emelni!

7. beszéd: A próbák embere

Bev.: Sok a küzdelem.

1. Testi szenvedések hőse.

„Háromszor megbotoztak, egyszer megkövezték, háromszor szenvedtem hajótörést. Egy nap és egy éjjel a mély vízen voltam. Sokat voltam vándorúton, veszélyben forogtam folyóvizeken, veszélyben rablók miatt, veszélyben népem részéről, veszélyben a pogányok között. Veszélyben városokban, veszélyben a puszta, veszélyben a tengeren, veszélyben hamis testvérek között” (2Kor. 11,25-26).

2. Lélekgyötrelmek viselője.

Bef.: De Krisztusért könnyű az elviselés.

8. beszéd: A belső küzdelem bajnoka

Bev.: Ő is küzdő ember.

1. Sentio legem reliquantam.

„...mást törvényt tapasztalok tagjaimban: ez küzd értelmem törvénye ellen és a bűn törvényének rabjává tesz, amely tagjaimban van” (Róm. 7,23).

2. Habeo gratiam sacrificantem.

„De Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok, s rám árasztott kegyelme meddő nem maradt. Többet fáradtam mindnyájuknál, igaz ugyan, hogy nem én, hanem Isten kegyelme velem” (2Kor. 15,10).

Bef.: De benne döntő az Isten kegyelme.

9. beszéd: A dicsőség koronájának várományosa

Bev.: „Vedd észbe, kérlek, pusztult-e valaha valaki ártatlanul, és tönkrement-e valahol, ki becsületes?” (Jób 4,7).

1. Harctér az élet.

„Katonasor az ember élete a földön, és napjai olyanok, mint a napszámos napjai” (Jób 7,1).

2. Babér a bére.

„Jól van, te hűséges, derék szolga! Mivel kevésben hű voltál, sokat bízok rád: menj be urad örömeibe” (Mt 25,23).

Bef.: „...készen vár rám az igaz élet koronája, melyet azon a napon megad nekem az Úr, az igazságos bíró, de nemcsak nekem, hanem mindazoknak, akik örömmel várják eljövételét” (2Tim. 4,8).

10. beszéd: Dicsekedhet-e az apostol szenvedéseivel?

Bev.: Hivalkodó-e a feltárás?

1. Hívei elé tárja alázattal.

(Lásd: 2Kor. 11,23-28)

2. Hogy kövessék – áldozattal.

„Az ilyesmivel dicsekszem, de magammal nem dicsekszem, hacsak gyöngeségeimmel nem” (2Kor. 12,5).

Bef.: Nem! Nem! Ha a cél az áldozathozásra buzdítás!

*

b) Szt.Pál életéből merített gondolatok beszédláncokban

I. beszédlánc címe: Az égi bölcsesség jelei

1. beszéd: Elviselem a bántalmakat

Bev.: Az emberek felfogása szerint rossz a bántalom. – És az apostol szerint?

1. Földi bántalmat viselem.

„Sokat voltam vándorúton, veszélyben forogtam folyóvizeken, veszélyben rablók miatt, veszélyben népem részéről, veszélyben a pogányok között. Veszélyben városokban, veszélyben a pusztán, veszélyben a tengeren, veszélyben hamis testvérek között” (2Kor. 11,26). „Örömmel szenvedek értetek és testemben kiegészítem azt, ami még hiányzik Krisztus szenvedéséből” (Kol. 1,24).

2. Égi jutalmat remélem.

„Most azonban fölszabadultatok a bűn alól és Istennek szolgálói lettetek. Gyümölcsötök a megszentelődés, célotok az örök élet” (Róm. 6,22).

Bef.: Krisztus példája a döntő.

2. beszéd: Elviselem – a rabigákat

Bev.: A szabadság szobra némán beszél. De az „élő szabadság embere” mit mond a rabigáról?

1. Ember adta bilincseket igen.

„...Bátran hirdessem az evangélium titkát, amelynek a bilincsekben is hírnöke vagyok. Hadd hirdessem bátran, amint kötelességem” (Ef. 6,19-20).

2. Bűnrakta bilincseket – soha.

„Halálával ugyanis egyszer s mindenkorra meghalt a bűnnek” (Róm. 6,10). „Testvérek, ti szabadságra vagytok hivatva. Csak ne éljete vissza a szabadsággal a test javára, hanem szeretettel szolgáljatok egymásnak” (Gal. 5,13).

Bef.: A lélekszabadság mártírja. „A bűn ugyanis már nem lesz úrrá rajtatok, mert nem a törvény alatt, hanem a kegyelemben éltek” (Róm. 6,14).

3. beszéd: Elviselem – az arcülvést

Bev.: Mindent Krisztusért.

1. Legnagyobb gyalázatot – Krisztusért!

„Azért telik kedvem a Krisztusért való gyöngeségben, gyalázatban, nélkülözésben, üldöztetésben és szorongatott helyzetben, mert amikor gyönges vagyok, akkor vagyok erős” (2Kor. 12,10).

2. Legnagyobb felmagasztalást – Krisztusért.

„A bűn zsoldja ugyanis a halál, Isten kegyelmi ajándéka azonban az örök élet Krisztus Jézusban, a mi Urunkban” (Róm. 6,23).

Bef.: Így lesz reám nézve igaz: „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem.” (Gal. 2,20).

4. beszéd: Elviselem – a megvettét

Bev.: Embertől – nem számít...

1. Az emberi méltóság gyalázatát kapott.

„Elment az eszed, Pál! A sok tudomány elvette az eszedet!” (Ap.Csel. 26,24).

2. Az isteni méltóság megszerzése.

„Arra kérem az Istent, hogy akár kevés, akár sok, nemcsak te, hanem egész mai hallgatóságom olyan legyen mint én” (Ap.Csel. 26,29).

Bef.: Olyan csere, amely földi, véges megvettetést égi, örök dicsőségre vált át.

*

II. beszédlánc címe: Az Úrhoz tartozók körzete

1. beszéd: „Választott” vagyok

Bev.: „Menj csak, mert őt választottam eszközül” (Ap.Csel. 9,15).

1. Zsidó nép.

„Mi előnye van tehát a zsidónak? S mi haszna a körülméletlenségnek? Minden tekintetben sok. Először is az, hogy Isten rájuk bízta kinyilatkoztatását” (Róm. 3,1-2).

2. „Predestinált nép”?

„Hiszen ugyanaz az Isten teszi megigazulttá a hívő körülméletlent és hite által a körülméletlent” (Róm. 3,30).

Bef.: Az eszköze volt ez a nép!

*

III. beszédlánc címe: Az Úr harcosa

1. beszéd: Csak a Mesterért!

Bev.: Pál életcélja.

1. Tanító munka.

„Ne hagyjátok félrevezetni magatokat különféle tanításoktól! Jobb a szívet kegyelemmel erősíteni, mint étellel, amely nem használ annak, aki abban látja a legfontosabbat” (Zsid. 13,9).

2. Áldozatos élet.

„Ezért mi is, akiket ekkora sereg hitvalló vesz körül, vessünk el minden terhet, különösen a csábító bűnt, és fussuk meg kitartással az előttünk lévő küzdőteret. Tekintsünk föl a hit szerzőjére és bevégezhetőjére, Jézusra, aki a fölkínált öröm helyett a kereszthalált szenvedte el, a nélkül, hogy a gyalázzal törődött volna” (Zsid. 12,1-2).

Bef.: És a miénk mi legyen?

2. beszéd: Csak a lelkekért

Bev.: „Keressétek (először) inkább az Isten országát (és annak igazságát) és ezeket (mind) megkapjátok” (Lk 12,31).

1. Nem érdekel a földi éltetek.

„Ne törtessünk kihívóan, s egymásra irigykedve, hiú dicsőség után” (Gal. 5,26).

2. Lelketek az igaz értéketek.

„Újuljatok meg gondolkodástok szellemében s öltsetek magatokra az új embert, aki Isten hasonlóságára tiszta igazságban és szentségben alkotott teremtmény (Ef. 4,23-24).

Bef.: „Mit ér az embernek, ha az egész világot megnyeri, lelke azonban kárt szenved?” (Mk 8,36).

3. beszéd: Csak áldozatos munkával

Bev.: Érdemes dolgozni lelkünkért.

1. Nagy érték a lelki ember.

„Miután hallottátok az igazság igéjét, az üdvösségeteket hirdető evangéliumot, és hittetek is benne. Benne kaptátok ti is a megígért Szentlélek pecsétjét” (Ef. 1,13).

2. Áldozat eredménye a lelki ember.

„Egyébként, (testvérek): Erősödjete meg az Úrban, hathatós erejéből. Öltsetek föl Isten fegyverzetét, hogy helyt tudjatok állni az ördög cselvetéseivel szemben” (Ef. 6,10-11).

Bef.: Örök élet a bér. „A jó harcot megharcoltam, a pályát végigfutottam, a hitet megtartottam. Most készen vár az igaz élet koronája, melyet azon a napon megad nekem az Úr, az igazságos bíró, de nemcsak nekem, hanem mindazoknak, akik örömmel várják eljövételét” (2Tim. 4,7-8).

4. beszéd: Csak az örök életért!

1. Földön ihlettek boldogok.

2. Égben viruljon boldogságtok.

*

IV. beszédlánc címe: Az égbe ragadott ember

1. beszéd: Tüzet hozott az apostol

Bev.: Honnan az apostoli tűz?

1. Adta az Úr.

„Csak ennyit hallottak felőlem: Aki egykor üldözött minket, most hirdeti a hitet, amelynek előbb romlására tört” (Gal. 1,23).

2. Gyújtja az apostol.

„Hiszen a törvény által meghaltam a törvénynek, hogy Istennek éljek” (Gal. 2,19).

Bef.: „Azért jöttem, hogy tüzet gyújtsak a földön: mennyire szeretném, ha már föllobbanna!” (Lk 12,49).

2. beszéd: A „harmadik ég” titkos hangja

Bev.: „...elragadtatott a paradicsomba és kimondhatatlan szavakat hallott, amelyeket ember el nem mondhat” (2Kor. 12,4).

1. Életéneket zeng az ég.

„Dicsőség a magasságban Istennek és békesség a földön a jóakarátú embereknek” (Lk 2,14). „...a felhőből szózat hallatszott: „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik, őt hallgassátok!” (Mt 17,5).

2. Belső életet fejleszt a titkos dal.

„Lábamnak szövétnek a te igéd, s ösvényeimnek fényesség” (Zsolt. 118,105). „A lélek az, ami éltet, a test nem használ semmit. Hozzátok intézett szavaim lélek és élet” (Jn 6,63).

Bef.: Nekünk is szól az Isten.

3. beszéd: A „titkos hang” visszhang dala

Bev.: Hogyan figyel az ég szavára az ember?

1. Magáévá tesz az Isten.

„Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20).

2. Ezt a vágyat ébresztgeti az ember.

„Ami odafönn van, arra irányuljon figyelmetek, ne a földiekre” (Kol. 3,2).

Bef.: Tehát kövesse az ember!

4. beszéd: Az „isteni melódia” örök szolgája

Bev.: Isten szava – életet éltető melódia.

1. Dalos az égi élet.

„Szeráfok lebegtek felette; mindegyiküknek hat-hat szárnya volt, kettővel befödtek arcukat, kettővel befödtek lábukat, és kettővel lebegtek, és kiáltottak és mondták egymásnak: Szent, szent, szent az

Úr, a seregek Istene, dicsőségével tele van az egész föld!” (Iz. 6,2-3).

2. Dalos legyen az ég felé törő lélek.

„Lépjünk tehát bizalommal a kegyelem trónja elé, hogy irgalmat nyerjünk és kegyelmet találjunk, amikor segítségre van szükségünk” (Zsid. 4,16). „Örüljete az Úrban szüntelen! Újra csak azt mondom, örüljete!” (Fil. 4,4).

Bef.: Angyalok és emberek kara legyen Isten dicsérete!

* * *